

**BIBLIOGRAFIE van de in 1982, 1983 en 1984
verschenen publikaties betreffende
BELGIE TIJDENS DE TWEEDE WERELDOORLOG**

samengesteld door Willem C.M. Meyers.

INLEIDING

Zoals aangekondigd in de *Bijdragen* 8, van 1982, verschijnt vanaf dit nummer hier de jaarlijkse bibliografie, die voorheen in de *Mededelingen* verscheen, en dat sinds 1971. Een bundeling voor de periode 1970-1980, met auteurs-, persoonsnamen-, plaatsnamen- en zakenregister, werd uitgegeven in 1983 ⁽¹⁾.

De aflevering voor 1981 verscheen nog in de *Mededelingen* 12, van 1982.

Opzet en conceptie van de bibliografie blijven nagenoeg onveranderd. Het gaat erom alle publikaties te vermelden, die, of in België verschenen of door Belgische of buitenlandse auteurs geschreven, geaxeerd zijn op de Belgische problemen en verhoudingen tijdens de tweede wereldoorlog in brede zin. Het tijds kader blijft dus bepaald als de periode 1936-1950. 1936, het jaar waarin België opteerde voor een onafhankelijkheidspolitiek, en tevens het jaar waarin de duidelijke scheiding aan het licht kwam tussen enerzijds autoritaire strekkingen, die én de democratie én de unitaire structuur van het land bestreden, en anderzijds een democratische en traditioneel-Belgische strekking. Deze scheiding had grote gevolgen voor de politieke stellingnamen tijdens de oorlogsjaren. 1950 met het einde van de Koningskwestie scheen ons de geschikte andere grensdatum toe.

Vermeld worden uiteraard de wetenschappelijke publikaties. Romans en novellen, die hun onderwerp aan de behandelde periode ontleen, zijn er ook op hun plaats. Daarnaast worden ook persartikels opgenomen ⁽²⁾.

(1) *België in de tweede wereldoorlog. Bibliografie (1970-1980)*. Brussel. Navorsings- en Studiecentrum voor de geschiedenis van de tweede wereldoorlog. 1983, 4^e, ind., 241 p. De inleiding, de plaatsnamen- en zakenregister en de inhoudstafel werden tevens in Franse versie gepubliceerd.

(2) Uiteraard is de keuze van de weerhouden persartikels subjectief gekleurd. Toch heeft de ervaring ons geleerd dat de keuze verantwoord is. Tevens wijzen wij erop dat in het Centrum een Knipseldienst is waar quasi alle persartikels in een eenvoudige klassering ter beschikking staan.

WERKINSTRUMENTEN

a. Archiefinventarissen

1. **Dantoing (Alain).** *Archives Baron Raoul Richard*, Bruxelles, CREHSGM, 1982, 4°, ind., II + 30 p. (LG 3)
2. **Despy-Meyer (Andrée).** *Inventaire des archives de l'administration militaire allemande pour la Belgique et le Nord de la France concernant l'histoire de l'ULB de 1940 à 1945 conservées à Paris, Archives Nationales, AJ40/15 et AJ40/21 in Quarantième Anniversaire de la fermeture de l'Université Libre de Bruxelles (26 novembre 1941) (1)*, p. 53-111. (LG 5/1-B 2120)
3. **Duvosquel (Jean-Marie).** *Inventaris van het archiefonds « Duitse Krijgsgevangenen in België, 1945-1948 »*, Brussel, KLM, 1981, 4°, ind., 28 p. (LG 5)
4. **Flagothier (Linda et Robert).** *Inventaire d'archives du Fonds Isabelle Blume*, Bruxelles, Fondation Louis de Brouckère, 1980, 4°, ind., XII + 175 p. (LG 5/7)
5. **Id.** *Inventaire d'Archives du fonds Max Buset*, Bruxelles, Fondation Louis de Brouckère, 1982, 4°, ind., 83 p. (LG 5)
6. **Gerard (Emmanuel) — Verhoogen (Jos).** *Inventaris van de papieren van Louis Delvaux (1895-1976) met inbegrip van het archief van het Katholiek Verbond van België 1921-1936*, Leuven, KADOC, 1981, 4°, ind., 37 p. (LG 5)
7. **Gotovitch (José).** *Archives Baron Hervé de Gruben*, Bruxelles, CREHSGM, 1982, 4°, ind., 19 p. (LG 3)
8. **Id. — Martin (Dirk).** *Dokumenten van Verzetstui — Papiers de Résistants*, Bruxelles-Brussel, NCWOI-CREHSGM, 1984, 4°, ind., II + 61 p. (LG 3)
9. **Hansotte (G.).** *Inventaire des archives de la S.A. Cockerill à Seraing*, Bruxelles, AGR, 1979.
10. **Masson (Henri).** *Office belge d'information et de documentation (INBEL). Londres 1940-1945*, Bruxelles, CREHSGM, 1981, 4°, 83 p. (LG 3)
11. **Meyers (Wim).** *De tweede wereldoorlog in België. Overzicht van het bestaande en beschikbare Duitse archiefmateriaal*, in BTNG, XIV, 1983, p. 533-543. (R 002)
12. **Nauwelaers (Walter) — Osaer (Antoon).** *Inventaris van de papieren van Jan Boon — Maria Ceulemans (1898-1960; 1898-1976)*, Leuven, KADOC, 1981, 4°, ind., 91 p. (LG 5)
13. **Notebaert (Alexandre).** *Inventaire des archives de la Fédération Médicale Belge*, Bruxelles, AGR, 1978, 4°, X + 52 p. (LG 5)
14. **Peemans (Françoise) — Lefevre (Patrick).** *Les sociétés coloniales belges : archives et données bibliographiques (1885-1960)*, Bruxelles, Centre d'études et de documentation africaines, 4°, ann., 2 + 8 + 95 p. (LG 5)
15. **Simon-Van Der Meersch (Anne-Marie).** *Inventaris van het archief van de Rijksuniversiteit Gent (1817-1975)*, Gent, Archief van de Rijksuniversiteit Gent, 1978, 8°, 61 p. (ABB. Inventaires-Inventarissen 9). (LG 5/2)
16. **Thielemans (Marie-Rose).** *Inventaire des papiers Lesaffre*, in *Inventaire de papiers personnels Goubau, Schuermans, de Brouckère, Kersten, de Trooz, de Sadeleer, Lesaffre (2)*, p. 93-99. (LG 5)
17. **Vanbellingen (Paul).** *Les attaques aériennes alliées et les sabotages ferroviaires contre le réseau belge pendant l'occupation 1940-1944*, Bruxelles, CREHSGM, 1983, 4°, III + 129 p. (LG 3)
18. **Vandebroek (Pros) — Dierynck (Lieve) m.m.v. Antoon Osaer.** *Inventaris van het archief van het Algemeen Christelijk Werkersverbond van het arrondissement Brussel 1919 - ca. 1975*, Leuven, KADOC, 1981, 4°, ind., 57 p. (LG 5)
19. **Vercauteren (Daniel) — Meyers (Willem C.M.).** *Archieven ZIG*, Brussel, NCWOI, 1982, 4°, 36 p. (LG 3)
20. **Vints (Luc).** *Inventaris van de papieren van Minister van Staat Hendrik Heyman (1879-1958)*, Leuven, KADOC, 1981, 4°, ind., 56 p. (LG 5)
21. **Wellens (Robert).** *Inventaire des papiers d'Albert Devèze, Ministre d'Etat*, Bruxelles, AGR, 1978, 8°, 21 p. (LG 5)
22. **Id.** *Inventaire des papiers de Marcel-Henri Jaspar, député, ministre et ambassadeur de Belgique*, Bruxelles, AGR, 1982, 8°, ind., 198 p.

(1) Bruxelles, ULB, 1982, 4°, 121 p.

(2) Bruxelles, AGR, 1980, 8°, ind., 103 p.

b. Bibliografieën

23. **De Waele (Maria) — Gaus (Helmut) — Uytterhaegen (Frank).** *Beknopte bibliografie van de politieke en sociaal-economische evolutie van België — 1918-1980*, Gent, RUG — Seminarie voor politieke wetenschappen, 1983, 8°, ind., XII + 228 p. (LE 2/4)
24. **De Weerd (Denise).** *Socialisme en socialistische arbeidersbeweging in België. Bibliografie van werken en tijdschriftartikels verschenen sedert 1944*. Met medewerking van **Annie Van Lysebetten**, Brussel, Emile Vandervelde-instituut, 1979, 8°, ind., 124 p. (LE 2/24)
25. **Lis (Catharina) — Vanden Eeckhout (Patricia).** *Referentiewerken voor de studie van de hedendaagse samenleving. Met een index samengesteld door Luc FRANCOIS*, Zutphen, Terra, 1982, 8°, ind., IX + 319 p. (LE 2/3)
26. **Meyers (Willem C.M.).** *België in de tweede wereldoorlog. Bibliografie (1970-1980)*, Brussel, NCWOII, 1983, 4°, ind., 241 p. (LG 3)
27. **Id.** *Bibliografie van de in 1981 verschenen publikaties betreffende België tijdens de tweede wereldoorlog — Bibliografie des publications parues en 1981 sur la Belgique dans la seconde guerre mondiale*, in *Mededelingen van het NCWOII* XII/1982 — *Bulletin du CRECHSGM*, XII/1982.
28. **Vellut (Jean-Luc).** *Le Congo belge dans la seconde guerre mondiale. Travaux zairois, in Le Congo belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études (?)*, p. 597-607. (B 2300)

c. Repertoria

29. **Champagne (Jacques P.).** *Artillerie*, Arlon, G. Everling, 1982, 8°, bibl., ill., ind., tabl., 195 p. (B 2426)
30. **Id.** *Génie et transmissions*, Arlon, G. Everling, 1984, 8°, bibl., ill., ind., tabl., 165 p. (B 2425)
31. **Decris (M.).** *Ronsese kranten bewaard in het Rijksarchief en de Stedelijke Openbare Bibliotheek te Ronse*, in *Annalen. Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde*, XXVIII-1979, p. 37-101. (B 2280/11)
32. **De Munck (Luc).** *Van het Daensistische weekblad « De Werkman » tot het vlaams-nationaal concentratie-weekblad « Strijd ». 1918-1940. Historiek en repertorium*, Leuven, KUL, 1983, 4°, bibl., facs., ill., ind., 230 p. (TH 252)
33. **Janssens (Luc).** *Repertorium pers en periodieken 1848-1940*, Gent, AMSAB, s.d., 4°, ind., 30 p. + losse bladen. (LG 5/8)
34. **Lemaire (Marie-Emma).** *Les publications périodiques maçonniques et anti-maçonniques belges: essai de catalogue collectif*, Bruxelles, Institut Supérieur d'Etudes Sociales de l'Etat, 1982, 4°, bibl., ill., ind., 320 p. (TH 196)
35. **Nauwelaerts (Walter).** *Repertorium van de nieuwsbladen bewaard in het Koninklijk Legemuseum*, Brussel, KLM, 1982, 8°, bibl., ind., 318 p. (LG 5/7)
36. **Nimmegeers (Wim).** *De nederlandstalige christelijke syndikale pers in België tussen de beide wereldoorlogen*, Brussel, VUB, (1976), 4°, ann., facs., ind., 2 vol. (Lic.) (TH 189)
37. **Van Overbeek (Ad).** *De speelman. Tijdingen van het Vlaamsch Instituut voor de Volksdans en Volksmuziek. Nrs 1-30 (1936-1944)*, Keerbergen, Centrum voor Bibliografie van Periodieke Uitgaven, 1982, 8°, ind., 83 p. (R 1098)

d. Methodologie

38. **Bauer (Raoul).** *De nieuwe orde, of de geschiedenis gezien door Maurice De Wilde*, in *Onze Alma Mater. Driemaandelijkse Tijdschrift van Vlaamse Leergangen te Leuven*, 1983/3, p. 229-254. (B 2505/13)
39. **Dumoulin (Michel).** *Les relations italo-belges entre 1925 et 1940 dans le contexte de l'historiographie récente sur l'Italie fasciste*, in *Aspects des relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie : 1925-1940 (?)*, p. 5-33. (B 2189)
40. **Id.** *Vue d'ensemble et perspectives de la recherche sur les relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie (1925-1940)*, in *Id.*, p. 359-372. (B 2189)

(3) Bruxelles, Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, 1983, 8°, ann., ill., ind., tabl., 623 p.

(4) Bruxelles-Brussel, Istituto Italiano di cultura — Comité belge de l'istituto per la storia del Risorgimento Italiano. Séminaire interuniversitaire 1981-1982, 1983, 8°, 374 p.

41. **Gotovitch (José)**. *Les années de guerre. Obstacles, distortions, oubli*, in *Cahiers de Clio*, 75-76/1983, p. 76-81. (B 2259/5)
42. **Id.** *Mémoire de la guerre et occultations*, in *Memor. Bulletin d'information*, V/1983, p. 7-13. (K 1066)
43. **Id.** *Pour une approche socio-politique de la résistance belge*, in *Mélanges René Van Santbergen* (?), p. 118-126.
44. **Hoogveld (A.)**, *Rapport préliminaire sur la méthode de recueil des mémoires personnelles en préparation d'une biographie d'André Renard*, in *Mémoires collectives* (?), p. 113-125. (B 2411)
45. **Kreszlo (E.) — Kalisz (R.)**, *Mémoires collectives. histoires ou contes et mythes populaires*, in *Mémoires collectives* (?), p. 141-150. (B 2411)
46. **Preneel (Louis)**, *De historiografie van de christelijke Arbeidersbeweging*, in *De kracht van een overtuiging. 60 jaar A.C.W. 1921-1981* (?), p. 301-315. (B 2288)
47. **Ricquier (Jean-Claude)**, *Jean Vanwelkenhuyzen et les méthodes de l'histoire*, in *RG*, XIV/1982, p. 43-57. (R 923)
48. **Stengers (Jean)**, *Une enquête d'histoire orale sur la question royale*, in *Acta Historica Bruxellensia. Travaux de l'Institut d'histoire de l'Université Libre de Bruxelles. IV. Histoire et méthode* (?), p. 445-471. (B 2200)
49. **Suchecky (Bernard)**, *La mémoire collective, clair-obscur de l'histoire. A propos d'une campagne d'histoire orale sur l'immigration juive en Belgique au cours de l'entre-deux-guerres*, in *Mémoires collectives* (?), p. 127-139. (B 2411)
50. **Van den Wijngaert (Mark)**, *Een Koning geloofd, gelaakt, verloochend. De evolutie van de stemming onder de katholieke bevolking ten aanzien van Leopold III. Deel 1 : de evolutie van de katholieke wereld. Deel 2 : tabellen*, Leuven-Amersfoort, Uitg. Acco, 1984, bibl., ind., tabl., 2 vol. (B 2478)

ICONOGRAFIE

51. *Affiches sportives en Belgique 1890-1940. Passage 44 — Bruxelles, du 1er décembre 1981 au 10 janvier 1982*, Bruxelles, Crédit Communal de Belgique, 1981, 4°, bibl., ill., ind., 143 p. (B 2364)
52. **Baert (Roger) — Harmignies (Roger)**, *Les drapeaux et emblèmes rexistes*, in *Vexilla Belgica*, 1984, 8me année, n° 8. (B 2505/9)
53. **Blumenson (Martin)**, *La Libération*, (Bruxelles), Time-Life Books, 1981, 4°, bibl., cart., ill., ind., 208 p. (6743)
54. **Convents (Guido)**, *Leuvens oorlogsgeweld in filmbeelden*, in *Museumstrip*, X-XII/1984, p. 57-60. (K 1055)
55. **1940-1945. La vie quotidienne en Belgique. 21 décembre 1984 - 3 mars 1985. Galerie CGER**, Bruxelles, R. Coolen (CGER), 1984, 8°, ill., ind., tabl., 310 p. (B 2451)
56. **Gerard (Jo)**, *La Libération 1944-1945*, Bruxelles, Meddens, 1984, 4°, ill., ind., 128 p. (B 2356)
57. *Guerres et propagande ou comment armer les esprits. Passage 44 — Bruxelles, du 15 septembre au 30 octobre 1983*, Bruxelles, Crédit Communal de Belgique, 1983, 4°, bibl., ill., ind., 165 p. (7359)
58. **Heyse (Marleen) — Gadeyne (Guido) — L'Ecluse (Ann)**, *Textiel te Ronse. 1800-1940. Een menselijk mirakel. Kijkboek en katalogus van de tentoonstelling gehouden van 6 april tot 20 mei 1984 in het Rijksarchief en het Stedelijk Museum van Ronse*, Ronse, Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde, 1984, 8°, cart., facs., ill., ind., 102 p. (B 2274)
59. *Luchtpropaganda boven België 1940-1945. Tentoonstelling 28 april - 13 mei 1984*, Antwerpen, Archief en Museum Vlaams Cultuurleven, 1984, 4°, ill., ind., s.p. (B 2416)
60. **1940-1945. Het dagelijks leven in België 21 december 1984 - 3 maart 1985. ASLK-Galerij**, Brussel, R. Coolen (ASLK), 1984, 8°, ill., ind., tabl., 310 p. (B 2416)

(5) Bruxelles-Liège, Centre de Pédagogie de l'Histoire et des Sciences de l'Homme, 1984, 8°, ill., ind., tabl., 396 p. (n° spécial des *Cahiers de Clio*)

(6) *Actes du Colloque des 15 et 16 octobre 1982*, Bruxelles, Editions de l'Université de Bruxelles, 1984, 8°, bibl., ind., 317 p.

(7) Onder redactie van Emmanuel GERARD. Zele, Reinaert Uitg., 1981, 8°, ann., facs., ill., ind., tabl., 336 p.

(8) Bruxelles, Editions de l'Université de Bruxelles, 1981, 4°, 5:3 p.

61. **Santy (Filip) — Osaer (Antoon).** *Met vlag en wimpel. De banistiek van de Christelijke Arbeidersbeweging in Vlaanderen*, Gent-Leuven, Provinciebestuur-KADOC, 1984, 4e, bibl., ill., ind., 2 vol. (B 2433)
62. **Van Buyten (L.).** *De fotoverzamelingen P. De Craen en E. Sprengers*, in *Museumstrip*, X-XII/1984, p. 64-67 (K 1055)
63. **Id.** *Fotografische documentatie in het Leuvense stadsarchief*, in *Museumstrip*, X-XII/1984, p. 61-64. (K 1055)
64. **Vincx (Jan).** *Vlaanderen in uniform. 1940-1945. Deel 3: Fabriekswacht / Vlaamse Wachtbrigade / Flämische Flakbrigade / Vlaams Jongerenkorps / A.V.N.J. / N.S.J.V. / Weersportkampen / Dietse Marinejeugd / Jongvliegerkorps / Dietse Studentenactie / V.N.V.-Studentenfront / V.I.V.O. / V.I.H.C. / D.M.S. / K.L.V. / Vlaamse Jeugd / Hitlerjeugd Vlaanderen*, Antwerpen, Etnika, 1981, 8^e, cart., ill., ind., 476 p. (B 1708)
65. **Id.** *Vlaanderen in uniform. 1940-1945. Deel 4: V.N.V. / V.N.V.V. / D.M. / Z.B. / Hulpbrigade / Dietse Militie Politie / Kriegsmarine / Luftwaffe / Heer / Hilfseidgendarmen / Zivilfahndungsdienst der Feldgendarmen / P.O.A. / Germaanse SS / Veiligheidskorps De Vlag / SS Wacht Sint-Truiden / S.D. Wacht / Nordland Wacht / Erlawacht / Werkschutz Cockerill / Reitzwerkschutz / SS Wachtbataillon Vlaanderen / De Windekring / Algemene Rijkspolitie / Rijkswacht / Territoriale Burgerwacht / Het Belgische Rode Kruis*, Antwerpen, Etnika, 1982, 8^e, bibl., facs., ill., ind., tabl., 528 p. (B 2061)
66. **Id.** *Vlaanderen in uniform. 1940-1945. Deel 5: het begrip Waffen-SS / Uniform / Motivatie / Algemeenheden / Aantalsterkte der Waffen-SS / Werving / Keuringen — vertrekken / Opleiding / Duitse visie / Bericht over inzet Vlaanderen in Wehrmachtsdienst / Orden en Eretekens / V.O.J.O. / Voorzorgscomité / Kriegsfürsorge der Waffen-SS*, Antwerpen, Etnika, 1983, 8e, bibl., facs., ill., ind., tabl., 431 p. (B 2157)
67. **Id.** *Vlaanderen in uniform. 1940-1945. Deel 6: Germanische Leitstelle Ersatz Kommando Flandern / SS-Wachtbataillon / Lebensborn-Levensbron / SS-Huwelijk / SS-Junkerscholen — Officierscholen / SS-Unterführerscholen — Onderofficierscholen / SS-Kriegsberichter — Oorlogscorrespondenten / SS-Helferinnen / SS-Röntgen Sturmbann / S.D.-Veiligheidsdienst / SS-Opleidingskamp Sennheim / SS-Opleidingskamp Schoten / SS-Troepenoevenplaats Heidelberg Debica / SS-Baubataillon Debica / SS-Opleidings- en aanvullingsbataljon Graz / SS-Ers. Btl. « Ost » Breslau / SS-Grenadier Opleidingsbataljon « Ost » Shitomir / SS-Troepenoevenkamp Milowitz / SS-Pz. Gren. Ausb. u. Ers. Btl. 5 Ellwangen / 38. SS-Pz. Gren. Division « Nibelungen » / SS-Jagdverbände (502) / SS-Freiw. Standarte Nordwest / SS-Pz. Division « Viking » / Schnelles SS-Schützen-Regiment « Langemarck » / Bijlagen, Antwerpen, Etnika, 1983, 8^e, bibl., cart., facs., ill., ind., tabl., 518 p. (B 2232)*
68. **Id.** *Vlaanderen in uniform. 1940-1945. Deel 7: Vlaams Legioen / 6. SS Sturmbataillon « Langemarck » / 27. SS Frw. Gren. Division « Langemarck » / SS. Pz. Jägerabteilung 27 « Langemarck » / IG. Infanteriegeschütze / PAK. Panzer Abwehr Kanone / SS. Sturmgeschütze « Langemarck » / SS. Pz. Begleitung « Langemarck » / SS-Jugendbataillon « Langemarck » / SS. Kradschützen « Langemarck » / SS. Pionierbataillon « Langemarck » / SS. Artillerie Regiment 27 « Langemarck » / SS. Nachrichten / SS. Flakabteilung « Langemarck » / Granaatwerpers / SS. Polizei Bataillon Flandern / Hauptamt CI / Bijlagen / Bronnen — Medewerkers — Plaats- en naamregister, Antwerpen, Etnika, 1984, 8^e, cart., facs., ill., ind., tabl., 275 p. (B2392)*

I. VOORORLOG (1936-9.v.1940)

A. BINNENLANDSE POLITIEK

1. Algemeen

69. **Baert (Koen).** *Clemens De Landsheer. Een leven in dienst van de IJzerbedevaarten*, in *De Vos*, 4/V-1/VI/1984. (R 2037)
70. **Bossier (Willem).** *Uit de brieven van Arthur Bossier aan zijn zoon Herman (1926 tot 1951)*, in *Het Brugs Ommeland*, 1983/1, p. 34-80. (B 2185/8)
71. **Cloet (Michel) m.m.v. Boudewijn Janssens de Bisthoven en Robrecht Boudens.** *Het Bisdome Brugge (1559-1984). Bisschoppen, priesters, gelovigen*, Brugge, Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde, 1984, 4°, bibl., ill., ind. (B 2345)
72. **Coppieters (Digna).** *Ontstaan, evolutie en functie van soldaten- en oudstrijdersverenigingen, Temse : 1899 tot W.O.II*, Gent, RUG, 1984 (Lic. Van Eenoo). (B 2069)
73. **De Bock (Walter).** *De mooiste jaren van een generatie. De Nieuwe Orde in België voor, tijdens en na WO II*, Berchem, EPO, 1982, 8°, ill., ind., 244 p. (B 2069)
74. **De Cauwer (Patrick).** *De reactie van de Vlaamse boerenwereld in de crisis na het faillissement van de Middenkredietkas (1035-1940). De politieke acties van het Boerenfront*, Brussel, VUB, 1982 (Lic. Craeybeckx).
75. **De Wilde (Maurice).** *De Nieuwe Orde (*)*, Antwerpen-Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1982, 4°, bibl., ill., ind., 128 p. (LK 4/12)
76. **De Winter (Karine).** *Politieke strijd en instabiliteit in het arrondissement Aalst (1830-1940)*, Gent, RUG, 1983, 5 vol. (Lic. Van Eenoo).
77. **Drouillon (Jos).** *Politieke en economische denkbeelden van Karel Pinxten blijven aktueel*, in *Kultuurleven*, X/1983. (K 976)
78. **Dumeunier (Victor).** *Le personnel communal d'Ecaussinnes-d'Enghien à l'aube de la guerre de 1940-1945*, in *Le Val Vert*, IX/1984, p. 63-67. (R 825)
79. **Durant (Gustaaf).** *Minister van Staat Gaston Eyskens. Een biografie*, Zele, Reinaert, 1983, 8°, bibl., ill., ind., 320 p. (B 2212)
80. **Eloi (Jean-Michel).** *René Lefebvre (1893-1976). Une fidélité dynamique au libéralisme*, in *Publications extraordinaires de la Société Royale d'Histoire et d'Archéologie de Tournai*, Tome I, 1984, p. 227-239. (B 2384)
81. **Eyskens (Gaston).** *Honderdste geboortedag van bezieler Koncentratie. H.J. Van de Wijer, Vlaams idealist*, in *DS*, 12-13 november 1983. (K 1077)
82. **Gerard (Emmanuel).** *Van standenstaat naar Volkspartij. De katholieke partij in België tussen de twee wereldoorlogen*, Leuven, KUL, 1984.
83. **Grammens (Mark).** *De Nieuwe Orde*, Brussel, Uitg. Grammens, 1983, 12°, ill., 70 p. (B 2228/11)
84. **Hasquin (Hervé).** *L'Abbé Mahieu, fondateur du parti wallon indépendant (1939)*, in *Recueil d'études d'histoire hainuyère offertes à Maurice A. Arnould (*)*, tome 2, p. 119-131.
85. **Martin (Dirk).** *De tussenoorlogse katholieke gemeenteraads kandidaat*, in *VMT*, X/1982, p. 25-48. (R 987)
86. **Molitor (André).** *Le réforme administrative. 1936-1940*, in *Servir l'Etat. Trois expériences (1)*, p. 15-57. (B 2093)
87. **Id.** *Souvenirs. Un témoin engagé dans la Belgique du 20ème siècle*, Paris-Gembloux, Ed. Duculot, 1984, 8°, ind., 335 p. (B 2420)
88. **Schepens (Luc).** *De provincieraad van West-Vlaanderen. Socio-politieke studie van een instelling en haar leden. Deel I : 1836-1921. Deel II : 1921-1978*, Tielt-Amsterdam, Lannoo, 1976-1979, 8°, cart., ill., ind., tabl., 2 vol. (B 2051)
89. **Stephany (Pierre).** *Les années 20-30. La Belgique entre les deux guerres. 2ème période : 1930-1940 ou l'avant-guerre*, Bruxelles, Editions P. Legrain, 1983, 8°, bibl., ill., ind., 286 p. (B 2139)
90. **Valkeniers (Jean-Marie).** *Le parti libéral à Liège de 1919 à 1940*, Liège, ULg, 1982, 4°, V + 195 p. (Lic. Gérin).

(9) Dit boek en de ermee gepaard gegane TV-uitzendingen deden veel stof opwaaien. De persreacties erop worden in het Centrum bewaard onder het volgnummer K 1100. Het boek werd tevens in het Frans vertaald : *L'Ordre Nouveau*, Paris-Gembloux, Ed. Duculot, 1984, 8°, bibl., ill., ind., 191 p. (B 2254)

(10) Edité par J.M. Cauchies et J.M. Duvosquel, Mons, 1983, 796 + 542 (*Analectes d'histoire du Hainaut*, t. I et II, Collection publiée par Hannonia).

(11) Bruxelles, CRISP, (1982), 8°, ind., 162 p.

91. Vandecruys (G.). *Het politieke leven in Geel (1918-1940)*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Vos).
92. Van Isacker (Karel). *Mijn land in de kering. 1830-1980. Deel 2: De enge ruimte 1914-1980*, Antwerpen-Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1983, 4°, bibl., cart., facs., ill., ind., 278 p. (LJ 2/12)
93. Verlinde (Rik). *De Vlaamse Beweging te Brugge (1928-1939). Sociaal-culturele en politieke aspecten van de Vlaamse Beweging in het arrondissement Brugge tussen de Bormsverkiezing (dec. 1928) en het uitbreken van de tweede wereldoorlog (sept. 1939)*, Gent, RUG, 1984 (Lic. Van Eenoo).
94. Verstraete (Leontine). *Eeklo, een economische en politieke studie (1921-1940)*, Gent, RUG, 1982 (Lic. Balthazar).
95. Vlayen (Maria). *De evolutie van de Vereniging van Vlaamse Studenten: 1938-1962*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Vos).

Cfr. 6, 12, 16, 20, 21, 22.

2. Rechts en de fascistische bekoring

96. Bal (J.). *De IJzerbedevaart als reflector van twintig jaar Vlaamse Beweging (1920-1939)*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Wils).
97. Colignon (A.). *Les anciens combattants en Belgique francophone 1918-1940* (Liège, Libr. Michel Grommen, 1984), 4°, ann., ind., 227 p. (B 2396)
98. De Bock (Walter). *Extreem rechts en de Rijkswacht. Een poging tot staatsgreep in België op 25.10.1936*, in W. De Bock, J. Capelle, A. Maesschalk, F. Legros, M. Graindorge, S. Dumont, met woord vooraf van E. Verhoeven, *Extreem rechts en de staat* (1°), p. 1-58. (B 1296)
99. De Bruyne (Arthur). *Joris Van Severen*. (Antwerpen), Were di, 1983, 8°, facs., ill., 63 p. (B 2280/6)
100. De Deygere (Renaat). *Verschaeve en Duitsland in de jaren dertig*, in *Verschaeviana*, Jaarboek 1982, p. 163-198. (R 1307)
101. Dejardin (André). *Degrelle à ses débuts, raconté par Pierre Nothomb*, in *Le Courrier de l'Escaut*, 28/IV/1982. (K 788)
102. Goovaerts (Frank). *De onderhandelingen tussen V.N.V. en Zwart Front*, in *Dietsland-Europa*, IV/1984, p. 4-9. (K 1000)
103. Janssens (Patricia). *Les Dinassos wallons: 1936-1941*, Liège, ULg, 1982, 4°, ann., bibl., ill., ind., tabl., XVII + 291 p. (Lic.). (TH 206)
104. Karwenberghs (Lieve). *Een stuk vrouwenbeweging: bijdrage tot de geschiedenis van het Vlaams-nationaal Vrouwenverbond. (1930-1944)*, Brussel, VUB, 1980, 4°, ann., bibl., cart., ill., ind., tabl., 280 + II + 148 p. (Lic.). (TH 212)
105. Lahaye (Ghislain). *Le parti rexiste dans l'arrondissement de Liège, 1935-1940*, Liège, ULg, 1980, 4°, bibl., cart., ill., ind., tabl., XXIII + 191 p. (Lic.).
106. Lembrechts (Walter). *Het werkzame leven van een man in de schaduw. Robrecht de Smet (1975-1937)*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Vos).
107. Leyder (Pascale). *Le rexisme dans la province du Luxembourg, 1935-1940*, Liège, ULg, 1984 (Lic. Balace).
108. Maes (Tijl). *Het V.N.V. in het bestuurlijk arrondissement Veurne, 1933-1944*, Gent, RUG, 1984 (Lic. Van Eenoo).
109. Meire (Frieda). *De DeVlag voor mei 1940*, in *BTNG*, XIII, 1982, 2-3, p. 419-466. (R 002 - B 2280/15)
110. Patroons (Beatrijs). *Een inleidende studie over de vlaams-nationalistische vrouwen-groepen in de periode 1920-1945*, Gent, RUG, 1980, 4°, bibl., ind., tabl., VIII + 218 p. (Lic.). (TH 188)
111. Quirynen (Charles). *Contribution à la biographie de Pierre Nothomb. 10 ans d'activité politique (1930-1940)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1983 (Lic. Haag).
112. Rigaux (François). *Les juristes belges et l'organisation de l'état fasciste*, in *Aspects des relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie: 1925-1940* (1°), p. 167-187. (B 2189)
113. Sauvage (Pierre). *« La Cité chrétienne » face à l'Italie fasciste*, in *Aspects des relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie: 1925-1940* (1°), p. 67-94. (B 2189)

(12) Berchem, EPO, 1982, 8°, ill., ind., 282 p. In Franse versie: *L'extrême droite et l'Etat*, Berchem, EPO, (1981), 8°, ill., ind., 268 p. (B 1947)

(13) Cfr. voetnoot 4.

114. Van de Voorde (Mark). *Katholieke Studenten Aktie was tegengif voor nazisme*, in *DS*, 26/1/1984. (K 970)
115. Van Haver (Griet). *Onmacht der verdeelden. Katholieken in Vlaanderen tussen democratie en fascisme. 1929-1940* ⁽¹⁴⁾, Berchem, EPO, 1983, 8°, bibl., ind., 302 p. (B 2156)
116. Verhaert (Bieke). *De verhouding van volksvertegenwoordiger Thomas Debacker tot het VNV* (I) in *WT*, 4/1984, p. 230-242. (R 1063)
117. Vos (Louis). *De Dietse Studentenbeweging 1919-1940*, in *Colloquium over de geschiedenis van de Belgisch-Nederlandse betrekkingen tussen 1815 en 1945. Acta* ⁽¹⁵⁾, p. 481-493. (B 2042)
118. Wils (Lode). *Gerretson, Geyl en Vos. Spanningen tussen de Grootnederlandse Beweging en de Vlaams-Nationalistische*, in *WT*, 1982/2, p. 95-120. (R 1063)
119. Id. *De Grootnederlandse Beweging, 1914-1944. Ontstaan, wezen en gevolgen*, in *Colloquium over de geschiedenis van de Belgisch-Nederlandse betrekkingen tussen 1915 en 1945. Acta* ⁽¹⁵⁾, p. 415-450. (B 2042)
120. Id. *De grootnederlandse geschiedschrijving*, in *BTNG*, LXI, 1983-2, p. 322-366. (R 007)

3. Links en het antifascisme

a. Algemeen

121. Delvo (Edgard). *Democratie in stormtij. Democratisch socialisme in de crisisjaren dertig*, Antwerpen-Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1983, 8°, ind., 205 p. (B 2133)
122. Joris (Freddy). *Les Wallons et la réforme de l'état. 1890-1971*, Bruxelles, Institut Emile Vandervelde, 1983, 4°, ind., 146 p. (B 2248)
123. Karolinski (Didier). *Le mouvement anarchiste en Wallonie et à Bruxelles. 1919-1940*, (Liège, ULg), 1983, 4°, bibl., ind., 178 p. (Lic.). (TH 237)
124. Legerin (Catherine). *Le Parti Socialiste révolutionnaire. (Le Mouvement Trotskiste en Belgique de 1936 à 1939)*, Louvain, UCL, 1982, 4°, bibl., ind., 380 p. + notes. (TH 232)
125. Lorneau (Marc). *Contribution à l'histoire du Mouvement Trotskyste belge. 1939-1960*, Liège, ULg, 1983, 4°, ann., bibl., ill., ind., tabl., 4 vol. (Lic.). (TH 220)
126. Id. *Le mouvement trotskyste belge : septembre 1939-décembre 1964*, Bruxelles, CRISP, 1984, 4°, ind., 57 p. (B 2432)
127. Schildermans (J.). *Hem Day (1902-1969) en het franstalig Belgisch anarchisme tussen de twee wereldoorlogen*, Leuven, KUL, 1983 (Lic. De Schryver).

b. Socialisme

128. Baevogems (Carina). *Bijdrage tot de geschiedenis van de socialistische vrouwenbeweging : 1919-1940 (Deel I en II)*, Brussel, VUB, 1983 (Lic. Witte).
129. D'Hondt (Jan). *De B.W.P.-federatie Brugge 1919-1940. Organisatorische ontwikkeling*, Gent, RUG, 1984 (Lic. Balthazar).
130. Dooms (Constance). *De Belgische Socialistische Arbeidersjeugdbeweging in het Interbellum (1923-1940)*, Gent, RUG, 1984 (Lic. Balthazar).
131. Dyspa (Yves). *La Fédération liégeoise du Parti Ouvrier Belge, 1918-1940*, Liège, ULg, 1982, 4°, 275 p. (Lic. Gérin).
132. Elen (Maria). *Kennis is macht. De B.W.P. en haar drukzels, 1918-1940*, Gent, RUG, 1982, 2 vol. (Lic. Balthazar).
133. Fayat (Hendrik). *Niets is voorbij*, Antwerpen, Standaard Uitg., 1983, 8°, ann., ill., ind., 408 p. (B 2186)
134. Fervalle (Dominique). *L'Union Socialiste Antifasciste (U.S.A.F.)*, Bruxelles, ULB, 1982, 4°, bibl., ill., ind., 310 p. (TH 200)
135. Glasneck (J.). *Hendrik de Man und die Krise. Reformistischer Theorie und Praxis in den dreissiger Jahren*, in *Beiträge Geschichte Arb. Bew.*, 1982/2, p. 199-210.
136. Lefebvre (Renaud). *Dauge et le Daugeisme. Une page de l'histoire du mouvement ouvrier dans le Borinage*, Bruxelles, ULB, 1979, 4°, bibl., 85 + VII p. (TH 205)
137. Louis Major : *een vakbondsleder en een gentleman*, in *Humo*, 3/V/1984. (K 966)

(14) Het boek is de weergave van de doctorale dissertatie: *Onmacht der verdeelden. Katholieken in Vlaanderen tussen democratie en fascisme 1929-1940*, Leuven, KUL, 1982, 4°, bibl., ind., 372 p. (B 2077)

(15) Gent, (Erasmus), 1982, 8°, 520 p.

138. Pels (Dick). *Hendrik de Man en « De psychologie van het socialisme »*. Een samenvatting voor de jaren tachtig, in *Het vijfde jaarboek voor het democratisch socialisme* ⁽¹⁶⁾, p. 90-126. (7428)
139. Rens (Jef). *Ontmoetingen 1930-1942*, Antwerpen-Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1984, 8°, ill., ind., 127 p. (B 2374)
140. Ricquier (Jean-Claude). *Pierre Vermeulen: souvenirs et commentaires*, in *RG*, I/1982, p. 21-40; II/1982, p. 19-47; III/1983, p. 35-46. (R 923 - K 794)
141. Simon (Patrick). *La Centrale Syndicale Régionale des Mineurs du Bassin de Liège (1919-1940)*, Liège, ULg, 1984 (Lic. Cérin).
142. Van Doorslaer (Jan). *Major 80: van ventje tot minister van Staat*, in *DM*, 11/III/1983. (K 888)
143. Velghe (Rudy). *De Socialistische Jonge Wacht (1930-1940). Aktie van een oppositionele jeugdorganisatie in de BWP*, Gent, RUG, 1982, 4°, ann., bibl., ind., tabl., 2 vol. (TH 231)
144. Vermeulen (Piet). *Een gulzig leven*, Leuven, Kritak, 1984, 8°, ill., ind., 260 p. (B 2370)

Cfr. 4, 5, 24.

c. Communisme

145. Dutoit (Christian). *Jef Van Ertergem en de Vlaamse Beweging*, Antwerpen, Soethoudt & Co., 1983, 12°, ind., 112 p. (B 2206)
146. Pittman (Patrick). *De cultuurpolitiek en meningsvorming in de kommunistische partij van België in Vlaanderen tussen 1936-1941*, Brussel, VUB, 1982, 4°, ann., bibl., ind., tabl., II + 201 + XXXVIII p. (TH 247)

d. Spaanse Burgeroorlog

147. Boeyaert (Dirk). *Belgische belangen in het Spanje van de Burgeroorlog (1936-1939)*, Leuven, KUL, 1984, 4°, bibl., 2 vol. (Lic. Stols).
148. Boeykens (Wim). *De Spaanse Burgeroorlog in de nederlândstalige Belgische kranten (1936-1939)*, Gent, RUG, 1981, 4°, bibl., ind., 382 p. (TH 219)
149. Foubert (Beatrijs). *De Spaanse Burgeroorlog in katholiek en rechts Vlaanderen 1936-1939. Katholieke en rechtse stellingnamen onderzocht in de periodieke pers*, Brussel, VUB, 1984, 4°, ann., bibl., 2 vol. (Lic. Craeybeckx).
150. Gotovitch (José). *La Belgique et la guerre civile espagnole: un état des questions*, in *RBHC*, XIV, 1983, 3-4, p. 497-532. (R 002)
151. Reynebean (Guy). (Fernand Stevens) *Een Centenaar in de Spaanse burgeroorlog. 1. De Brigadisten: de eerste weerstanders; 2. Anti-fascisten op weg naar 't front; 3. « En bij het kampvuur zongen we met honderden de Internationale »; 4. « Met gebalde vuist en 't « No Pasaran » begroette het volk ons in de straten »; 5. Weg uit de kazerne, op naar het front; 6. Bittere armoede in Villa Nueva de la Jara; 7. Van Villa Nueva de la Jara naar Morata de Tajuna; 8. Zware veldslagen rond Morata de Tajuna; 9. Slaan de anarchisten op de vlucht; 10. Fascisten lopen te pletter op de Brigade; 11. Fernand Stevens bezoekt het hospitaal; 12. Tito wordt de nieuwe brigadecommandant; 13. Over alfabetisatie en een verlof in Madrid*, in *De Duile Draak*, 201 - 17/VIII/1984. (K 974)

B. BUITENLANDSE POLITIEK

152. Alexander (Martin S.). *Les réactions à la menace stratégique allemande en Europe occidentale: la Grande-Bretagne, la Belgique et le « Cas Hollande » (décembre 1939-février 1939)* ⁽¹⁷⁾, in *CHSGM*, 7, IV/1982, p. 5-38. — *Westeuropese reacties op de Duitse strategische bedreiging vóór de tweede wereldoorlog: het voorbeeld van Groot-Brittannië, België en de « Cas Hollande »-krisis van december 1939 tot februari 1939* ⁽¹⁷⁾, in *BGWOII*, 7, IV/1982, p. 5-39. (R 495 - R 496)
153. Convents (Guido). *Diplomatie en « Realpolitik ». Aspecten van de Belgische politieke en diplomatieke relaties met het Derde Rijk, 1933-1935*, in *Res Publica*, 1984/2, p. 197-242. (B 2280/12)
154. De Thier (Jacques). *Souvenirs d'un diplomate belge: Washington 1936-1944*, in *RG*, 1981, 1, p. 57-73. (R 923)
155. Dumoulin (Michel). *La mission Van Zeeland. Essai de clearing diplomatique de l'apaisement (1937-1938)*, in *Relations internationales*, n° 39, 1984, p. 355-372. (R 024)

(16) Amsterdam, Uitgeverij De Arbeiderspers — Wierda Beckman Stichting, 1984, 8°, ind., 208 p.

(17) Vertaald uit het Engels.

156. **Id. — Willequet (Jacques).** *Aspects des relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie : 1925-1940*, Bruxelles-Brussel, Istituto Italiano di Cultura-Comité belge de l'Istituto per la Storia del Risorgimento Italiano, 1983, 8°, ill., ind., 374 p. (B 2189)
157. **Jadoul (Jacques).** *Les missions militaires belges en Ethiopie. Leur impact politique, diplomatique et économique. (1930-1936)*, Liège, ULg, 1983, 4°, ann., bibl., ill., ind., tabl., 2 vol (Lic.). (TH 235)
158. **Martin (Bernd).** *Friedensappell der Monarchen Belgiens und der Niederlande, in Friedensinitiativen und Machtpolitik im Zweiten Weltkrieg 1939-1942* ⁽¹⁸⁾, p. 154-176. (4210)
159. **Moreels (Michel).** *La Belgique face au conflit russo-finlandais (décembre 1939 - mars 1940). I. — Les protagonistes. II. — Les réactions belges*, Louvain, UCL, 1983, 4°, ann., bibl., cart., facs., ill., ind., tabl., 2 vol (Lic.). (TH 233)
160. **Rocquens (Claude).** *Agents diplomatiques et consulaires belges. Conditions de recrutement (1831-1980)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1983 (Lic. Haag).
161. **Topitsch (Ernst).** *Die belgische Neutralitätspolitik 1936-1940 und die Katastrophe von Sedan, in Geschichte und Gegenwart 1* (1981), p. 125-150.
162. **Vanwelkenhuyzen (Jean).** *Les avertissements qui venaient de Berlin. 9 octobre 1939 - 10 mai 1940*, Paris-Gembloux, Ed. Duculot, 1982, 8°, facs., ill., ind., 399 p. (LJ 4/13)
163. **Id.** *Les avertissements qui venaient de Rome, in Aspects des relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie : 1925-1940* ⁽¹⁹⁾, p. 267-286. (B 2189)
164. **Id.** *Le problème belge vu par Charles de Gaulle*, in *RG*, X/1983, p. 33-49. (B 2280/2)
165. **Viaut (Birdsall S.).** *La Belgique et la Hollande à la recherche d'une paix négociée (1939-1940)*, in *Revue d'histoire de la deuxième guerre mondiale et des conflits contemporains*, IV/1982, p. 37-46. (R 003)
166. **Willequet (Jacques).** *De Gaulle et la Belgique en 1936*, in *Etudes Gaulliennes*, VIII, 1980, 30, p. 117-128.

C. MILITAIRE POLITIEK EN LEGER

167. **A.D.** *Souvenirs du Passé. Pendant la « Drôle de guerre » le 9 octobre 1939, la Reine Elisabeth rendait visite aux soldats du fort de Tancremont*, in *Le Jour*, 9/X/1983. (K 933)
168. **Bastin (Yves).** *La protection antiaérienne passive des populations civiles en Belgique. (1931 - 28 mai 1940)*, Liège, ULg, 1983, 4°, ann., bibl., cart., ill., ind., tabl., 325 p. (Lic.). (TH 238)
169. **Daels (Frans).** *Weerbaarheid. Landsverdediging met niet-militaire middelen. Rede gehouden door Prof. Dr. Frans Daels voor het Verbond V.O.S. te Geel op 29 augustus 1937, historisch toegelicht en actueel getoetst*, Brussel, Verbond V.O.S., 1983, 8°, ill., ind., 64 p. (B 2185/2)
170. **de Lannoy (Colonel).** *Historique de la Cavalerie belge. Son organisation de 1930 à 1970*, (Bruxelles), Centre de Documentation historique des Forces armées belges, 1982, 8°, bibl., ind., tabl., 366 p. (B 2187)
171. **De Vos (Jacques).** *Een vergeten episode... Kustverdediging 1939-1940*, in *Sirene*, VI-VII/1984. (R 1043 - K 972)
172. **Eygenraam (Paul).** *Les Belges oubliés. La ligne Mannerheim et les travaux du Général Badoux*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* ⁽²⁰⁾, p. 233-237. (B 2307)
173. **Jansen (Carine).** *L'objection de conscience en Belgique 1919-1964*, Bruxelles, ULB, 1983 (Lic. Stengers).
174. **Mary (G.E.).** *Panters (V). De motorisering 1930-1940*, in *Memo*, 16/II/1984. (R 719)
175. **Schepens (Luik).** *De hulpverlening aan de gemobiliseerden en hun families in West-Vlaanderen (september 1939 - mei 1940)* ⁽²¹⁾, in *BGWOL*, 7, IV/1982, p. 85-96. (R 496)

(18) Düsseldorf, Droste Verlag, 1974, 8°, bibl., ind., 572 p.

(19) Cfr. voetnoot 4.

(20) Cfr. n° 289.

(21) En traduction : *L'assistance aux mobilisés et à leurs familles en Flandre Occidentale (septembre 1939 - mai 1940)*, in *CHSGM*, 7, IV/1982, p. 83-83. (R 495)

176. **Steels (M.).** *Herinneringen aan het 22ste Infanterie-regiment, in Ghendtsche Tydinghen*, 15/XI/1984, p. 365-369. (K 1012)
177. **Vermeulen (Marcel).** *Les casernes bruxelloises entre deux guerres. XVI. Les belles heures du Petit-Château*, in *LS*, 7/X/1984. (K 1007)
178. **Wynants (Jacques).** *Un accident d'avion à Eynatten le 3 janvier 1940*, in *Bulletin de la Société Vervétoise d'Archéologie et d'Histoire*, Volume LXIV, 1984, p. 245-252. (B 2505/7)
- Cfr. 29, 30.

D. SOCIALE EN EKONOMISCHE GESCHIEDENIS

1. Economie

179. **Bormans (Y.).** *Een Unilever plantagebedrijf in de Belgische Kongo: de Société des Huilleries du Congo-Belge, 1911-1938*, Leuven KUL, 1984 (Lic.).
180. **Brouwers (J.).** *Een evoluteschets van de elektrificatie in Limburg (1900-1946)*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Wils).
181. **Bussière (Eric).** *La sidérurgie belge durant l'entre-deux-guerres: le cas d'Ougrée-Marihay (1919-1939)*, in *RBHC*, 1984, 3-4, p. 303-380. (R 002)
182. **Degreve (D.).** *Histoire quantitative et développement de la Belgique. V. Le commerce extérieur de la Belgique 1830-1913-1939. Présentation critique des données statistiques*, Bruxelles, Palais des Académies, 1982, 8°, ind., tabl., 2 vol. (B 2213)
183. **Deimelle (Joseph).** *Histoire de la navigation et des ports belges*, Bruxelles, Ed. P. Legrain, (1982), 4°, bibl., cart., ill., ind., 168 p. (B 2138)
184. **Id.** *Histoire des tramways et vicinaux belges*, Bruxelles, Ed. P. Legrain, (1981), 4°, bibl., ill., ind., 159 p. (B 2137)
185. **Derycke (I.).** *Buitenlandse betrekkingen van de firma Koch & Reis, zwavelraffinaderij te Antwerpen (1899-1946)*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Stols).
186. **De Volder (Daniël).** *Geschiedkundig overzicht van het openbaar vervoer vanaf 1919 tot 1939 in de streek van Brugge + Knokke + Oostende + Veurne*, (Brugge, Daniël de Volder, 1982), 4°, cart., ill., tabl., p. 900-965. (B 2507)
187. **Id.** *Geschiedkundig overzicht van het openbaar vervoer vanaf 1919 tot 1939 in de streek van Izegem + Kortrijk + Menen + Moeskroen*, (Brugge, Daniël de Volder, 1982), 4°, cart., ill., ind., tabl., p. 700-739. (B 2506)
188. **Id.** *Geschiedkundig overzicht van het openbaar vervoer vanaf 1919 tot 1939 in de streek van Diksmuide + Ieper + Poperinge + Roeselare + Tielt*, (Brugge, Daniël De Volder, 1982), 4°, cart., ill., ind., tabl., p. 800-843. (B 2509)
189. **Houbrechts (M.).** *De geschiedenis van de stroopfabricage in Borgloon en fusiegemeenten van 1830 tot 1940*, Leuven, KUL, 1984, 2 vol. (Lic. Van der Wee).
190. **Mommen (André).** *De bewogen geschiedenis van Bekaert, een Belgische Multinational*, in *De Nieuwe*, 21/IV/1983. (K 676)
191. **Mortier (Konrad).** *De Belgische luchtvaartindustrie: 1906-1940. Een analyse*, Gent, RUG, 1983 (Lic. Van Eenoo).
192. **Van Audenhove (Marcel).** *Geschiedenis van de gemeentefinanciën. Derde deel. Van de grote economische crisis der jaren dertig tot de tweede wereldoorlog⁽²²⁾*, Brussel, Gemeentekrediet van België, 1983, 4°, tabl., 67 p. (B 2104/4)
193. **Vanthemsche (Guy).** *De Belgische overheid en de kartels tijdens het interbellum. Situering en analyse van de wetgeving op de verplichte kartelvorming*, in *BTFC*, 1983/4, p. 851-984. (R 007)
194. **Id.** *De mishukking van een vernieuwde economische politiek in België voor de tweede wereldoorlog: de OREC (Office de Redressement Economique) van 1935 tot 1938*, in *BTNC*, XIII, 1982, 2-3, p. 339-389. (R 002)

Cfr. 9, 14.

2. Sociaal leven

195. **Boulanger (L.).** *De jongerenwerking van de K.A.J. en V.K.A.J. tijdens het interbellum. Schoolverlatersactie. Voorkajot(s)ters dienst en beroepskeuze. (1925-1940)*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. L. Vos).
196. **Bruggen (P.).** *Een nieuwe jeugd voor een nieuwe wereld. De V.K.A.J. van 1927 tot 1939*, Leuven, KUL, 1983, (Lic. L. Vos).

(22) Eveneens verschenen als: *Histoire des finances communales. Troisième partie. De la grande crise des années trente à la deuxième guerre mondiale*, Bruxelles, Crédit Communal de Belgique, 1983, 4°, tabl., 66 p. (B 2104/5)

197. *Cardijn. Un homme, un mouvement. Een mens, een beweging. Handelingen van het Colloquium / Actes du colloque.* Leuven/Louvain-la-Neuve, 18-19/11/1982. Kadoc jaarboek 1982, Leuven, Universitaire Pers/Kadoc, 1983, 8°, bibl., facs., ill., ind., 318 p. (B 2169)
198. *Delbeke (Luitgart). De Centrale Hogeschool voor Christelijke Arbeiders 1922-1940. Een bijdrage.* Leuven, KUL, 1982 (Lic. L. Preneel).
199. *Delforge (V.). La Fédération JOCF dans l'arrondissement de Bruxelles (1925-1940).* Louvain-la-Neuve, UCL, 1984 (Lic. R. Aubert).
200. *Desiron (Catherine). La J.A.C. et la J.A.C.F. de 1929 à 1939.* Louvain-la-Neuve, UCL, 1983 (Lic. R. Aubert).
201. *Falkner (Rolf). Pater Rutten en de proosten van sociale werken (1918-1940), in De kracht van een overtuiging. 60 jaar A.C.W. 1921-1981, (2°), p. 81-114.* (B 2288)
202. *Ga mijn volk bevrijden. Het denken van Cardijn.* Zele, Reinaert Uitgaven, 1982, 8°, ill., ind., 288 p. (B 2165)
203. *Gerard (Emanuel). Het Algemeen Christelijk Werkersverbond, omstreden standsorganisatie (1921-1940) in De kracht van een overtuiging. 60 jaar A.C.W. 1921-1981, (2°), p. 11-89.* (B 2288)
204. *Id. Sociale werken en Katholieke Actie (1914-1962), in Het Bisdome Brugge (1889-1984), (2°), p. 615-626.* (B 2345)
205. *Janssens (L.). De Vlaamse Sociale Weken (1926-1939): ontmoetingsplaats en forum van de christelijke arbeidersbeweging.* Leuven, KUL, 1983 (Lic. E. Lamberts). (B 2288)
206. *De kracht van een overtuiging. 60 jaar A.C.W. 1921-1981, Onder redactie van E. Gerard, Zele, Reinaert Uitg., 1981, 8°, ann., facs., ill., ind., tabl., 336 p.* (B 2288)
207. *Lorge (Marie-Anne). Histoire de la J.O.C. dans les arrondissements d'Arlon et Virton. 1925-1945.* Louvain-la-Neuve, UCL, 1982 (Lic. Aubert).
208. *Mampuy (Jozef). Van actiecomité naar K.W.B. Het A.C.W. en het vormingswerk onder de volwassen arbeiders (1935-1945), in De kracht van een overtuiging. 60 jaar A.C.W. 1921-1981, (2°), p. 147-189.* (B 2288)
209. *Minten (L.). De stakingen in de Limburgse steenkoolmijnen tijdens het Interbellum.* Leuven, KUL, 1984 (Lic. Preneel).
210. *Osser (Antoon). Kanunnik Achiel Logghe en de arbeidersbeweging in West-Vlaanderen, in De kracht van een overtuiging. 60 jaar A.C.W. 1921-1981, (2°), p. 115-145.* (B 2288)
211. *La pensée de Joseph Cardijn. Va libérer mon peuple, Paris/Bruxelles, Editions Ouvrières/Vie Ouvrière, 1982, 12°, bibl., ind., 359 p.* (B 2081)
212. *Podevin (D.). Een bijdrage tot de geschiedenis van de (V.)K.A.J.-beweging in het verbond Aalst (en Geraardsbergen), 1927-1977, 3 dln., Leuven, KUL, 1983 (Lic. Vos).*
213. *Van Aghmaal (Petrus). De werkloosheid en de houding van de katholieke arbeidersbeweging in de jaren dertig.* Leuven, KUL, 1981 (Lic. Hermans).
214. *Vandamme (Hilde). De werking in de K.A.J. in functie van haar algemene doelstellingen en vooral in functie van de « verovering van het milieu » (1930-1939).* Leuven, KUL, 1982 (Lic. Hermans).
215. *Vandeputte (Robert). De harde strijd. Beknopte geschiedenis van het A.C.V. Van Eylenbosch tot Cool, Gent, Het Volk, 1983, 8°, ill., ind., 160 p.* (B 2162)
216. *Verhoeven-Malchaire (Bernadette). La JOCF luxembourgeoise, 1925-1940.* Louvain-la-Neuve, UCL, 1982 (Lic. Aubert).

Cfr. 18, 24, 36, 46, 121-146.

3. Dagelijks leven en samenleving

217. *Bormans (Carine). Lichaamsverzorging en sanitaire voorzieningen bij de Gentse bevolking (1880-1940).* Gent, RUG, 1984 (Lic. Van Eenoo).
218. *Boudin (Hugh R.). Histoire des Unions chrétiennes de Jeunes Gens (Y.M.C.A.) en Belgique.* Flavion-Florennes, Editions le Phare, 1983, 8°, bibl., ill., ind., 474 p. (B 2188)
219. *Bruggeman (Kathleen). De blauwe gidsen (1939-1953). Een historisch pedagogisch onderzoek, hoofdzakelijk gebaseerd op het archief van Y. Vanhaegendoren-Groff, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Hermans).*
220. *Buyat (Erik). Bijdrage tot de Antwerpse urbanisatiegeschiedenis. Het verstedelijkingsproces in Deurne tijdens de beide wereldoorlogen.* Leuven, KUL, 1982 (Lic. Van Der Wee).

(23) Cfr. n° 208.

(24) Cfr. n° 71.

221. **Coolen (Eric)**. *De idee van de eenheidsschool in België tussen de twee wereldoorlogen*, Leuven, KUL, 1981 (Lic. De Vroede).
222. **Courtois (Luc)**. *L'admission des jeunes filles à l'Université de Louvain (1873-1939)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1983 (Lic. Aubert).
223. **Daneels (Augustin)**. *Een halve eeuw (1930-1980). Herinneringen en Belevissen in het Geraardsbergse, Politiek-Kultuur-Sport, (Geraardsbergen), sn, (1983), 8°, ill., tabl., 292 p.* (B 2430)
224. **De Decker (Annie)**. *De houding van de kristelijke arbeidersvrouwengelden tegenover vrouwenarbeid, 1920-1940*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Wils).
225. **Delvaux (Béatrice)**. *Naissance et développement d'un pèlerinage; le cas de Beauraing (1932-1949)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1981 (Lic. Pirotte).
226. **De Mukder (Dirk)**. *De visie van het Verdinaso (1930-1940) ten opzichte van sociaal onaanpast gedrag*, Leuven, KUL, 1982.
227. **De Neef (M.)**. *Meisjesstudenten te Leuven tussen de beide wereldoorlogen. Een socio-kulturele studie van de eerste generaties vrouwelijke studenten aan de Katholieke Universiteit te Leuven 1920-1940*, Leuven, KUL, 1983 (Lic. De Schryver).
228. **Denuit (Désiré)**. *Comment vivait la Belgique sous Léopold III*, in *Le Soir Illustré*, 13/X/1983. (K 916)
229. **Dhaene (L.)**. *De katolieke offensiefbeweging in Vlaanderen (1933-1939)*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Lamberts).
230. **Gaisse (Christine)**. *L'Action Catholique des Hommes 1925-1947*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1981 (Lic. Aubert).
231. **Goffin (B.)**. *Hoboken tijdens het Interbellum. Een studie over de kwantitatieve en kwalitatieve nieuwbouw en een overzicht van de realisaties van de gemeentelijke NMGW (1919-1939)*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Van Der Wee).
232. **Hendriks (Martine)**. *Analyse van de repertoriumevoluitie van de K.V.O. te Antwerpen, 1900-1950*, Gent, RUG, 1982 (Lic. Van Eenoo).
233. **Henoumont (René)**. *Café Liégeois (Récit)*, Paris, Editions A.C.E., 1984, 8°, facs., ill., ind., 270 p. (B 2446)
234. **Mampuy (Maria)**. *De Bond van Grote en van Jonge Gezinnen. Het sociaal-agogische vormingswerk 1920-1940*, Leuven, KUL, 1981 (Lic. Hermans).
235. **Scholliers (Peter)**. *De koopkracht tijdens het interbellum (lonen, prijzen, prijsindex en loonindexering)*, Brussel, VUB, 1984, 3 vol.
236. **Id.** *Lonen in het metaalbedrijf n.v. Fabncable, 1917-1945*, Brussel, Centrum voor Hedendaagse Geschiedenis, 1983, 8°, ind., tabl., 321 p. (B 2491)
237. **Id.** *Loonlijsten van de Brusselse Arbeidsbeurs, 1922-1939*, Brussel, VUB, 1979, 8°, ind., tabl., 70 p. (B 2496)
238. **Id. m.m.v. An Grauwels**. *Regionale verschillen tussen consumptiepatronen tijdens het interbellum. Een methodologische verkenning*, in *BTFG*, LX-1982-2, p. 312-338. (R 007)
239. **Van Cauwenbergh (George)**. *Het Antwerpen van toen. Het verhaal van een stad tussen twee oorlogen toen alles anders was*, Brugge, Uitg. Marc Van de Wiele, 1983, 4°, ill., 162 p. (B 2431)
240. **Van den Eeckhout (Patricia) — Scholliers (Peter)**. *De Brusselse huishuren: 1800-1940*, Brussel, VUB, 1979, 8°, ind., tabl., 140 p. (B 2497)
241. **Van Garsse (Leo)**. *De Eucharistische Kruistocht in Vlaanderen (1920-1945). Beschrijving en analyse van een kwart-eeuw zedelijk-godsdienstige vorming*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Hermans).
242. **Van Hoorick (Annie)**. *Vormingswerk voor vrouwen in het Interbellum. Visie en invloed van K.A.V. en S.V.V. ten aanzien van de positie van de vrouw in het productieproces en de huishoudelijke arbeid*, Leuven, KUL, 1982.
243. **Van Hove (D.)**. *Historische schets van het Hoger Instituut voor Lichamelijke Opvoeding te Gent in de periode van 1908 tot 1940*, Gent, RUG, 1982 (Lic. Laporte).
244. **Vanroelen (Jenny)**. *Le Droit Humain. Gemengde Internationale Orde in België 1911-1940*, in *Woordenboek van Belgische en Nederlandse Vrijdenkers. II*, (°), p. 41-63. (B 2146)
245. **Vermeylen (Karine)**. *Moeder- en kindzorg in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn (1919-1940). Een historisch-pedagogische verkenning*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Hermans).
246. **Vijftig jaar zondag. Een verhaal over de chiro van vroeger naar nu**, Antwerpen, Chirojeugd Vlaanderen, 1984, 4°, ill., ind., tabl., 128 p. (B 2366)

247. **Vinck (Alex).** *Boom tussen de twee wereldoorlogen*, Boom, Eigen uitgave, 1975, 8°, bibl., ill., ind., 126 p. (B 2087)
Cfr. 58.

4. Immigranten

248. **Caestecker (Frank).** *Het vreemdelingenbeleid in de tussenoorlogse periode, 1922-1939, in België*, in BTNG, 1984, 3-4, p. 461-486. (R 002)
249. **Id.** *Het vreemdelingenbeleid in de tussenoorlogse periode, 1922-1937. Een onderzoek naar de belangen achter het racisme*, Gent, RUG, 1983, 4°, ann., bibl., facs., ind., IX + 290 p. (Lic.). (TH 217)
250. **Gotovitch (José).** *L'antisémitisme en Belgique*, in *La Revue Nouvelle*, X/1983, p. 291-296. (K 1075)
251. **Hermans (Louis).** *Schoon Herenhuis met Hof te Koop* (Roman), Antwerpen/Amsterdam, Uitg. De Vries-Brouwers, 1983, 8°, 128 p. (B 2220)
252. **Morelli (Anne).** *Les diplomates italiens en Belgique et la « question juive », 1938-1943*, Bruxelles, Institut d'histoire du judaïsme Martin Buber, 1982, 4°, ann., bibl., ind., 71 p. (TH 203)
253. **Id.** *Les diplomates italiens en Belgique et la « question juive », 1938-1943*, in *Bulletin de l'Institut historique belge de Rome*, LIII-LIV, 1963-1984, p. 357-407. (B 2460/14)
254. **Id.** *La politisation des émigrés italiens en Belgique dans l'entre-deux-guerres*, in *Aspects des relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie : 1925-1940*, (2e), p. 155-166. (B 2189)
255. **Id.** *Le rôle des émigrés italiens dans les partis politiques belges de l'entre-deux-guerres*, in *Risorgimento*, 1983, 1-2, p. 101-108. (R 1314)
256. **Id.** *Les sympathies politiques des missionnaires catholiques italiens envoyés en Belgique pendant le « Ventennio » fasciste*, in CAMBIER (Guy) (Ed.), *Problèmes d'histoire du Christianisme*, (2e), p. 209-223. (B 2199)
257. **Pfaefflin (Friedrich).** *Améry. Unterwegs nach Oudenaarde*, Stuttgart — Bad Cannstatt, Deutsche Schillergesellschaft Marbach, 1982, 8°, ill., 79 p. (B 2074/4)
258. **Schreiber (Jean-Philippe).** *Les juifs de Belgique face à la montée de l'antisémitisme nazi (1933-1939)*, Bruxelles, ULB, 4°, ann., bibl., 210 + 32 p. (Lic.). (TH 254)
259. **Stengers (Jean).** *Emigration et immigration en Belgique au XIXe et au XXe siècles*, Bruxelles, Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, 1978, 8°, bibl., ind., tabl., 106 p. (B 2283)
260. **Wolfs (Ingrid).** *De houding van het « Vlaams Nationaal Verbond » ten aanzien van de Joden (1933-1940)*, Brussel, VUB, 1982, 4°, ann., bibl., ill., ind., tabl., XVII + 164 p. (Lic.). (TH 194)

E. PUBLIEKE OPINIE EN MEDIA

261. **Amourette (Jean-Paul).** *Openbare bibliotheken en volksopvoeding in België. Visies en beleidsmaatregelen. 1921-1940*, Leuven, KUL, 1981 (Lic. Hermans).
262. **Boigelot (Françoise).** *« Les Bonnes Soirées ». Un hebdomadaire de lecture d'inspiration catholique, 1922-1949*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1983 (Lic. Pirotte).
263. **Casaert (Raf).** *De Belgische radio-omroep en het oplossen van de oorlogssituatie (1939-1947)*, in BTNG, 1984, 3-4, p. 487-510. (R 002)
264. **Claes (Ernest).** *Tussen twee wereldoorlogen... Journalistieke beschouwingen tussen 1918 en 1938*, Aartselaar, Vlaams Boekenfonds, 1984, 8°, ill., ind., 245 p. (B 2448)
265. **Clara (Alain).** *La presse d'action wallonne. (1918-1940)*, Liège, ULg, 1981, 4°, bibl., ind., 250 p. (Lic.). (TH 202)
266. **Conix (Els).** *Spenglers kultuur- en geschiedenisopvatting. Receptie in België en Nederland, 1919-1939*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. De Schryver).
267. **Demoulin (Robert).** *La presse liégeoise et la politique italienne du 25 septembre 1937 à la signature du Pacte d'Acier du 22 mai 1939*, in *Aspects des relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie : 1925-1940*, (2e), p. 125-151. (B 2189)

(26) Cfr. noot 4

(27) Bruxelles, Editions de l'Université de Bruxelles, 1980, 8°, cart., ill., ind., 236 p.

(28) Cfr. noot 4.

268. Durnez (Gaston). *Anti-oorlog, neutralisme en ... Sportwereld in de jaren Dertig. De vredesdroom van Paul de Mont*, in DS, 22/VIII/1983. (K 899)
 269. Calhaut (Pascale). *La menace de guerre en 1938 à travers la presse liégeoise*, Liège, ULg, 1981, 4e ann., bibl., ill., ind., X + 175 p. (Lic.). (TH 234)
 270. Geysen (Marie-Louise). *De katholieke filmactie in België (1920-1940)*, Gent, RUG, 1983 (Lic. Van Eenoo).
 271. Luthers (Thierry). *Les postes privés de radio à Liège et à Verviers de 1925 à 1940*, Liège, ULg, 1983 (Lic. Gerin).
 272. Messiaen (Jean-Jacques). *La presse liégeoise et la neutralité belge pendant la drôle de guerre. (23 août 1939 - 10 mai 1940)*, Liège, ULg, 1979, 4e ann., bibl., ill., ind., 303 p. (Lic.). (TH 236)
 273. Morelli (Anne). *Les émigrés italiens vus par la presse belge de 1922 à 1945*, in *Stereotypes nationaux et préjugés raciaux aux XIXème et XXème siècles*, (2e), p. 43-55. (B 2046)
 274. Roosen (Charles). *Een bijdrage tot de studie van de openbare mening: de houding van de Belgische pers tegenover het experiment-Blum (1931-1937). De reacties in Het Volk, De Standaard, Vooruit, Le Peuple, La Flandre libérale en Het Laatste Nieuws tegen de Belgische politieke en sociale achtergrond*, Gent, RUG, 1982, 3 vol. (Lic. Van Eenoo).
 275. Saerens (Lieven). *De houding van de Belgische publieke opinie tegenover Joden in de jaren vóór Wereldoorlog II. De Gazet van Antwerpen tijdens de periode 1933-1940*, Leuven, KUL, 1983, 4e ann., bibl., ill., ind., IV + 294 + 146 p. (TH 225)
 276. Salesse (Pascale). *La presse féminine catholique et socialiste de langue française en Belgique de 1919-1939*, Bruxelles, ULB, 1983 (Lic. Stengers).
 277. Van Haver (Griet). *Katolieken in Vlaanderen en hun pers en het Italiaanse fascisme (1929-1940)*, in *Aspects des relations de la Belgique, du Grand-Duché de Luxembourg et des Pays-Bas avec l'Italie: 1925-1940*, (3e), p. 95-123. (B 2189)
 278. Verfaillie (Jean). *La presse belge face à la neutralité du pays durant la drôle de guerre (septembre 1939 - mai 1940)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1984 (Lic. Haag).
 279. Verstraete (Lieven). *Beeldvorming over modern expansionisme: de organisatie van koloniale, maritieme en missionaire propaganda te Brugge, 1908-1939*, Gent, RUG, 1984 (Lic. Van Eenoo).
 280. Willekens (Em.) — Decorte (Bert). *Schrijverderwijs. Een documentatie. Vijfenzeventig jaar Vereniging van Vlaamse Letterkundigen 1907-1982*, Antwerpen, VVL/Stoethoudt, 1982, 4e ann., 332 p. (B 2107)
- Cfr. 31-37, 113, 132, 148, 149.

(29) Sous la direction de Jean PIROTTE, Louvain-la-Neuve/Leuven, Collège Erasme — Editions Nauwelaerts, 1982, 8e ann., ill., ind., 165 p.

(30) Cfr. n° 4.

II. DE ACHTTIENDAAGSE VELDTOCHT

A. MILITAIRE GEBEURTENISSEN

281. **Bernard (Henri)**. *Panorama d'une défaite. Bataille de Belgique-Dunkerque 10 mai - 4 juin 1940*, Paris-Cembloux, Editions Duculot, 1984, 8°, cart., ill., ind., 183 p. (B 2404)
282. **Bikar (André)**. *La campagne de mai 1940 en Belgique. Bruxelles, Ville ouverte?*, in *RBHM*, IX/1983, p. 267-279. (R 017)
283. **Id.** *Les détachements de découverte du 12me Cuirassiers français, de la 3me Division Légère Mécanique, en Belgique, les 10, 11 et 12 mai 1940*, in *RBHM*, XIV/1983, p. 359-380. (R 017)
284. **Id.** *Histoire de l'artillerie lourde sur voie ferrée de l'armée belge (1916-1940)*, in *RBHM*, IIV/1982, p. 505-428; VI/1982, p. 591-612; IX/1982, p. 682 + cart. (R 017)
285. **Id.** *Le soir du 17 mai 1940, un détachement avancé de la 14me division d'infanterie allemande arrive sur la Grand'Place de Bruxelles*, in *RBHM*, XIV/1982. (R 017)
286. **Clio**. *La grande aventure militaire des Belges. XII. Dix-huit jours en enfer*, in *PP?*, 15/IV/1982. (K 796)
287. *Court historique de la campagne de la 3me compagnie du 3me Chasseurs Ardennais mai 1940*, in *Le Combattant 1940-1945*, X-XI/1982, p. 6-8. (R 036)
288. **Genotte (P.)**. *Le 11me Régiment de Dragons portés dans les combats sur la position de couverture. Bataille de la Petite Cotte 10 mai - 13 mai 1940*, Orp-Jauche, Syndicat d'Initiative, 1982, 4°, bibl., cart., ill., ind., 71 p. (B 2135)
289. **Gerard (Jo) — Gerard (Hervé) — Rens (Gustave)**. *Se battre pour la Belgique. 1940-1945*. Bruxelles, Editions J.M. Collet, 1984, 8°, ind., 440 p. (B 2307)
290. *Geschiedenis van het 2de Regiment Lansiers, s.l., s.n., s.d., 4°, ill., ind., 38 p.* (B 2185/12)
291. *Grensfietserseenheden Maaseik-Kaulille. 1934-1940*, s.l., J.P.M. Cuyvers, (1982), 4°, cart., facs., ill., 40 p. (B 2036/12)
292. **Hautecler (Georges)**. *La 2me division de chasseurs ardennais depuis son origine jusqu'au 22 mai 1940*, in *Le Chasseur Ardennais*, 1982/1-3. (R 046)
293. **Hurard (Yves)**. *Dans les casemates et les galeries du Fort d'Embourg, le musée de l'ancienne position fortifiée de Liège. Un témoignage concret de la lutte héroïque des combattants de 1914 à 1940*, in *Le Jour*, 8/VIII/1983. (K 901)
294. **Jacobs (Marc)**. *Du 10 au 28 mai 1940. Dix-huit jours pour faire plus de 100.000 prisonniers. Il était soldat parmi d'autres. Henri Carette (de Basècles) raconte...*, in *Nord-Eclair*, 23/V/1983. (K 897)
295. **Keuckeleire (Alfred)**. *Het Belgisch Hoofdkwartier te St.-Andries-Brugge (mei 1940)*, in *Het Brugs Ommeland*, 1983/1, p. 31-33. (B 2185/8)
296. **Libotton (Jos)**. *De Heldhaftige dood van twee landgenoten in Holsbeek op 15 mei 1940*, in *Memo*, VIII/1982. (K 888)
297. **Massart (Col. B.E.M.)**. *Historique du 13me de Ligne 1918-1980 et des unités issues en 1939-1940*, (Bruxelles), Centre de Documentation Historique des Forces armées belges, 1982, 8°, bibl., cart., ill., ind., tabl., 390 p. (B 2159)
298. **Papeleux (Léon)**. *De la campagne des 18 jours au camp de Miranda*, in *La Vie Wallonne*, Tome LVII, 3me et 4me trimestres 1983, p. 151-166. (R 027)
299. **Remy**. *De la Norvège aux Flandres. « Chronique d'une guerre perdue » (IV)*, Paris, Ed. France-Empire, 1981, 8°, ind., 217 p. (B 1997)
300. **Roba (Jean-Louis)**. *L'avance allemande dans la région de Charleroi. On n'oublie pas ces huit jours de Mai 1940... (Du 10 au 18) (I-VIII)*, in *LR*, 13-25/V/1983. (K 910)
301. **Id. — Léotard (J.)**. *La région de Walcourt-Beaumont pendant la seconde guerre mondiale. Tome I : 1940-1941 Walcourt*, Cercle d'Histoire de l'Entité, 1984, 8°, ann., bibl., cart., facs., ill., ind., tabl., 315 p. (B 2282)
302. **Sarton (J.-J.)**. *Les combats de Jauche. Récits des combats soutenus à Jauche les 12 et 13 mai 1940 par le 1er Cuirassiers français*, (Jauche, Impr. Melard, 1984), 8°, bibl., cart., ill., ind., 107 p. (B 2294)
303. **Schalich (Günter)**. *Eben-Emael. Teil I*, in *IBA-Sonderheft 7*, 15/X/1984, 8°, cart., ill., ind., tabl., 75 p. (B 2350/17)
304. **Souris (Christian)**. *Souvenirs. 1940 : les conscrits d'Eben-Emael*, in *PP?*, 22/IV/1982. (K 789)
305. *Tancrémont : le fort qui ne voulait pas se rendre!*, in *Le Courrier*, 21/V/1984. (K 965)
306. **Verbeke (Roger V.)**. *Van de Leie tot Passendale 24-28 mei 1940*, in « *Iepers Kwartier* », 10de jg. (1974), nr. 1, ann., cart., ill., ind., tabl., 54 p. (K 2350/22)
307. **Vindevogel (Valère)**. *Ooigem/Lys. Avant, pendant et après la deuxième guerre mondiale*, Verviers, Royale Fraternelle Nationale des Anciens Combattants des 1er et 21me (1914-1918) et 1er, 25, 31 et 51me (1940-1945) de Ligne, (1984), 8°, cart., ill., ind., 60 p. (B 2350/7)

307bis. **Walhain (Pol)**. *Il y a 43 ans, déjà. Souvenez-vous-en! 10 mai 1940*, in *Les Echos de Comblain*, V-VI/1983. (K 1076)

— De oorlog in de lucht

308. **Daems (J.)**. *De Belgische militaire vliegtuigen in 1940*, Brussel, KMS, 1981 (Lic.).
 309. **Seuntjens (S.)**. *Het Belgisch jachtvliegwezen in 1940*, Brussel, KMS, 1981 (Lic.).
 310. **Van de Rul (Marcel A.)**. *Les insignes d'escadrille de l'Aviation militaire belge. Le 3me Régiment d'Aéronautique belge*, in *Le Combattant 1940-1945*, VIII-IX/1983, p. 1-22. (R 036)
 311. **Van de Vylem**. *Het Belgische observatievliegwezen in 1940*, Brussel, KMS, 1981 (Lic.).
 312. **Verdeyen (D.)**. *De Belgische bommenwerpers in 1940. Oprichting en evolutie voor de tweede wereldoorlog, organisatie en materieel, deelname aan de operaties in 1940 en hun weerslag op de oorlogsgebeurtenissen*, Brussel, KMS, 1981 (Lic.).
 313. **Wilmet (Bob)**. *Les carnets de Bob Wilmet. Le journal d'un pilote de la 6^{III}/2Aé en mai 1940*, in *Aéro*, IV-V/1983, p. 12-17. (K 920)

— Evacuatie van de Geallieerden

314. **Eygenraam (Paul)**. *La participation belge à l'évacuation du 2me Corps Expéditionnaire britannique, in Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (3), p. 239-245. (B 2307)

B. KONING EN REGERING

315. **Dumon (F.)**. *Over enkele grondwettelijke problemen, gerezen tijdens de tweede wereldoorlog*, in *Mededelingen van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Klasse der Letteren*, Nr. 2-1983, p. 1-48. (B 2277)
 316. **d'Ydewalle (Pierre)**. *Wijnendale, samedi 25 mai 1940 : un Roi et ses ministres. — I. Par un matin ensoleillé. — II. Un silence qui en dit long. — III. Une situation désespérée. — IV. Une accumulation de désaccords. — V. Une tragédie cornélienne*, in *LB*, 12-17/V 1983. (K 843)
 317. **Fayat (Hendrik)**. *Leopold III en de regering* (2), in *Socialistische Standpunten*, 1981/4, p. 219-229.
 318. *Het Historische telefoontje van ex-koningin Marie-José. Een Duitse dubbelagent in het Vaticaan. Dag en uur — 10 mei 1940 van Hitlers inval in België. Toen belde de Italiaanse kroonprinses het dramatisch nieuws naar haar broer, koning Leopold III*, in *De Post*, 16/X/1983. (K 915)
 319. **Keyes (Roger)**. *Outrageous Fortune. The Tragedy of Leopold III of the Belgians. 1901-1941*, London, Secker & Warburg, 1984, 8°, ann., bibl., cart., facs., ill., ind., XV + 521 p. (B 2344)
 320. **Remy**. *The eighteenth Day. The Tragedy of King Leopold III of Belgium*. Los Angeles, Gateway Publ., 1978, 8°, ann., cart., ind., 348 p. (B 2314)
 321. **Vanwelkenhuyzen (Jean)**. *Le Haut Commandement belge et les Alliés en 1914-1918 et en mai 1940* (2), in *RBHM*, III/1983, p. 1-45. (B 2151/6 - R 017)
 322. **Id.** *Regards nouveaux sur mai 1940*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (2), p. 11-36. (B 2307)
 323. **Verbruggen (Jan-Frans)**. *L'attitude du commandement belge pendant la campagne de mai 1940*, in *Forces armées et systèmes d'Alliances* (2), Vol. II, p. 787-798. (7205)

C. BURGERBEVOLKING

1. Vlucht

324. **B. (J.P.)**. *L'exode des Ardents*, in *Le Feu. Bulletin des Anciens des Ardents de Saint-Michel*, V/1983, p. 10-11; VIII/1983, p. 10-11; XII/1983, p. 10-11. (K 952)
 325. **Beckers (Jos.)**. *Propos et souvenirs. Chroniques des temps de braise et des temps de miel*, Verviers, chez l'auteur, 1983, 4°, ind., 106 p. (B 2273)

(31) Cfr n° 289.

(32) A paru également en français : *Léopold III et le gouvernement*, in *Socialisme*, V-VI/1981, p. 263-274.

(33) Première édition in *Forces armées et systèmes d'Alliances. Colloque international d'histoire militaire et d'études de défense nationale. Montpellier, 2-6 septembre 1981*, Paris, Fondation pour les études de Défense nationale, 1983, 8°, 3 vol. L'article dans le Vol. II, p. 637-671. (7205)

(34) Cfr n° 289.

326. «Ceux qui se souviennent». *Péripéties du voyage d'une colonne d'évacuation de Corbais, du 13 mai au 4 juin 1940, récit réalisé par M. E. Bourguignon, instituteur à l'époque à Corbais*, in *Le Publicateur*, 29/IX-29/XII/1984. (K 1153)
327. Denet (Pierre). Mai 1940. *Les jeunes de la réserve de recrutement se sont-ils réellement rendus aux ordres des autorités?*, in *Memo*, 9/83, p. 26-28. (R 1075)
328. De Pillecyn (Jef). *In de mist*, Zellik/Hilversum, Kofschip-Kring, 1983, 8°, 140 p. (B 2268)
329. Dethier (René). Mai-août 1940. *Les pérégrinations de l'armée belge en France. Souvenirs d'un milicien hutois*, in *Annales du Cercle Hutois des Sciences et Beaux-Arts*, Tome XXXVIII-1984, p. 133-199. (B 2451)
330. Vandromme (Pol). *Un été acide*, Bruxelles, Marc Laudelout, 1983, 8°, ind., 148 p. (B 2154)
331. Van Praet (Flor). 1940 — *Die van 16 tot 35...*, in *De Vos*, 4/V-21/XII/1984. (R 2037)
332. Vanwelkenhuyzen (Jean) — Dumont (Jacques). 1940. *Le grand exode*, Paris-Gembloux, Ed. Duculot, 1983, 8°, ann. ind., 335 p. (B 2215)
333. Waegeman (Omar). *Vlucht naar het vuur*, Weelde, Uitg. Ten Berge, 1983, 8°, 108 p. (B 2289)

2. Bombardementen

334. Bonnet (Raymond). *Le calvaire d'une petite ville. Tournai durant la guerre 40-45*, Tournai, chez l'auteur, 1984, 8°, ill., ind., 93 p. (B 2295)
335. Cahidé (Y.). *Tournai sous les bombes 1940-1945*, Tournai, Société Royale d'Histoire et d'Archéologie, 1984, 4°, ann., bibl., ill., ind., tabl., 222 p. (B 2286)
336. Pays de Namur 40-45. *Quelques récits de la période 1940-1945 dans la province de Namur*, Namur, Cercle «Pays de Namur» Institut St. Louis, 1982, 8°, ill., 121 p. (B 2036/10)
337. Tellier (Jean-Louis). *Dans un article inédit, un journaliste namurois racontait les bombardements de mai 1940*, in *Vers l'Avenir*, 16/VIII/1982. (K 815)
338. Van Regenmoortel (Lode). *De oude toren*, in *Salvator. Kessels driemaandelijks kultureel tijdschrift*, IX/1974, p. 11-14. (K 1059)

3. Wegvoeringen

339. de Wailly (Henri). *Le coup de faux. L'assassinat d'une ville. Abbeville 1940*, Paris, Ed. Copernic, 1980, 8°, ann., bibl., cart., ill., ind., 255 p. (7029)
340. *Het dodenkonvooi naar Abbeville. Het historisch gruwelverhaal van de Belgische Staatsveiligheid*, in *De Post*, 21/VIII/1983. (K 900)
341. Vlaemynck (Carlos H.). *Naar Engeland gedeporteerd. Vlaamse geïnterneerden op het eiland Man. 1940-1945*, Antwerpen/Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1984, 8°, cart., ill., ind., 80 p. (B 2244)

III. DE BELGISCHE REGERING MET DE GEALLIEERDEN (28.V.1940-1.IX.1944)

A. DE REGERING

342. **Beyens (Antoine)**. *Deux gouvernements belges en exil. Le Havre-Londres*, in *RG*, VIII-IX/1984, p. 53-69. (R 923)
343. **Deckers (V.)**. *De plannen voor de na-oorlogse periode opgebouwd door de staten betrokken bij de oorlog in Europa 41-45. Het geval België*, Brussel, KMS, 1983, 4^e, ann., bibl., ind., tabl., XI + 83 p. + ann. (Lic.). (TH 223)
344. **De Hertogh (Ingrid)**. *Persstudie: Onafhankelijk België (1940-1944). De tweede wereldoorlog bekeken door de Belgen te Londen*, Leuven, KUL, 1982, 4^e, ann., bibl., ind., tabl., 160 p. (Lic.). (TH 190)
345. **Gijzen (Marnix)**. *De loopgraven van Fifth Avenue. De oorlogsjaren in New York* (2^e), Amsterdam, Meulenhoff, 1980, 8^e, ill., 103 p. (B 2106)
346. **Helmreich (J.E.)**. *The uranium negotiations of 1944*, in *Bijdragen over Belgisch-Congo tijdens de Tweede Wereldoorlog*, (2^e), p. 253-283. (B 2300)
347. **Kersten (Albert E.)**. *Nederland en België in Londen, 1940-1944. Werken aan de na-oorlogse betrekkingen*, in *Colloquium over de geschiedenis van de Belgisch-Nederlandse betrekkingen tussen 1815 en 1945. Acta* (2^e), p. 495-520. (B 2042)
348. **Reynebeau (Marc)** — **Sayer (Ian)**. *Op jacht naar de schat*, in *Knack*, 29/IV/1984. (K 1226)
349. **Id.** *Wie eerst komt, eerst maalt*, in *Knack*, 14/III/1984. (K 1226)
350. **Segers (Carlo G.)**. *Nordic kwam niet. De koningskwesie vanop het Londense Balkon. (2) De geest van Astrid klaagde: « De Koning bedroog ons allen »*, in *De Post*, 16-23/V/1982. (K 792)
351. **Van Eenoo (Romain)**. *België in de internationale politiek 1940-1944*, in *Algemene Geschiedenis der Nederlanden. Nieuwste Tijd* (2e), p. 14-19. (LJ 2/2)
352. **Willame (J.-C.)**. *Le Congo dans la guerre: La coopération économique belgo-alliée de 1940 à 1944*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études*, (2e), p. 213-252. (B 2300)

B. OORLOGSINSPANNINGEN

1. Militaire inspanningen

a. Brigade Piron

353. **De Wulf (Herman)**. *De kleine Belg in de grote oorlog. — 16. ... van overal ter wereld werden Belgen naar Londen geroepen. Samen spraken zij niet minder dan 33 talen...*, in *HLN*, 4/III/1983.
354. **De Wulf (Herman)**. *Brigade Piron wou meer dan ze mocht. De samenhang, dat was het mooiste*, in *DNG*, 26/VIII/1984. (K 1144)
355. **Eylanboesch (Philippe)**. *L'incroyable odyssée d'un combattant walcourien, du 2me Alpains aux groupes de choc de la Brigade Piron (1) I. — Après les Pyrénées, le cauchemar des chiourmes espagnoles. III. — Sur les berges de Seine les cadavres s'amoncelaient. IV. — Face aux élites « para » des régiments Grasmehl et Hardeg, in *LNG*, 13-15/X/1983. (K 889)*
356. **Segers (Carlo)**. *De mitterij van de Veertien (1). De Britten wreven zich de ogen uit en beschuldigden de Belgische militaire rechters van « Nazi-Praktijken » in Engeland. Generaal Strydomck smeekte vanuit het Belgisch « janboelkamp » in Tenby: « Stuur me geen recruten meer. Ik heb geen uniformen of geweren voor ze, alleen maar... gymshoentjes ». De Britten spotten in mei 1940: « De Belgen in Londen vormen alleen maar een operettegezelschap ». De meeste dienstplichtige Belgische militairen, die in Engeland waren beland, wilden net als koning Leopold en hun in Frankrijk rondlopende regering — stoppen met oorlogvoeren... (2). Londen in Last. Eindelijk het ware verhaal over een dramatische « opstand » van Belgische militairen tegen hun politieke leiders midden in de oorlog. Een Belgisch officier rukt een Russische vlag van de muur*, in *De Post*, 8-15/V/1983. (K 885)

(35) Gedeeltelijk, en in enigszins andere vorm, verschenen in *Dietsche Warande & Belfort*, mei en december 1979.

(36) Brussel, Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen, 1983, 8e, ann., ill., ind., tabl., 623 p.

(37) Gent, (Erasmus), 1982, 8e, 520 p.

(38) Haarlem, Fibula-Van Dishoeck, 1982, 4e, bibl., ill., ind., 493 p.

(39) Cfr. voetnoot 3.

357. **Weber (Guy)**. *Les Belges et la Légion étrangère*, Bruxelles, Ed. Louis Musin, 1984, 8°, bibl., cart., ill., ind., 175 p. (B 2410)
358. **Id.** *De vergeten mannen van de Brigade Piron*, s.l., VVHDKM, 1982, 8°, cart., facs., ill., tabl., 271 p. (B 2025)

b. Para's en Commando's

359. **Blondeel (E.)**. *Emile Debeve ou la grande épopée des SAS*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (*), p. 329-372. (B 2307)
360. **Deheusich (Willy)**. *Seconde guerre mondiale. Recueil des sauts effectués par les parachutistes belges à l'entraînement et en opérations*, Malines, W. Deheusich, 1982, 8°, ill., tabl., 77 p. (B 2074/6)
361. **Eygenraam (Paul)**. *La présence belge lors du raid anglo-canadien à Dieppe*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (*), p. 247-250. (B 2307)
362. **Marnege (Paul-Marie)**. *le 13 janvier 1942 à Althringham (G.B.), naissance de nos paras. Deux Anversois dans la première huitaine*, in *La Semaine d'Anvers*, 8/1/1982. (K 767)
363. **Segers (Carlo G.)**. *Operation Hardtack 26. Steekproeven vóór D-Day*, in *Sirene*, VI-VII/1984, p. 25-28. (R 1043 - K 972)
364. **Id.** *Op zoek naar een slagveld... De woelige geschiedenis van de eerste Belgische « Groene Baretten ». Het begon allemaal met een levensgrote munitie in Engeland. « Killen, desnoods met gangstermethoden ». 2. Eerste front, eerste doden. Van de zwarte markt in Algiers naar een witte Kerst in Italië. Als een duivel verwenst maar aan het front als een vader aanbeden. 3. Na bloedige bruggehoofdtacties aan de boemel in Napels en twee maand lang avonturieren bij de rode Joegoslavische partizanen. Wij hielpen Tito in het zadel. Onze opdracht luidde : « Knokken zoveel je wilt, maar handen thuis van de partisanendames ». Wij dobbelden om een gouden kans mee te mogen varen als piraten tegen de Duitse « Zilvervloot ». 4. Krijgsbuit : één Franse visser. De operette « Operation Rumford » naar het eiland Yeu... Maar wij hadden intussen de echte invasie wel mooi gemist... 5. Te laat voor de grote invasie en pas een maand na de bevrijding, maar toch nog éénmaal in bloedige actie : Victorie op het verdronken Walcheren. Het hart klopte ons in de keel : het eiland kwam nauwelijks dichterbij en de Duitse kustbatterijen waren blijkbaar niet tot zwijgen gebracht... De Zeeuwse bevolking heeft zelf stevig meegewerkt aan de bevrijding door meteen partij te kiezen voor de gelande commando's. ... Maar een gedenksteen voor de Belgische Commando's ontbreekt nog altijd op Belgische bodem (40), in *De Post*, 15/VIII-12/IX/1982. (K 812)*
365. **Id.** *Wij waren voorlopers van de Nato*, in *De Post*, 15/VIII-12/IX/1982. (K 962)
366. **Temmerman (Jean)**. *Acrobates sans importance*. (Grace-Hollogne, Videoproduction, 1984), 8°, ann., cart., ill., ind., 221 p. (B 2312)
367. **Van Roy (Louis)**. *Belgische para's doen wat regering te Londen verbiedt*, in *NB*, 3/VIII/1984. (K 1133)

c. In de lucht

368. **Decobeeck (Régis)**. *Pilote de Typhoon* (Manu Geerts) in *Aéro-Magazine*, XI-XII/1982, p. 10-19. (R 1510 - K 920)
369. **Demoulin (Charles)**. *Mes oiseaux de feu*, Paris, Juliard, 1982, 8°, ann., ind., tabl., 346 p. (B 2094)
370. **De Schuyteneer (Hugo)**. *Godelieve Feyten : « Repressiekruis voor twee oorlogshelden »*, in *Wij*, 30/XII/1982. (K 842)
371. **Destrebecq (Guy)**. *Flight Lieutenant Henri Picard*, in *Aéro-Magazine*, I-II/1983, p. 51-52. (R 1510 - K 920)
372. **Id.** *Lieutenant Charles Coffin*, in *Aéro-Magazine*, IV-V/1983, p. 51-52. (R 1510 - K 920)
373. **Id.** *Pilot Officer Jacques Philippart*, in *Aéro-Magazine*, XI-XXI/1983, p. 47-48. (R 1510-K 920)
374. **Id.** *Squadron Leader Charles Roman, D.S.O., D.F.C.*, in *Aéro-Magazine*, VIII-X/1983, p. 51-52. (R 1510 - K 920)
375. **Dewandre (R.)**. *Londres aller-retour*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (*), p. 77-105. (B 2307)

(40) Cfr. n° 289.

(41) Verscheen eveneens in Franse versie als : *Une aventure passionnante de la deuxième guerre mondiale. Les Belges qui ont été il y a 40 ans les premiers bérêts verts*, in *Le Soir illustré*, 5/VII - 2/VIII/1984. (K 1132)

376. **De Wulf (Herman).** *De blinde terreur van « vliegende bommen ».* Belg Van Lierde schoot 37 V-bommen naar beneden, in *HLN*, 19/VII/1984. (K 1144)
377. **Id.** ...duizenden bommenwerpers tegelijk. De totale oorlog tegen Duitsland was even verschrikkelijke als genadeloos... Zonder parachute naar de hel (Ernest Loop), in *HLN*, 12/I/1984. (K 1146)
378. **Emerson (Barbara) — Dulanty (Aislinn).** *Fighters Across the Water. They were brave, they were resourceful, they were mostly young and idealistic. They were all Belgians who had made their way to Britain to continue the fight against Germans,* in *The Bulletin*, 30/VIII/1984. (K 982)
379. **Hallade (Jean).** *Typhoon dans le ciel de l'Aisne* (R. Lallemand), in *Aéro-Magazine*, IV-V/1983, p. 42-45. (K 920)
380. **Hope (Alan).** *The Great Escape. It was a legendary feat of daring — two young pilots flew a German plane out of Belgium under the very noses of the Nazis in a bid to reach Britain. Alan Hope talked to one of the pilots about the exploit,* in *The Bulletin*, 30/VIII/1984. (K 982)
381. **Leboutte (L.).** *Ma première mission sur le Continent,* in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (*), p. 211-220. (B 2307)
382. **Nemry (Serge).** *40 ans après... « Strike hard strike home »!*, in *Aéro-Magazine*, IV-V/1983, p. 38-41. (K 920)
383. **Roba (Jean-Louis).** *André Cantillon: pilote de reconnaissance,* in *Aéro-Magazine*, VIII-IX/1983, p. 18-23. (K 920)
384. **Id.** *Pages d'histoire de la guerre 1940-1945. De quelques Carolorégiens tués dans la R.A.F. I. — Armand Richelet. II. — André Dulait. III. — Robert Mertens. IV. — Marc Gendebien. V. — Georges Daix. VI. — Jean Delperdange. VII. — Maurice Lakoux. VIII. et IX. — Jules Delatte et José Blairon. X. — Raymond Dehasse,* in *LR*, 16-17/XI/1982 — 8/XI/1983. (K 825)
385. **Vandewoude (Emile).** *Jean Wellekens, pilote belge de la Royal Air Force (1942-1943),* in *RBHM*, IX/1982, XXIV-7, p. 683-698. (B 2104/15 — R 017)

d. Deelname aan de bevrijding van Europa

386. **De Wulf (Herman).** *Het genie van onze Van Kuyck,* in *HLN*, 7/VI/1984. (K 1146)
387. **Lallemand (R.).** *D-Day. 6 juin 1944, Bruxelles, Ed. Rossel, 1984, 4^e, cart., ill., 84p.* (B 2340)
388. **Segers (Carlo G.).** *Operatie Neptunus D-Day. Toch Belgen...*, in *Sirene*, VI-VII/1984, p. 18-21. (R 1043 — K 972)
389. **Tourbier (Alain).** *Les hommes de Piron. 6 juin '44: le jour où l'espoir changea de camp, in Nord-Eclair, 1/V/1984.* (K 958)
390. **Vancaeneghem (Staf).** *RAF-piloot Lallemand herinnert zich verschrikking van veertig jaar geleden. D-Day. Toen barstte de hel los!*, in *Zondagsblad*, 10/VI/1984. (K 957)

2. Inspanningen van burgers

a. Koopvaardij

391. *Les Belges et la guerre maritime. Les anciens combattants de la marine marchande inaugurent à Liverpool une plaque commémorative aux 831 marins morts en mer pour la patrie. Encore un navire belge Saint-Bernard des mers. Informations techniques, in Informar, VI/1983.* (K 909)
392. **De Lentdecker (Louis).** *Het ware verhaal van de ramp met troepen transportschip. Leugens over de Léopoldville maken Belgische zeehulps boos,* in *NB*, 15/VIII/1984. (K 1134)
393. **De Wulf (Herman).** ... de U-boten torpedeerden 67 Belgische schepen, 831 manschappen kwamen om. Dat was een man op drie. Een Antwerpenaar op de oceaan (Leon Lurquin), in *HLN*, 11/I/1984. (K 1145)
394. **Machielsen (R.).** *De Belgische zeemannshuizen in Liverpool 1940-1945,* in *Echo*, III/1983, p. 12-17. (R 1035)
395. **Id.** *De oorlog ter zee 1939-1945. « Elisabeth van België » getorpedeerd 10.9.1942. Het gevecht om konvooi ON-127,* in *Echo*, VI/1982, p. 19. (R 1035)
396. *De oorlog ter zee 1939-1945. S/S « Arbel »,* in *Echo*, III/1982, p. 15-17. (R 1035)
397. *De torpedering van de M/T « Lubrafol » — 9.5.1942,* in *Echo*, III/1983, p. 17-18. (R 1035)
398. **Vandenbussche (Fred).** *Overlevende bemanning « Leopoldville » boos. We hebben onze plicht gedaan,* in *DNCi — HV*, 31/VII/1984. (K 1134)
399. **Vanwal (K.).** *Marine. Lijfblad voor de zeevarenden,* in *Sirene*, VI-VII/1984, p. 22-24. (R 1043 — K 972)

400. *De vernieling van het Belgisch zeemanshuis in Great George Square Nr 5 gedurende de blitz op Liverpool — 5 mei 1941*, in *Echo*, III/1983, p. 19-20. (R 1035)

b. *Visser*

401. **Ballegeer (Johan)**. *De H77 is gebleven*, Antwerpen/Bussum, Standaard Uitgeverij, 1982, 8°, 120 p. (B 2066)
402. **Verleyen (J.)**. *De Belgische vissers tijdens de tweede wereldoorlog (XVIIIbis)*, in *Neptunus Info Marine*, IV/1982. (R 1304)

c. *Dagelijks leven*

403. **Martens (Henri)**. *Luc Varenne : un Belge qui parlait aux Belges, en 40-45!*, in *LNG - LPr.*, 29/XII/1984. (K 1015)
404. **Segers (Carlo)**. *Belgen in ballingschap. Sukkelaars en profiteurs. De broeksriem aansnoeren en plantrekken. Een leger op turnpantoffels. Pakkemannen en schelmen. Een bevredigend palmares*, in *HLN - DNG*, 25-30/VII/1984. (K 1137)
405. **Id.** *Hollande-Belgique 1941. Un match qui fut le coup d'envoi du Benelux...?*, in *Memo*, 1982/8, p. 10-11. (R 1075)

C. KONGO

1. *Samenleving*

406. **Barjikila (Bakajika)**. *Les ouvriers du Haut-Katanga pendant la deuxième guerre mondiale*, in *Revue d'Histoire de la Deuxième Guerre mondiale et des Conflits contemporains*, IV/1983, p. 91-108. (R 003)
407. **Bontinck (F.)**. *Les missions catholiques à Léopoldville durant la Seconde Guerre Mondiale*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (42), p. 399-417. (B 2300)
408. **Bourgeois (R.)**. *Fonctionnaire territorial (1931-1961). Témoignages/tome I - Volume 1*, Tervuren, Musée Royal de l'Afrique Centrale, 1982, 4°, bibl., cart., ill., ind., tabl., VIII + 188 p. (B 2447)
409. **Cahen (L.)**. *Contribution à l'histoire du rôle des pouvoirs publics dans l'effort minier de guerre du Congo belge (1940-1945)*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (42), p. 89-129. (B 2300)
410. **Cornelis (H.A.A.)**. *Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi tijdens de Tweede Wereldoorlog. De economische en financiële situatie*, in *Bijdragen over Belgisch-Congo tijdens de tweede Wereldoorlog* (43), p. 51-87. (B 2300)
411. **d'Anethan-de-Cerlache (Bénédict)**. *Les romans coloniaux belges d'expression française, 1920-1950. Recherche d'une image de la société*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1983 (Lic. Pirrotte).
412. **de Saint-Moulin**. *La population du Congo pendant la Seconde Guerre Mondiale*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (42), p. 15-50. (B 2300)
413. **Eynikel (Hilde)**. *Onze Kongo. Portret van een koloniale samenleving* (44), Antwerpen-Weesp, Standaard Uitgeverij, 1983, 4°, bibl., cart., ill., ind., tabl., 252 p. (B 2299)
414. **Fastres (Jacqueline)**. *Logements de travailleurs africains des compagnies industrielles au Katanga, 1910-1960*, Louvain-la-Neuve, UCL (Lic. J.-L. Vellut).
415. **Feltz (G.)**. *Mgr de Hemptinne pendant la Seconde Guerre Mondiale*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (42), p. 419-437. (B 2300)
416. **Fouty (Vita)**. *Belgisch-Kongo tijdens het interbellum : een immigratiebeleid gericht op sociale controle*, in *BTNG*, 1983, 3-4, p. 461-488. (R 002)
417. **Henry (J.-M.)**. *L'INEAC en Afrique pendant la Seconde Guerre Mondiale*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (42), p. 313-397. (B 2300)

(42) Cfr. voetnoot 3.

(43) Cfr. voetnoot 36.

(44) In vertaling : *Congo belge. Portrait d'une société coloniale*, Paris/Gembloux, Duculot, 1984, 8°, bibl., cart., ill., ind., tabl., 309 p. (B 2302)

418. **Hulstaert (G.)**. *Herinneringen aan de oorlog*, in *Bijdragen over Belgisch-Congo tijdens de Tweede Wereldoorlog* (*), p. 587-595. (B 2300)
 419. **Lederer (A.)**. *Les transports au Congo pendant la Seconde Guerre Mondiale*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (*), p. 131-212. (B 2300)
 420. **Norton (B.)**. *Belgian-French relations during World War II as seen by Governor General Ryckmans*, in *Bijdragen over Belgisch-Congo tijdens de Tweede Wereldoorlog* (*), p. 285-311. (B 2300)
 421. **Rubbens (A.)**. *De naweeën van de oorlogsinspanning*, in *Bijdragen over Belgisch-Congo tijdens de Tweede Wereldoorlog* (*), p. 579-585. (B 2300)
 422. **Smet (Jan)**. *Maatschappelijk dienstbetoon in Belgisch-Kongo (1933-1960)*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Stols).
 423. **Souchard (Vladi)**. *Jours de Brousse. Congo, 1940-1945*, Bruxelles, Editions de l'Université de Bruxelles, 1983, 12°, cart., ind., 259 p. (B 2284)
 424. **Vanderlinden (J.)**. *Une société coloniale et un enfant d'Afrique face à la guerre*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (*), p. 525-578. (B 2300)
 425. **Van Vyve (Françoise)**. *Les Sœurs de Sainte-Marie de Namur, missionnaires au Kwango. La première fondation: Leveville (1923-1940)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1982 (Lic. J.-L. Vellut).
 426. **Vellut (Jean-Luc)**. *Matériaux pour une image du blanc dans la société coloniale*, in *Séréotypes nationaux et préjugés raciaux aux XIXème et XXème siècles* (*), p. 91-116. (B 2046)
 427. **Id.** *Dekolonisatie van Kongo 1945-1965*, in *Algemene Geschiedenis der Nederlanden. Nieuwste Tijd* 15 (*), p. 402-420. (LJ 2/2)
 428. **Id.** *Le Katanga industriel en 1944: Malaises et anxiétés dans la société coloniale*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (*), p. 495-523. (B 2300)
 429. **Verhaegen (B.)**. *La guerre vécue au Centre extra-coutumier de Stanleyville*, in *Le Congo Belge durant la Seconde Guerre Mondiale. Recueil d'études* (*), p. 439-493. (B 2300)
 430. **Weber (Gry)**. *Ces coloniaux. Histoires du Zaïre*, Bruxelles, Ed. Louis Musin, 1982, 8°, ann., cart., ill., ind., tabl., 204 p. (B 2109)
- Cfr. 14, 28, 352.

2. Weermacht

431. **Janssens (E.)**. *Contribution à l'histoire militaire du Congo belge pendant la seconde guerre mondiale. 1940-1945*, Bruxelles, (Centre de Documentation Historique des Forces Armées), 1983, 4°, ann., cart., ind., tabl., 199 p. (B 2267)
432. **Id.** *Contribution à l'histoire militaire du Congo belge pendant la seconde guerre mondiale. 1940-1945. Tome 3*, Bruxelles, Centre de Documentation Historique des Forces Armées, 1984, 4°, cart., ind., tabl., 47 + 111 p. + ann. (B 2457)
433. **Id.** *Histoire militaire du Congo belge pendant la seconde guerre mondiale*, (Bruxelles, Centre de Documentation Historique des Forces Armées, 1982), 4°, ann., ind., 83 p. (B 2108)
434. **Lederer (A.)**. *Les bateaux belges sur le Nil au Soudan*, in *Mededelingen Marine Academie*, XXIII, (1977), p. 95-110. (R 579)
435. **Van de Walle (F.)**. *La Force Publique du Congo belge*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (*), p. 373-403. (B 2307)
436. **Verleyen (Jean)**. *Histoire navale (1940-1945). Activités de la force publique*, in *Sirene*, XIV/1982-V/1983, p. 11-13. (K 951)

(45) Cfr. voetnoot 36.

(46) Cfr. voetnoot 3.

(47) Cfr. voetnoot 29.

(48) Cfr. voetnoot 38.

(49) Cfr. n° 289.

IV. HET BEZETTE BELGIË

A. ALGEMEENHEDEN

437. **Balthazar (Herman)**. *België onder Duitse bezetting*, in *Algemene Geschiedenis der Nederlanden. Nieuwste Tijd*. 15de (1980), p. 29-53. (LJ 2/2)
438. **de Launay (Jacques) — Offergeld (Jacques)**. *Belgen en bezetters. Het dagelijkse leven tijdens de bezetting 1940-1945*, Antwerpen, Soethoudt & Co., 1983, 8°, ill., ind., tabl., 269 p. (B 2217)
439. **Id.** *La vie quotidienne des Belges sous l'occupation. (1940-1945)*, Bruxelles, Paul Legrain Edit., 1982, 8°, ann., ill., ind., 296 p. (B 2080)

B. DE BEZETTER.

1. Organisatie van de bezetting

440. **Browning (Christopher R.)**. *Luther and Belgium*, in *The Final Solution and the German Foreign Office. A Study of Referat D III of Abteilung Deutschland 1940-1943* (8°), p. 144-146. (6768)
441. **De Jonghe (Albert)**. *De strijd Himmler-Reeder om de benoeming van een HSSPF te Brussel (1942-1944) — Vierde deel : Salzburg voor en na. Politieke ontwikkeling van augustus 1943 tot juli 1944* (8°), in BGWO II, IV/1982, p. 97-187. (R 496)
442. **Id.** *De strijd Himmler-Reeder. Vijfde deel : Politieke ontwikkeling van september 1943 tot het einde van de bezetting. I. Achtergrond van Canaris' tweede ambtstermijn te Brussel. De toestand van september 1943 tot maart 1944. II. De tweede ambtstermijn van Canaris te Brussel (februari-september 1944). — Degrelle over de gebeurtenissen te Bouillon in juli 1944* (8°), in BGWO II, 8, X/1984, p. 5-234. (R 496)
443. **D'Hoest (V.)**. *Exécutions capitales en Belgique pendant l'occupation 1940-1941*, Bruxelles, ERM, 1982, 4°, bibl., ind., tabl., IV + 77 + VII p. (TH 213)
444. **Falter (Rolf)**. *De « Brüsseler Zeitung » (1940-1944)*, in BGWO II (8°), 7, IV/1982, p. 41-83. (R 496)
445. **Id.** *Een Duitse krant in bezet België*, in *Spiegel Historiae*, VI/1984, p. 283-287. (K 971)
446. **Konings (Jan)**. *De terechtstelling van gijzelaars tijdens de Duitse bezetting van België onder het bestuur van Militärbefehlshaber von Falkenhausen (1940-1944)*, Leuven, KUL, 1982, 4°, bibl., tabl., XIV + 84 p. (Lic.). (TH 204)
447. **Verrycken (Jean-Charles)**. *Le Corpo aereo italiano en Belgique*, in *Aeromagazine*, I-II/1983, p. 30-37. (K 920)

2. Verdere aanwezigheid

448. **Gielen (Georges)**. *Het spook van Brustem heeft echt bestaan. Veertig jaar geleden maakte een geheimzinnige piloot de Duitsers het leven zuur*, in *Panorama*, 21/1/1983. (K 840)
449. **Knudde (Forent)**. *Baden en zwemmen in zee tijdens oorlog 1940-1945*, in *De Strandredder*, IV/1982, p. 1-11. (K 798)
450. **Neve (André)**. *Historique succinct de la base aérienne de Chièvres 1939-45*, in *Coup d'œil sur Belœil*, 1984 - n° 20, p. 199-202. (B 2438/15)
451. **Payen (Fabienne)**. *Un poste d'observation au Moulin d'en Haut à Quevaucamps*, in *Coup d'œil sur Belœil*, 1984 - n° 20, p. 196-198. (B 2438/15)
452. **Roba (Jean-Louis)**. *1940-1944 : quatre années d'anxiété, de souffrances, de drames... Secteur 7 : chronique de la guerre aérienne dans la région de Charleroi*, in *LR*, 12-17/1982. (K 768)

(50) Cfr. voetnoot 38.

(51) New York - London, Holmes & Meier Publ., 1978, 8°, ann., bibl., ind., IX + 276 p.

(52) Vertaald als : *La lutte Himmler-Reeder pour la nomination d'un HSSPF à Bruxelles. Quatrième partie : Salzburg avant et après. Evolution politique d'août 1943 à juillet 1944*, in CHSGM, 7/IV/1982, p. 95-184. (R 496)

(53) Vertaald als : *La lutte Himmler-Reeder pour la nomination d'un HSSPF à Bruxelles. Cinquième partie : Salzburg avant et après. Evolution policière de septembre 1943 à la fin de l'occupation. I. Le contexte du second terme de Canaris à Bruxelles. II. Le second terme de Canaris à Bruxelles (février-septembre 1944). — Degrelle et les événements à Bouillon en juillet 1944*, in CHSGM, 8/X/1984, p. 5-234. (R 496)

(54) Vertaald als : *Le « Brüsseler Zeitung » (1940-1944)*, in CHSGM, 7/IV/1982, p. 39-48. (R 495)

453. Id. En Marge du « Raum 7 ». Quel était le rôle de la station radar d'Aisemont? (Contribution à l'histoire de la guerre aérienne de 1940 à 1945), in LR, 5/V/1983. (K 874)
454. Id. « Raum 7 » ou l'histoire de la guerre aérienne dans la région de Charleroi : l'année 1944 (*), in LR, 24/VIII - 5/IX/1982. (K 811)
455. Id. Raum 7 : histoire de la guerre aérienne dans le Hainaut : l'année 1943, in L'Echo du Centre - Le Journal de Mons - LR, 8-13/VI/1982. (K 782)
456. Rosart (Roger). L'attaque de la Gestapo bruxelloise par un aviateur belge. Une des victimes allemandes aidait la Résistance, in LB, 5/V/1983. (K 878)
457. Id. Un mystère persistant. Un espion allié a-t-il été tué lors de l'attaque de la Gestapo bruxelloise par un aviateur belge?, in LB, 3/V/1983. (K 878)
458. Id. Trois agents alliés dans la Gestapo bruxelloise, in LB, 4/V/1983. (K 878)
459. Sterken (L.). Walter Scheel vocht destijds boven Brustem tegen het « Spook ». Maar wie was die trouwe nachtelijke bezoeker van de Duitse luchtbasis?, in HBL, 16-17/1/1982. (K 762)
460. Van Hassel (Yvo). De kleine Belg in de grote oorlog. (1) ... in de krant staat nu bijna elke dag een lijst van mensen die bij ochtendkrieken werden gefusilleerd of onthoofd..., in HLN, 28/XIV/1983. (K 930)
461. Wuyts (L.). Kapitein Freddy : « Alle Nazi's waren om te kopen. Zelfs de Gestapo! », in Zondagnieuws, 28/V/1984. (K 956)

3. Annexatie van Belgisch grondgebied

462. Bernard Wilquin aus Hünningen war am 6. Juni 1944 in der Normandie..., in Grenz-Echo, 6/VI/1984. (K 958)
463. Decembre (Claude). Le sinieux itinéraire de Nicolas H., in Télé-Moustique, 14/X/1982. (K 847)
464. Delvoe (Xavier). « Souvenirs d'un Cheminot ». Welkenraedt. Sa gare, ses voies ferrées, s.l., s.n., s.d., 8°, bibl., cart., ill., ind., 143 p. (B 2183)
465. Fagnoul (Kurt). Streiflichter auf das Kriegsgeschehen im Sankt Vith Land, Brüssel, Zentrum für geschichtliche Forschung und Studien des zweiten Weltkrieges, 1982, 4°, ill., 28 p. (*). (K 878)
466. Il y a quarante ans le corps de pompiers volontaires de Montzen était créé. Il fut formé (uniquement) pour soustraire un Montzenois à l'enrôlement de force dans la Wehrmacht, in Le Jour, 3/V/1982. (K 786)
467. Kremer (Rudolf). Die « verlorenen Jahre » des Hermann Jost. Schicksal eines Zwangssoldaten, in Grenzland Report, 17/II/1984. (K 969)
468. Massenaux (Guillaume). Baelen-sur-Vesdre. Village aux marches de la Francité. Témoignages de son évolution au cours du dernier siècle. L'expansion de la langue française, suite aux deux guerres, Baelen, Bibliothèque Baelenoise, 1981, 8°, ann., cart., facs., ill., ind., 124 p. (B 2242)
469. Id. La Résistance à Baelen et Membach. 2 des 10 communes illégalement annexées pendant la guerre 40-45. Les Réfractaires à la Wehrmacht (*), Baelen, Bibliothèque Baelenoise, 1982, 8°, cart., facs., ill., ind., 139 p. (B 2082)
470. Sauvot (Jean). Gens des frontières en Alsace belge, in L'évasion en direct par ceux qui l'ont vécue (*), p. 245-265. (6897)
471. Wynants (Jacques). Les régions annexées par l'Allemagne : deux populations différentes, un sort commun, in 1940-1945. La vie quotidienne en Belgique (*), p. 252-255. (B 2415)

(55) Evéneens in Le Courrier, 3/IX - 5/XI/1982.

(56) Vertaald als : Aspects de la seconde guerre mondiale au pays de Saint-Vith, in CHSGM, 7/IV/1982, p. 185-211. (R 495) en : Flitsen uit het oorlogsgebeuren in de streek van Sankt-Vith, in BGWO II, 7/IV/1982, p. 189-216. (R 496)

(57) In bijlage evéneens : Der Widerstand in Baelen und Membach. 2 der 10 Gemeinden die widerrechtlich von Hitler während des Krieges 1940-1945 annektiert wurden.

(58) Paris, Ed. France-Empire, 1982, 8°, cart., ill., ind., 268 p.

(59) Cfr. nrs 55 en 60. Wanneer de vermelde bijdrage oorspronkelijk in het Nederlands verscheen, wordt de Nederlandse titel vermeld. Een oorspronkelijke Franse bijdrage wordt in het Frans geciteerd.

C. DE BELGISCHE STRUKTUREN

1. Bestuur

472. **Clio.** *Léopold III pendant l'occupation. Alexandre Galopin, l'homme du Roi. Léopold III vu par le général von Falkenhausen*, in *PP?*, 2/XV/1983. (K 1061)
473. **Daems-Van Ussel (Paul).** *Het oorlogsarchief van Victor Leemans. (1) Belgisch establishment wenste soepel contact met de bezetter. (2) Economische ordening was ook landsbelang. (3) Verplichte tewerkstelling woog zwaar op de bevolking. (4) De Duitsers vergisten zich in hun keuze*, in *DS*, 26-30/XIV/1984. (K 1016)
474. **De Smet (Godelieve).** *De Vrijwillige Arbeidsdienst voor Vlaanderen 1940-1944*, Leuven, KUL, 1982, 4e, ann., bibl., cart., ind., tabl., 134 p. (Lic.). (TH 192)
475. **Devroe (Marleen).** *Publieke opinie over de Secretarissen-generaal tijdens de Duitse bezetting (1940-1944). Een persstudie*, Leuven, KUL, 1983, 4e, bibl., ind., V + 85 p. (Lic.). (TH 211)
476. **Gerard (Jo).** *Auprès de Léopold III*, in *Les éminences grises de Laeken* ⁽⁶⁰⁾, p. 203-218. (B 2129)
477. **Houben (Robert).** *Wanneer hulde aan sekretarissen-generaal?*, in *DS*, 17/XIV/1984. (K 1018)
478. **Louveaux (C.L.).** *La magistrature dans la tourmente des années 1940-1944*, in *Revue de Droit pénal et de Criminologie*, VII-1981, p. 619-664. (B 2216)
479. **Ruys (Manu).** *Een dienaar van land en volk. Terugdenken aan Victor Leemans*, in *DS*, 26/XIV/1984. (K 1016)
480. **Stengers (Jean).** *La fermeture de l'Université*, in *Quarantième Anniversaire de la fermeture de l'Université Libre de Bruxelles (25 novembre 1941)* ⁽⁶¹⁾, p. 35-48. (B 2120)
481. **Id.** *Une page de l'histoire de l'université de Bruxelles sous l'occupation : l'incident Rolin-De Man de novembre 1940*, in *Mélanges Mina Martens* ⁽⁶²⁾, p. 255-263. (K 890)
482. **Teller (Willy).** *Henneringen van een politiecommissaris*, Retie, Kempische Boekhandel, 1982, 8e, ill., ind., 171 p. (B 2190)
483. **Vanvreckom (H.).** *Suspense à l'OTAD*, in *Se Battre pour la Belgique. 1940-1945* ⁽⁶³⁾, p. 183-209. (B 2307)
484. **Vanwelkenhuyzen (Jean).** *Les universités belges sous l'occupation allemande (1940-1944)*, Bruxelles, CREHSCM, s.d., 4e, an., bibl., 69 p. (B 2279)
485. **Id.** *L'Université Libre de Bruxelles au début de l'occupation allemande (juin 1940 - mai 1941)*, in *Quarantième Anniversaire de la fermeture de l'Université Libre de Bruxelles (25 novembre 1941)* ⁽⁶⁴⁾, p. 13-43. (B 2120)

2. Economie

486. **De Vlamincq (Michaël).** *De wapenindustrie in België tijdens de nazi-bezetting (1940-1945)*, Leuven, KUL, 1983, 4e, ann., bibl., ill., ind., tabl., xxiii + 105 + 55 p. (Lic.). (TH 240)
487. **Goddeeris (G.).** *Beringen-mijn. 1907-1982. Onder en boven*, Beringen, Rotary Club, 1983, 4^e, cart., facs., ill., ind., tabl., 430 p. (B 2240)
488. **Van Audenhove (Marcel).** *Geschiedenis van de gemeentefinanciën. Vierde deel : De tweede wereldoorlog* ⁽⁶⁵⁾, Brussel, Gemeentekrediet van België, 1984, 4e, ind., tabl., 72 p. (B 2259/13)

3. Kerk en godsdienstig leven

489. **Boudens (Robbrecht).** *Kardinaal Van Roey in de bezettingsjaren*, in *Streven*, 3/II/1983, p. 493-502. (B 2104/9 - K 883)
490. **Dantoing (Alain).** *La hiérarchie catholique et la Belgique sous l'occupation allemande*, reprint *Miscellanea Historiae ecclesiasticae IX*, Ossolineum 1984, p. 68-82. (B 2505/8)
491. **Id.** *La vie religieuse sous l'occupation, in 1940-1945 La vie quotidienne en Belgique*, p. 168-175. (B 2415)

(60) Bruxelles, Ed. J.M. Collet, 1982, 8e, bibl., cart., facs., ill., ind., 255 p.

(61) Cfr. voetnoot 1.

(62) Bruxelles, Annales de la Société Royale d'Archéologie de Bruxelles, 1981, 8e.

(63) Cfr. nr. 289.

(64) Cfr. voetnoot 1.

(65) Eveneens in het Frans als *Histoire des finances communales La Deuxième guerre mondiale*, Bruxelles, Crédit Communal, 1984, 4e, ind., tabl., 71 p. (B 2259/12)

492. **Rion (Pierre)**. *Une illustration du patriotisme du Cardinal Van Roey : sa position relative au culte du Sacré-Cœur et à la Basilique de Koekelberg durant les années 1940-1944* (*), in *Bulletin du CREHSGM*, 11, XII/1981, p. 27-33. (R 494)
493. **Van De Voorde (Mark)**. *Kollaboratie zag Katholieke Aktie als grote vijand. « Met de totalitaire staat kan noch zal de kerk zich verzoenen »*, in *DS*, 27/1/1984. (K 970)

V. COLLABORATIE

A. ALGEMEENHEDEN

494. **Claes (Lode)**. *Het verdrongen verleden. De collaboratie, haar rechters en geschiedschrijvers*. Beveren, Orion en Orbis Uitgevers, 1983, 8°, ann., 180 p. (B 2117)
495. **Gilissen (J.)**. *Collaboration avec l'ennemi, sécurité de l'Etat, incivisme, notions à contenu variable*, in *Les notions à contenu variable en droit* (*), p. 297-327. (B 2437)

B. IN VLAANDEREN

496. **Adriaens (Ward)**. *Verbelen en konsoorten* (*), Brussel, Nationaal Museum van de Weerstand, 1984, 4°, ill., ind., s.p. (B 2251)
497. **Brans (Jan)**. *Terugdenkend aan H.J. Elias*, in *Broederband*, II/1983, p. 1-14. (R 019)
498. **De Deygere (Renaat)**. *« Het uur van Vlaanderen » : Vlaanderen in het Duits-Europese Rijk volgens Cyriel Verschaeve*, in *WT*, I-II/1982, p. 1-14. (R 1063)
499. **Id.** *Verschaeve te Berlijn in mei 1941*, in *Verschaeviana. Jaarboek 1984*, p. 121-163. (R 1307)
500. **De Hoon (Frans)**. *Moet de geschiedenis nog geschreven worden? Het onderhoud Himmler-Elias-Van de Wiele*, in *Periodiek Contact - De Wende*, X-XII/1984. (R 1037)
501. **De Lentdecker (Louis)**. *Gene Dingleidine komt naar België om te getuigen. Amerikaans piloot ontkent martelingen door Verbelen*, in *DS*, 12/III/1984. (K 1128)
502. **Id.** *Verbelen heeft geen Amerikanen gemarteld*, in *DS-NB*, 12/III/1984. (K 936)
503. **De V. (E.)**. *Dr. Hendrik J. Elias, leider van het V.N.V. 1. Tien jaar na zijn dood. 2. Tegen de SS-politiek. 3. Voor de storm. 4. De M.O. van Staf de Clercq. 5. 10 mei 1940: Oorlog! 6. Mei 1940. Gaan de wegen uiteen? 7. Toch een tweede aktivisme? 8. De zomer van 1940. 9. Wat te doen?... 10. Zomer 1940: Samenwerken? Met wie? Hoe? Waartoe? 11. Waarheen, « in de nieuwe tijd »? 12. Het uur van Groot-Nederland? 13. Najaar 1940: stilvallen of verder gaan? 14. Burgemeester van Gent. 15. Een gewaagde zet. 16. « Revolutionaire geesten ». 17. Zomer 1941: oorlog met de Sovjetunie. 18. De omstreken « derde hypothese ». 19. De zware nalatenschap. 20. Waarom hij het VNV niet ontbond. 21. De brief van Pater Callewaert. 22. Breuk met De Vlag en S.S. 23. Het gesprek met Himmler*, in *'t Pallieterke*, 27/1 - 30/VI/1983. (K 887)
504. **Id.** *Staf de Clercq. Veertig jaar na zijn dood*, in *'t Pallieterke*, 14/X/1982. (K 820)
505. **Id.** *Van luitenant de Winde tot luitenant Tack. I. Om het verleden te begrijpen. II. « Gevaarlijk en snel leven » (Hendrik de Man in 1940). III. De Vlaamse Wacht*, in *'t Pallieterke*, 3-17/VI/1982. (K 785)
506. **Hermans (Ward)**. *Berlijns dagboek*, in *Dietsland-Europa*, X/1982, p. 5-7; XI/1982, p. 4-11; I/1983, p. 20-24; III/1983, p. 20-23; IV/1983, p. 21-26; VIII-IX/1983, p. 18-24; XII/1983, p. 22-26; II/1984, p. 22-25; IV/1984, p. 20-25. (K 1000)
507. **Janssens (G.)**. *De Hitlerjeugd-Vlaanderen*, in *Spiegel Historiae*, II/1983, p. 62-71. (K 857)
508. **Jorssen (Jet)**. *De laatste dagen...* (roman), Leuven, De Clauwaert, 1981, 12°, 50 p. (B 2104/14)
509. **Id.** — **De Cat (Karel)**. *Trefpunt München. (Roman)*. Antwerpen, Uitg. De Nederlanden, 1983, 8°, 188 p. (B 2203)

- (66) Vertaald als *De vaderlandsliefde van Kardinaal Van Roey: het voorbeeld van de vereniging van het Heilig Hart en de basiliek van Koekelberg 1940-1944*, in *Mededelingen van het NSCWO II*, 11/XII/1981, p. 29-36. (R 493)
- (67) *Etudes publiées par Chaim Perelman et Raymond Vander Elst*, Bruxelles, Ets Emile Bruylant, 1984, 8°, ind., 377 p.
- (68) Vertaald als *Verbelen et consorts*, Bruxelles, Centre de documentation du Musée National de la Résistance, 1984, 4°, ill., ind., s.p. (B 2281)
- (69) Pseudoniem van Arthur De Bruyne.

510. **Meyers (Willem)**. *De politieke houding van Verschaeve tijdens het laatste oorlogsjaar (na maart 1944). Beschouwingen bij de uitgave van enkele brieven, in Verschaeviana. Jaarboek 1984*, p. 165-232. (R 1307)
511. **Id.** *Het VVKs en de poging tot eenmaking van de jeugdbewegingen in Vlaanderen tijdens de bezetting (1940-1944)*, in *Over Volksopvoeding en Staatsvorming* ⁽⁹⁾, p. 78-94. (B 2214)
512. **Ruesselberg (Roland)**. ⁽¹¹⁾ *Flanders Traum vom Reich*, Wien, Knut-Hamsun-Gesellschaft, s.d., 8°, 207 p. (B 2470)
513. **Seberechts (Frank)**. *De Vlag, van kultuurbeweging tot partij (1940-1944). Een studie over nationaal socialistische machtsverweving*, Gent, RUG, 1984, 4°, ann., bibl., facs., ind., 2 vol. (Lic.). (TH 242)
514. **Stashar (Mark)**. *Ook dit was leven*, Sint-Baafs-Vijve, Oranje/De Eenhoorn, 1982, 8°, ind., 300 p. (B 2098)
515. **Teuwens (Jozef)**. *Het offer van Jan Belvaes*, in *Berkenkruis*, IV-XII/1982. (R 032)
516. **Van Dingenen (Jef)**. *Op weg naar de volksbeweging*, in *Broederband*, X/1981, p. 7-13; XI-XII/1981, p. 10-24; III/1982, p. 4-13; IV/1982, p. 9-12; V/1982, p. 6-11; VI/1982, p. 11-17. (R 019)
517. **Id.** *Staf de Clercq en zijn Militaire Organisatie (M.O.)*, in *Broederband*, VIII-IX/1983, p. 3-15; XII/1983, p. 8-17; I/1984, p. 6-13. (R 019)
518. **Id.** *Staf de Clercq ten aanval*, in *Broederband*, III/1983, p. 4-10; IV/1983, p. 1-7; V/1983, p. 3-10; VI-VII/1983, p. 2-26. (R 019)
519. **Id.** *De Volksbeweging mislukt*, in *Broederband*, VII-VIII/1982, p. 3-10; IX-X/1982, p. 15-24; XI-XII/1982, p. 14-21. (R 019)
520. **Van Haegendoren (M.)**. *Hendrik Elias, een herinnering. Oorlogsburgemeester van Gent*, in *DS*, 3/II/1983. (K 870)
521. **Van Hassel (Ivo)**. *... arbeiders per boot op vakantie, de Volkswagen, de Autobahnen, het maakte allemaal grote indruk... « Voor ons was de Duitse orde een saga »*, in *HLN*, 4/I/1984. (K 1142)
522. **Id.** *... de collaboratie overspoelde Vlaanderen met een vloed aan uniformen en strijdlieden*, in *HLN*, 6/I/1984. (K 1143)
523. **Id.** *... met de SS tegen het bolsjisme, het jodendom, de vrijmetselarij, de internationale plutocratie...*, *Het VNV stopt Dietse dromen in de koelkast. « Uit de crisis dank zij discipline »*, in *HLN*, 5/I/1984. (K 1142)
524. **Vanhees (Daniël)**. *De Nationaalsocialist. Het weekblad van Eenheidsbeweging VNV tijdens de Tweede Wereldoorlog — 14 juni 1941 - 2 september 1944. 1. Gij volk uit de diepten! De hoofdredactie Le Roy (14 juni - 27 september 1941)*, in *WT*, I/1984, p. 44-57. (R 1063)
525. **Id.** *Het Verdinaso naar de collaboratie*, in *WT*, XLII-3/1983, p. 165-175. (R 1063)
526. **Verbelen (Robert P.J.)**. *Der flämische Don Quichotte. (Roman)*, Klosterneuburg bei Wien, Aktuell, 1983, 8°, 367 p. (B 2118)

C. IN FRANSTALIG BELGIE

527. **De V. (E.)**. *Robert Poulet. I. Een ander beeld van een merkwaardig man. II. Waarheen met « Le Nouveau Journal »? III. In de dodencel*, in *'t Pallieterke*, 29-IV - 13/V/1982. (K 787)
528. **Laudelout (Marc)**. *Robert Poulet: romancier de l'invisible et moraliste sans illusion*, in *Le Nouvel Europe Magazine*, V/1982. (K 783)
529. **Souris (Christian)**. *Degrelle parle... 2. Les années sages d'un condamné à mort. — 3. La rocambolesque ascension d'un activiste. — 4. Un Obersturmbannführer à la retraite*, in *PP?*, 16/III - 12/VI/1983. (K 864)
530. **Toussaint (Myriam)**. *La région de Charleroi dans la tourmente: résistance et collaboration. (1943 - septembre 1944)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1983, 4°, ann., bibl., cart., ill., ind., XXVII + 294 p. (Lic.). (TH 226)

(70) Peeters (Yvo J.D.) (Red.). *Een bundel opstellen aangeboden aan Dr. Maurits van Haegendoren voor zijn tachtigste verjaardag*, Antwerpen, Uitg. De Nederlanden, 1983, 8°, bibl., ind., 376 p.

(71) Pseudoniem van Robert Verbelen.

531. **Wuyts (Louis).** *De nazi-collaboratie was erger in Wallonië dan in Vlaanderen. (1) Leon Degrelle meldde zich meteen als vrijwilliger voor de Wehrmacht. Liever soldaat dan officier. De Führer zag in hem een zoon. (2) Het Oostfront werd een gruwel voor aalmoezenier Fierens. Showman Degrelle wilde op een voetstuk sterven. Er waren meer Waalse verklikkers dan Vlaamse. (3) In naam van « de goede zaak »... Verklikker De Zitter had 2.998 doden op zijn geweten, in Zondagnieuws, 13-27/IX/1983. (K 1062)*
532. **Id.** *Het vreselijk ordewoord. Vergelding met de kogel, in Zondagnieuws, 18/X/1983. (K 918)*

D. MILITAIRE COLLABORATIE

533. **De Wever (Bruno).** *Oostfronters. Vlamingen in het Vlaams Legioen en de Waffen SS* (°), Tielt/Weesp, Lannoo, 1984, 8°, bibl., ill., ind., 180 p. (B 2360)
534. **Leon (Paul).** *Vlaamse en Waalse Oostfrontvrijwilligers en de publieke opinie (1941-1944)*, Leuven, KUL, 1983, 4°, bibl., ind., tabl., 97 p. (Lic.). (TH 209)
535. **Philippot (Henri).** *Et mets ta robe de bal, Silly*, Les Bourguignons Asbl, 8°, 1983, 395 p. (B 2287)
536. **Van De Roes (Narke).** *Dwars door Rusland*, in *Periodiek Contact*, V/1982 - XI/1983. (R 1037)
537. **Van De Wiele (Jef).** *De 27e SS-Freiw. Gren. Div. « Langemarck »*, in *Periodiek Contact - De Wende*, IV-VII/1984. (R 1037)
538. **Van Dingenen (Jef).** *Het afsterven van Renaat Rits*, in *Broederband*, V/1982, p. 1-5. (R 019)
539. **Van Elsacker (Frans).** *Een oostfrontier vertelt*, (Antwerpen), Wene Di, (1983), 8°, cart., ill., 48 p. (B 2185/5)
540. **Van Hassel (Ivo).** *... ook na de afstraffing in de Russische ijsvlakten bleven de Vlaamse legioenen er in geloven...*, in *HLN*, 9/1/1984. (K 1143)
541. **Id.** *... zowat 20.000 Vlamingen sloten aan bij de Waffen-SS, velen keerden nooit terug van het oostfront*, in *HLN*, 8/1/1984. (K 1143)
542. **Van Roy (Louis).** *In de Narwaslag (Oostfront) steken Vlamingen hand uit naar hoogste onderscheidingen. Brabantse mijnwerker verdient ridderkruis aan pantserschroot*, in *NB*, 3/VIII/1984. (K 1133)

(72) Uitgave van de licentieoverhandeling: *Vlamingen in het Vlaams legioen en de Waffen-SS. Bijdrage tot de geschiedenis van de politieke en militaire collaboratie*, Gent, RUG, 1983, 4°, ann., bibl., ind., 2 vol. (TH 244)

VI. HET VERZET

A. ALGEMEENHEDEN

543. **Adriaens (Ward)**. *Kroniek van de Witte Brigade-Fidelio, sektor 26, Lier en omliggende*, (Lier), s.n., 1983, 4°, 28 p. (B 2228/10)
544. **Awouters (Pierre)**. *10 juni 1944. De overval op de gevangenis van Hasselt. Het verhaal van een overlevende: Fernand George*, in BVL, 14/XI/1982. (K 824)
545. **Bailly (Pierre) — Carette (Michel)**. *Quelques aspects de l'Affaire Rinchard. Trente ans après*, Nivelles, Ed. Edmé Penning, XII-1983, 8°, 40 p. (N° spécial de RIF TOUT DJU). (B 2228/8)
546. **Bouderenghien (D.)**. *Jacques Deweer raconte... Des opérations de sabotage sur les voies ferroviaires et fluviales. Des combats à Saint-Léger*, in Nord-Eclair, 4/IX/1984. (K 1135)
547. **Brusselaers (Charles)**. *Als ik het nu niet opschrijf komt het er niet meer van*, (Antwerpen, Charles Brusselaers, 1983), 8°, ann., cart., ill., tabl., 244 p. (B 2311)
548. **Crab (Jan) — Verreydt (Henri)**. *Historiek. 1940-1945. N.K.B. Vlaams-Brabant + Vrij Volk. Resistere*, Leuven, (N.K.B. Vlaams-Brabant), 1983, 8°, cart., facs., ill., ind., 302 p. (B 2202)
549. **De Lentdecker (Louis)**. *De echte Willy Brandt woont in Grimbergen. « Ik kreeg de slagen die voor Willy Brandt bestemd waren »*, in NB, 29/V/1983. (K 893)
550. **Delhez (Jean H.)**. *Somme-Leuze, Bonsin, Ocquer et Petite-Somme hauts lieux des parachutages de guerre*, in Memo, 1982/8, p. 22-25. (R 1075)
551. **De Smedt (Henri V.L.)**. *Les mémoires d'un occulte 1940-1944*, (Jette), chez l'auteur, 1982, 8°, ill., 188 p. (B 2140)
552. **Destabel (Claude)**. *Quarante ans après, le souvenir de la libération de Charleroi est resté très vivace à la mémoire des résistants qui l'ont héroïquement préparée*, in LR, 18/IX/1984. (K 1152)
553. **de Vincennes (Jean)**. *Ceux de l'ombre: André ...*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (7°), p. 257-286. (B 2307)
554. **De Wulf (Herman)**. *Stroper Beaurir werd de beste boswachter. Rijkswachtgeneraal neemt afscheid*, in HLN, 19/XI/1983. (K 1078)
555. **Eylenbosch (Philippe)**. *La petite histoire de la dernière guerre par ceux qui l'ont faite, sans... uniforme*, in LNG, 18/III/1982. (K 872)
556. **Id.** *« Berthe aime les jonquilles en fleurs: Cette fois, le débarquement aura lieu dans les 48 h. »*, in LNG, 18/V/1982. (K 872)
557. **Id.** *Yvan Mokan, doyen de la Faculté de Kichinev (Moldavie), a défié les Allemands jusque devant la prison de Charleroi*, in LNG, 15/XI/1982. (K 854)
558. **Gotovitch (José)**. *Views of the Belgian Resistance on the Future of Europe*, in *Documents on the History of European Integration. Vol. 1: Continental Plans for European Union 1939-1945* (7°), p. 215-243. (7245)
559. **Id.** *Quelques aspects de la vie quotidienne d'un clandestin, in 1940-1945. La vie quotidienne en Belgique* (7°), p. 228-235. (B 2415)
560. **Jan Guilini**, *laureaat Trofee voor Sportverdienste 1941: De oorlog maakte van deze briljante zwemmer een held*, in BH, 8/IV/1983. (K 894)
561. **Hinsenkamp (M.-J.)**. *Jan Guilini, lauréat du « mérite sportif » en 1941: la guerre voulut que ce brillant nageur fût un héros*, in LS, 19/V/1982. (K 769)
562. **Henry (Jacques L.)**. *Vie et survie du barreau d'Arion*, in PP?, 11/XI/1982. (K 823)
563. *Hommage aux résistants. Catalogue d'exposition*, Liège, s.n. 1982, 4°, ill., ind., XIX + 108 p. (B 2072)
564. *Ily a quarante ans. Quand la Résistance forçait les portes de la prison de Huy pour libérer des patriotes condamnés à mort par l'Occupant*, in VLA, 7/IV/1984. (K 944)
565. **Jadot (Maurice)**. *40-45... j'ai choisi la résistance*, Ciney, chez l'auteur, 1983, 8°, cart., facs., ill., ind., 259 p. (B 2168)
566. **Legrain (Ch.)**. *Deux grands résistants: René Lafontaine et Joseph Oger*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (7°), p. 287-310. (B 2307)
567. **Lhoir (Ghislain)**. *La mission Samoyède. Les maquisards de la radio nationale belge 1940-1944*, Bruxelles, Didier Hatier, 1984, 8°, ann., cart., ill., ind., 207 p. (B 2400)
568. **Louyet (Paul)**. *Het Verzet*, Antwerpen/Amsterdam, Uitg. De Nederlandsche Boekhandel, 1984, 4°, bibl., cart., facs., ill., ind., 95 p. (LJ 4/15)

(73) Cfr. nr. 289.

(74) Edited by Walter Lippens. Berlin, Walter de Gruyter & Co., 1984, 8°, bibl., ind., XXIII + 823 p.

(75) Cfr. nr. 60.

569. **Maerten (Fabrice)**. *La Résistance dans la région mouscronnoise durant la Seconde guerre mondiale (mai 1940 - septembre 1944)* ^(75bis), Mouscron, Mémoires de la Société d'histoire de Mouscron et de la région, Tome VI, fasc. I, 1984, 8°, ann., bibl., ill., ind. (B 2324)
570. **Meyers (Wim)**. *Het Verzet in België*, in *De Tweede Wereldoorlog Verraad en verzet* ⁽⁷⁶⁾, p. 41-54.
571. **Id.** — **Selleslagh (Frans)**. *De vijand te lijf. De Belgen in het verzet*. Antwerpen/Amsterdam, Helios, 1984, 4°, cart., fasc., ill., ind., 128 p. (LJ 4/16)
572. **Moffett (Cleveland)**. *The Resistance Fighters. There were the famous names and there was the invisible army of those who worked in the common cause against the enemy. Cleveland Moffett talks to some of the men and women of the Resistance movement*, in *The Bulletin*, 3/VIII/1984. (K 982)
573. **Morelli (Anne)**. *La participation des émigrés italiens à la Résistance belge*, Roma, Ministero Affari Esteri (D.G.E.A.S.), 1983, 12°, ill., ind., 144 p. (B 2197)
574. **Papeleux (Léon)**. *Archives vaticanes (VI). I. Résistants belges condamnés à mort. II. Sort de la famille royale déportée. III. Les bombes volantes, à Liège et à Anvers. IV. Action caritative*, in *VW*, LVI, IX-XIV/1982. (R 027)
575. *Rencontre : Henri Closset, résistant. Condamné à mort en mai 1944... mais intelligemment devenu « le fou de Saint-Léonard »*, in *LW*, 6/IX/1984. (K 1015)
576. **Smeyers (Jos)**. *Het tijdloze verzet* (roman), Leuven, De Clauwaert, 1984, 8°, 149 p. (B 2385)
577. **Souris (Christian)**. *A la découverte de l'anti-Semois. Symbolisme celtique et histoires vécues*, in *PP*, 30/IX/1982. (K 816)
578. **T. (L.X.)**. *Dans les archives non écrites du Bracquegnies d'hier. Garnison et uniformes clandestins*, in *LP*, 5/XII/1982. (K 829)
579. **Van De Woestijne (Marc)**. *Ik heb 40 jaar gezwegen. Ik stak het vuur aan. Asphaltco-brand in Asse, het verhaal van één man*, in *NB*, 12/IX/1982. (K 852)
580. **Van Hassel (Ivo)**. *... de oorsprong van het geld waarmee het verzet werd gesteund, werd ook na de oorlog niet bekend*, in *HLN*, 30/XII/1983. (K 930)
581. **Id.** *... het ganse spionagenet ligt nog altijd opgeborgen in het staatsarchief... Een chef van de Abwehr trad uit lijfbehoud in voeling met het verzet*, in *HLN*, 3/VI/1984. (K 1142)
582. **Id.** *... men zegde de Witte Brigade, maar in feite bestond het verzet uit vele apart georganiseerde groepen... Wit tegen zwart*, in *HLN*, 1/VI/1984. (L 1141)
583. **Van Meir (Guido)**. *Terug uit de hel. Prof. Aubin Heyndrickx, B 54790*, in *Humo*, 11/VI/1982. (K 770)
584. **Van Roy (Louis)**. *Een stem uit het Gentse verzet : « Een oorlog is iets van en voor dwazen »* (Willy Dekeyser), in *DS*, 5/IX/1984. (K 1054)
585. **Louis Waltniel**, *met hart en ziel*, in *Spectator*, 25/VV/1984. (K 947)
586. **Wolfs (P.)**. *Le Lieutenant général Baurir raconte... ou les tribulations d'un cavalier*, in *Revue de la Gendarmerie*, 4/1983, p. 21-25. (R 737)

B. AKTIE- EN INLICHTINGSDIENSTEN

587. **Lucien Gilson**, de *Habay-la-Vieille*, collaborait aux émissions radio vers Londres, in *Arlon-Carrefour*, 5/IX/1984. (K 977)
588. **Kirschen (Gilbert-Sadi)**. *Six amis viendront ce soir. Préface de Henn A. Rolin*, s.l., chez l'auteur, 1983, 8°, cart., ind., 220 + XXI p. (B 2236)
589. **Locamor (Jean)**. *Dis à ma mère que son fils a gardé le sourire*, Bruxelles, Didier Hatier, 1984, 8°, ann., ind., 189 p. (B 2403)
590. *A propos de l'opération « Berbang »*, in *Le Courrier*, 25/VI/1984. (K 963)
591. **Rosignol (Colonel)**. *Les candidats officiers dans les Services de Renseignement et d'action*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* ⁽⁷⁷⁾, p. 157-182. (B 2307)
592. *Souvenirs. 1944-1984. Liège se souvient*, in *Bulletin d'information du Centre liégeois d'Histoire et d'Archéologie militaires*, VII-IX/1984, p. 31-36. (R 2035)
593. **Van Hassel (Ivo)**. *... 18.000 clandestiniens werkten in de inlichtingsdiensten. soms samen, soms naast elkaar...*, in *HLN*, 2/VI/1984. (K 1141)

(75bis) Edition du mémoire de licence défendu à l'UCL.

(76) Rotterdam, Lekturama, 1980, 4°, ill.

(77) Cfr. nr. 289

C. GEHEIM LEGER

594. **C. (J.P.).** *L'odyssée du groupe guérilla de l'A.S. jodoignoise*, in VLA, 14/IX/1984. (K 1025)
595. **Decoux (Jules) e.a.** *Historique du Refuge Jaguar. Armée Secrète — Zone IV — Secteur Sud*, in *Bulletin du Cercle Art et Histoire de Gembloux et environs*, X/1984, p. 290-336. (K 1071)
596. **Dom (Madeleine).** *Histoire de la Résistance. Tome 2 : Captivité, souffrance, lutte, espoir*, (Virton), La Dryade, (1981), 8°, cart., facs., ill., ind., 415 p. (B 2143)
597. **Id.** *Histoire de la Résistance. Tome 3 : Toujours sur la brèche*, (Virton), La Dryade, (1982), 8°, cart., facs., ill., ind., 353 p. (B 2144)
598. **Id.** *Histoire de la Résistance. Tome 4 : Capituler? Jamais!*, (Virton), La Dryade, (1983), 8°, facs., ill., ind., 365 p. (B 2178)
599. **Dubru (Alfred).** *Leo Joye et le Groupe « E » du service Hotton. Extrait de « Glain et Salm, Haute Ardenne », n° 20, Vielsalm, VI/1984, p. 55-75.* (B 2350/11)
600. **Id.** *Le sous-secteur Byl. Secteur 4 — Zone V, Arlon, chez l'auteur, 1984, 4°, ann., bibl., cart., facs., ill., ind., 71 p. + ann.* (B 2266)
601. **Id.** *Le sous-secteur Hoss (secteur 4 — Zone V de l'Armée secrète) dans la région de Houffalize-Vielsalm. 1940-1945, Vielsalm, « Val du Glain, Terre de Salm », 1984, 8°, ann., cart., ill., ind., tabl., X + 117 p.* (B 2368)
602. **Eylenbosch (Philippe).** *La Gestapo avait trouvé le code des transmissions avec Londres : il s'en est fallu de peu que l'A.S. carolorégienne partage le triste sort de sa consœur montoise...*, in LNG, 16/VI/1982. (K 872)
603. **Id.** *Des précisions après « l'affaire de Fleurenchamps »*, in LNG, 27/IV/1982. (K 872)
604. **Henoumont (René).** *Un enfant de Sainte-Marie-sur-Semois (Jean Militis)*, in PP?, 24/VI/1982. (K 813)
605. **Huibrechts (Marion).** *Het Geheim Leger. Zone III — Sektor Gent. Een bijdrage tot de geschiedenis van het verzet in België, 1940-1944*, Gent, RUG, 1983, 4°, bibl., cart., ill., ind., XXX + 220 p. + 1 vol. ann. (Lic.). (TH 227)
606. **L., W.** *Nationale dag van het Geheim Leger te Rekem. Jean Bemong 40 jaar na de razzia*, in DNGi, 25/V/1984. (K 963)
607. **Laloux (Isy).** *Jacques de Villenfagne : une vie face à l'invasion*, in VLA, 26/XIV/1984. (K 1019)
608. **Lawarie (A.).** *Historique succinct du Centre 20 de l'Armée Secrète — Zone I — Secteur C (Charleroi-Thuin)*, s.l., s.d., 4°, s.p. (B 2259/9)
609. **Lizin (Adj.).** *Il était une fois... des hommes et une plaine*, in Vox, 10/IV/1983. (R 720)
610. **Maertens (A.).** *Het Geheim Leger in de sector Brugge van 1940 tot de bevrijding*, Brussel, KMS, 1982. (Lic.).
611. **Marquet (V.).** *Une page de l'Armée Secrète*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (7°), p. 251-256. (B 2307)
612. **Mousty (Jean).** *Historique du groupe Vilna. Armée Secrète. Zone I — C.30*, s.l., s.n., 1984, 4°, ann., cart., ill., ind., 13 p. + ann. (B 2397)
613. **P.H.** *Alphonsine Vliexs uit Maaseik overleefde de Duitse heil*, in BVL, 5/IX/1984. (K 988)
614. **Id.** *Bange dagen voor het bataljon Beazar*, in BVL, 6/VIII/1984. (K 988)
615. **Rochtus (D.).** *De parachutages van Groot-Brittannië ten voordele van het Geheim Leger tijdens de tweede wereldoorlog*, Brussel, KMS, 1978. (Lic.).
616. **Roelandt (Robert).** *Gouy-lez-Piéton, « paradis des réfractaires »*, Paris/Gembloux, Ed. Duculot, 1982, 8°, ann., cart., ill., ind., 143 p. (B 2084)
617. **(Salember, Roland).** *L'Armée Secrète de Dottignies. Elle a lutté à côté des troupes polonaises lors de la libération de Gand*, in Nord-Eclair, 11/IX/1984. (K 1135)
618. **Vanneste (M.).** *Weerstand-commandant Tieleman treedt uit anonimiteit. Het bewogen verhaal over de Kortrijkse « ondergrondse » tijdens oorlog en bevrijding*, in HLN, 4/IX/1984. (K 1136)
619. **V.C. (Y.).** *Rosières abritait le « Q.G. » de l'armée secrète*, in VLA, 10/X/1984. (K 1052)

D. JODEN IN HET VERZET

620. **de Briey (Philippe).** *Le Comité de Défense des Juifs de Belgique (1940-1945). Bel exemple de résistance civile et populaire*, in *Cahiers de la Réconciliation*, n° 11 — XI/1981, ind., 54 p. (B 2350/20)
621. **Steinberg (Maxime).** *L'étoile et le fusil. La question juive. 1940-1942*, Bruxelles, Vie Ouvrière, 1983, 8°, bibl., ill., ind., 198 p. (B 2192)
622. **Id.** *L'étoile et le fusil. 1942. Les cent jours de la déportation des Juifs de Belgique*, Bruxelles, Vie Ouvrière, 1984, 8°, ann., bibl., ill., ind., tabl., 247 p. (B 2256)

E. KERK EN GELOVIGEN

623. **Appermans (Fons)**. 40 jaar geleden werd Pater Jozef Raskin uit Stevoort te Dortmund terechtgesteld, in BVL, 18/X/1983. (K 917)
624. **Arnould (Emilie)**. Les chrétiens dans la Résistance. La JOC et la Résistance. La communauté chrétienne et les juifs pendant la guerre, in LC, 21-25/XI/1984. (K 1037)
625. **Cassart (Jean)**. Mes souvenirs de la guerre 1940-1945, in *Mélanges offertes au chanoine Jean Cassart à l'occasion de son 75ème anniversaire* (°), p. 25-54. (B 2252)
626. **Claes (Jef)**. Cardijn en zijn Kajotters in oorlogstijd. Ausland-KAJ werkte clandestien in 83 Duitse kampen van weggevoerde arbeiders, in HV, 19/V/1983. (K 881)
627. **Delestrain (Jean)**. Biographie de l'Abbé Georges-Louis Dropsy, in *Mélanges offertes au chanoine Jean Cassart à l'occasion de son 75ème anniversaire* (°), p. 429-466. (B 2252)
628. **Durnez (Gaston)**. De missionarissen van Mijnheer Cardijn. Klandestiene KAJ bouwde morele weerstand op in Duitse fabrieken, in DS, 15/V/1983. (K 881)
629. **G. (P.)**. Une exposition sur la résistance à Mouscron. Il y a 40 ans Emmanuel De Neckere, résistant mouscronnois, serrait la main de ses exécutés..., in LC, 18/XI/1982. (K 823)

F. KLANDESTIENE PERS

630. **Bonus (Dominique)**. La presse clandestine belge pendant la seconde guerre mondiale. Essai d'étude du contenu et de répertoire bibliographique. Bruxelles, Institut Supérieur d'Etudes Sociales de l'Etat, 1982, 4e, bibl., ill., ind., tabl., 2 vol. (TH 195)
631. **Henri Chenot**, imprimeur de journaux clandestins à Houdemont, parvint à fausser compagnie aux gestapistes qui venaient de l'arrêter!, in Arlon-Carrefour, 5/IX/1984. (K 977)
632. **Delmée (Emmanuelle)**. Contribution à l'étude de la presse clandestine nationale & bruxelloise en 1944, Bruxelles, ULB, 1982, 4e, bibl., ill., ind., 202 p. (Lic.). (TH 215)
633. **de Raet (Sébastien)**. Chez Marcel Sonnevile, qui porta le poids du « Peuple » clandestin. Imprimer sous l'occupation, in L'effort mutualiste, IV/1983. (K 1069)
634. **De V. (E.)**. De valse « Le Soir » in 1943. I. Wat er aan voorafging. — II. Belgicistische samenwerking met Duitsland. — III. Onder de neus van de bezetter, in 't Pallieterke, 9-23/XII/1982. (K 834)
635. **M. (A.)**. Portrait de Marcel Sonnevile, résistant mouscronnois dans la presse clandestine. 1. A l'heure de « chut », du « Monde du Travail », de « L'Espoir » et du « Peuple ». 2. Service de renseignements et démoralisation de l'ennemi, in Nord-Eclair, 30/X - I/XI/1982. (K 1069)

G. KOMMUNISTISCHE PARTIJ

636. **Cousement (Claude)** — **Gotovitch (José)**. Qui a tué Eugène Fried, dit « Clément », délégué de l'Internationale communiste..., in CM, I/1983, p. 38-40. (K 837)
637. **Desnerck (Gaston)**. Een kleine Oostendenaar in een grote oorlog (I-X), in De Rode Vaan, 14/VII - 27/X/1983. (K 904)
638. **Lampaert (Piet)**. Jaak Withages over zijn militantenleven. « Ik zou me onvoldaan voelen met een saai leven », in De Rode Vaan, 11/X/1984. (K 1007)
639. **Loos (Marc)**. Les 60 ans du Parti Communiste de Belgique. De la guerre à la libération, in La Gauche, 15/I/1982. (K 797)
640. **Van Meir (Guido)**. Terug uit de hel. Bert Van Hoorick, B 60272, in Humo, 18/IV/1982. (K 771)

H. ONAFHANKELIJKHEIDSFRONT

641. **Adriaens (W.)** — **Puttemans (J.)**. Partizanenkorp 037. Geschiedenis van het Onafhankelijkheidsfront, Jeugdfront en Belgisch Partizanenleger te Heist-op-den-Berg en omliggende (1941-1945), s.l., bij de auteurs, 1984, 8e, ann., bibl., facs., ill., ind., 168 p. (B 2291)
642. **Destabel (Claude)**. En occupant pendant 4 heures les installations du charbonnage du Bois du Cazier, à Marcinelle, il y a quarante ans, douze hommes signaient un des premiers grands exploits de la Résistance, in LR, 7/V/1982. (K 850)
643. **Dive (Modeste)**. Le plus âgé des Résistants sérésiens, in Chroniques de la Résistance du Front de l'Indépendance, n° 8, XIV/1982, p. 62-63. (R 717)
644. **Franquet (Juliette)**. Une chanson « Liberté » du 28 avril 1941, in Chroniques de la Résistance du Front de l'Indépendance, n° 8, XIV/1982, p. 2-4. (R 717)

(78) Mémoires de la Société d'Histoire et d'Archéologie de Tournai. Tome IV 1963-1984. Tournai, Société Royale d'Histoire et d'Archéologie, 1984, 4e, ill., 622 p.

- 645 **Hénoumont (René)**, Edmond Leburton, le Hesbignon, in PP?, 16/VIII/1982 (K 814)
- 646 **Id.** Haroun Tazieff, l'enfant fou des pôles, in PP?, 1/VIII/1984 (K 1150)
- 647 **Historique de la 31re Cie** (de l'Armée Belge des Partisans Armés), in *Echos*, 3/II - 19/V/1982 (K 802)
- 648 **Historique de la 31re Cie** De Welkenraedt à Londres en passant par le Crimée, in *Echos*, 10/XII/1982 (K 802)
- 649 **Historique de la 31re Cie**, Recueil N° 1 de « Chroniques » publiées dans le journal « Echos » entre le 22.04.81 et le 19.08.82, Aywaille, l'Amicale de l'Armée Belge des Partisans Armés (section d'Aywaille), 1982, 4°, 14 p. (R 802)
- 650 **Mestrez (Albert)**, Je me souviens, in *Chroniques de la Résistance du Front de l'Indépendance*, n° 8, XII/1982, p. 53-61 (R 717)
- 651 **Mladina (René)**, Le journal des trois vallées. Dimanche prochain, les survivants du maquis des Stépennes commémoreront avec les autorités le 40re anniversaire de la libération de l'Ourthe-Ambièvre. A cette occasion, trois partisans armés du front de l'Indépendance évoquent pour nous quelques souvenirs, retracent quelques actions ponctuelles et particulières, in *LW*, 4/X/1984, (K 1008)
- 652 **(PA)**, Het ongekend heldenleven van het Heistse partizanenleger, in *Gazet van Antwerpen*, 29/IX/1983, (K 927)
- 653 **Van Hassel (Ivo)**, de Partizanen waren het sterkst in het verzet, zij sloegen toe met groot geweld en kregen de hardste klappen, in *HLN*, 29/XII/1983, (K 1141)
- 654 **Van Meir (Guido)**, Terug uit de hel, Walter Debrock, B 82012, in *Humo*, 25/IV/1982, (K 772)
- 655 **Van Oden (M.)**, John Cornilhe, een verhaal apart, in *De Zeewacht*, 3/III/1984, (K 965)
- 656 **Velghe (Emile)**, Mes activités et ma captivité, in *Chroniques de la Résistance du Front de l'Indépendance*, n° 8, XII/1982, p. 37-47 (R 717)

I. SOCIALISTEN IN HET VERZET

- 657 **Bal (Nic)**, *Mijn wankelende wereld. Vier jaar in het socialistisch verzet*, Leuven, Kntak/Fonds Leo Magits, 1984, 8°, ann., ill., ind., 335 p. (B 2263)
- 658 **De Haas (Leo)**, Nic Bal en de clandestiene pers. « Er is ook stille heldenmoed », « Ik weigerde te aanvaarden dat de wereld een Duizendjarige Rijk tegemoet ging waarin voor mensen als ik geen plaats kon zijn », in *Humo*, 26/IV/1984, (K 968)
- 659 **de Wit (Paul)**, Nic Bal in het Verzet, in *Panorama*, 6/III/1984, (K 940)
- 660 **Gotovitch (José)**, Ruptures et continuités. Personnel d'ingénieur et choix stratégiques socialistes de la clandestinité à la libération, in *Socialisme*, VII-VIII/1984, p. 305-320 (B 2350/8 - K 1066)
- 661 **Louis Major 80**, Antwerpen, De Nederlandsche Boekhandel, 1983, 8°, ill., ind., 176 p. (B 2155)

J. WAALS VERZET

- 662 **Clerisy (Emile)**, Quelques aspects de l'action clandestine des délégations ouvrières des usines de constructions mécaniques et de la sidérurgie en région wallonne pendant la dernière guerre mondiale, in 1940-1945. La vie quotidienne en Belgique (*), p. 264-271 (B 2415)
- 663 **Franckart (Léon)**, Le président du RW cultive son jardin par-dessus la mêlée. Tête-à-tête avec Fernand Massart, amoureux à jamais des bords de Meuse, in *LNG*, 18/VIII/1984, (K 1147)
- 664 **Gihousse (Marie-Françoise)**, Mouvements wallons de résistance. Mai 1940 - septembre 1944 (*), Charleroi, Institut Jules Destrée, 1984, 8°, ann. bibl. ind. tabl. 143 p. (B 2250)
- 665 **Joris (Freddy)**, Histoire des métallurgistes verviétois, Verviers, Fondation André Renard - Métallurgistes FGTVB Verviers, 1982, 8°, ann. bibl. ill. 242 p. (B 1744)
- 666 **Moreau (Robert)**, Combat syndical et conscience wallonne. Du syndicalisme clandestin au Mouvement Populaire Wallon 1943-1963, Liège/Bruxelles/Mt.-s.-Marchienne, Fondation A. Renard/Vie Ouvrière/Institut Jules Destrée, 1984, 8°, bibl., ill., ind., 357 p. (B 2401)
- 667 **André Renard**, Vingt ans après, Liège, Fondation André Renard, 1983, 4°, ill., 64 p. (B 2280/8)

(79) Cfr. nr. 55

(80) *Bewerking van de licentieoverhandeling. Etude des mouvements wallons de résistance mai 1940 - septembre 1944. 1. Structure, développement et organisation. 2. Analyse de la presse clandestine*, Louvain UCL, 1982, 4°, ann. bibl. ind. tabl. XXX + 352 p. (TH 201)

668. **W.** *Une figure historique du mouvement syndical liégeois disparaît. Robert Lambion est mort à Seraing.* in *LW*, 28/VIII/1983. (K 907)

K. VROUWEN IN HET VERZET

669. **Eylenbosch (Philippe).** *La Résistance, c'était aussi l'affaire des femmes: Yvonne Ledoux parle de son expérience personnelle...* in *LNG*, 7/VI/1982. (K 872)
670. *Figures de femmes militantes de la paix* (Fanny Jacquemotte), in *Le Drapeau Rouge*, 22/IV/1983.
671. **Gotovitch (José).** *Interview de Louise Beelen*, in *Chroniques de la Résistance du Front de l'Indépendance*, n° 8, XII/1982, p. 5-36. (R 717)
672. **Hullebroeck (Lucy).** *Portrait d'une laïque, féministe et résistance tournaïenne. Germaine Devalet (1898-1945)*, in *Publications extraordinaires de la Société royale d'histoire et d'archéologie de Tournai*, Tome I, 1984, p. 241-248. (B 2384)
673. **J.D.G. Auschwitz.** *De pianiste van het rode orkest* (Sarah Goldberg), in *Humo*, 29/XII/1983.
674. **Marnege (Paul-Marie).** *Une héroïne de chez nous. Gilberte Brunson-Lenaerts*, in *La Semaine d'Anvers*, 23/IX/1983. (K 981)
675. **Renotte (Thérèse).** *Témoignage de Thérèse Renotte*, in *Chroniques de la Résistance du Front de l'Indépendance*, n° 8, XII/1982, p. 64-65. (R 717)

L. ONDERDUIKERS, ONTSNAPPINGSLIJNEN EN HULP AAN GEALLIEERDE PILOTEN

676. **Bosmans (Fernand).** *Vingt ans il y a quarante ans. 1 Militaire sans armes ni uniformes. 2. Ma nouvelle profession. tourneur. 3 Des techniciens très dévalués* in *Journal et Indépendance* — LP, 1-15/IX/1984. (K 1149)
677. **der Kinderen (Martien).** *23 juni 1943. « Halifax » EY-S keerde niet terug. Pilotenhulp tijdens de oorlog.* Rosmalen, M. der Kinderen. (1984), 8°. bibl., cart., ill., ind., tabl., 115 p. (7380/4)
678. **Dulanty (Aislinn).** *Hiding Places. « Some did it for humanitarian reasons, some for the money, the extra ration book. For others it was an act of Resistance ».* Aislinn Dulanty talked to Yvonne Jospa who worked to save Jewish children. in *The Bulletin*, 30/VIII/1984. (K 982)
679. **Durnez (Gaston).** *« Er is zoveel te doen in de wereld » Betsy Hollants bikt terug.* in *DS*, 24-25/XV/1984. (K 1060)
680. **Felix (Willy).** *La grande vadrouille, ce n'est pas que du cinéma (1). Il était une fois un Libérateur... (2) La fin du raid*, in *PP?*, 23-30/V/1984. (K 954)
681. **Id.** *Le Lancaster de Braine-le-Comte*, in *PP?*, 20/IV/1983. (K 954)
682. **Ferval (Henri).** *Le récit dramatique d'un passage des Pyrénées par un évadé de Belgique*, in *La Belgique Militaire*, III/1982, p. 9-17. (R 021)
683. **H. (P.).** *Albert Gielen overleefde de Duitse kampen. 1. Jeugdherinneringen uit het rustige Heppeneert. 2. De pilotensmokkel liep vaak spaak. 3. Terug thuis na een lijdensweg van 2.000 km.* in *BVL*, 28-30/XII/1983. (K 932)
684. **Levy (Paul M.G.).** *Le tunnel sous la Manche Histoire d'une évasion* in *RG*, IV/1982, p. 59-77. (R 923)
685. **Louche (Marius).** *Ere wie ere toekomt (Naar de mémoires van Célestin De Meyer)*, in *Kamp van Beverlo*, VI/1984. (K 1082)
686. **Id.** *Een sterk verhaal over een verraderlijk lek in een « ontsnappingsroute » tijdens de bezettingstijd in ons land. De Crash van de Halifax*, in *De Post*, 26.11 - 5/III/1984. (K 943)
687. **Roba (Jean-Louis).** *La forêt de Rance un abri pour les aviateurs. Une « situation » où se mêlaient angoisse et pittoresque*, in *LR*, 9-11/IX/1983. *Le Courrier*, 16-23/IX/1983. (K 924)
688. **Id.** *Le Halifax de Rance*, in *Aéro-Magazine*, XI-XII 1983, p. 10-17. (K 920)
689. **Van Ishoven (Armand).** *1940-1945. Het ware verhaal over de Belgische pilotensmokkel — 1 « In het begin maakten we de ene blunder na de andere » — 2 « Als u ons aanhoudt betekent dat voor mij het executiepeloton... » — 3 « Er moet weer een pakje worden afgehaald bij Mane » — 4 Voor elke twee geredde vliegers gaf één Belg zijn leven...* in *Panorama*, 1-22/X/1982. (K 821)

VII. BEVOLKING TIJDENS DE BEZETTING

A. TERREUR

1. Algemeen

690. **Andries (J.)**. Politieke aanslagen gepleegd in het Brussels arrondissement tijdens de bezetting (1940-1943). Brussel, KMS, 1982, 4°, bibl., facs., ill., ind., 104 p. (Lic.). (TH 197)
691. **Bouveroux (Jos)**. *Terreur in oorlogstijd. Het Limburgse drama*. Antwerpen/Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1984, 8°, ill., ind., 239 p. (B 2355)
692. *La chasse aux Franc-maçons français et belges pendant la seconde guerre mondiale. Entretien de Hervé Hasquin avec Mme Dominique Rossignol et José Gotovitch*, in *La Pensée et les hommes*, VI-VIII/1983, p. 33-39. (K 911)
693. **Destabel (Claude)**. *Il y a quarante ans... les journées tragiques des 17 et 18 août dans la région de Charleroi. Des questions restées sans réponse. Des précisions*, in LR, 26/VIII/1984. (K 1151)
694. **Id.** *Il y a quarante ans, M. le Chanoine Pierre Harmignie, curé-doyen de Charleroi, et dix-huit autres martyrs, tombaient héroïquement, à Courcelles, sous les balles des tueurs rexistes*, in LR, 10-12/VIII/1984. (K 1151)
695. **Id.** *18 août 1944: Par représailles, les tueurs rexistes mettaient pendant 18 heures la région de Charleroi à feu et à sang*, in LR, 15-19/VIII/1984. (K 1151)
696. **De Wulf (Herman)**. *De escalatie van het geweld. De prijs van de misrekening*, in HLN - DNG, 27/VIII/1984. (K 114)
697. **Duerinckx (Oktaaf)**. *Meensel-Kiezegem 1 & 11-8-'44. Getuigenissen*. (Leuven, Bij de auteur, 1984), 8°, cart., facs., ill., ind., tabl., 106 p. (B 2280/13)
698. **Id.** — **Billen (Raymond)**. *Meensel-Kiezegem herdenkt razzia's '44. Jef Claes op 1 augustus: « bid maar een vaderons ». Verzetslieden en piloot renden weg uit stromijt. Duerinckx verdween in Neuengamme. Jean Pijpen op 11 augustus: « Sla me dood, ik weet niks »*, in DNG, 2/VIII/1984. (K 1134)
699. **Souris (Christian)**. *40-44 quand les belges dénonçaient. La Résistance contre-attaque*, in PP?, 31/VIII - 7/IX/1983. (K 093)
700. **Triffaux (Jean-Marie)**. *Entre le 27 août et le 4 septembre 1944. 21 résistants étaient abattus par les gestapistes dans les environs d'Arlon*, in Arlon-Carrefour, 29/VIII/1984. (K 981)
701. **Id.** *La nuit du 24 au 25 août 1944, le Procureur du Roi André Lucion et le Dr. Jean-L. Hollenfeltz, président provincial de la Croix-Rouge, étaient sauvagement assassinés par les nazis en plein centre d'Arlon*, in Arlon-Carrefour, 22/VIII/1984. (K 978)
702. **V.C. (D.)**. *Meensel-Kiezegem 40 jaar later. Oude wonden die steeds pijn doen. Marie Duerinckx: « Ze moesten de Schulmeister hebben ». Germaine De Rijck: « Ik hoorde het schot dat mijn man doodde »*, in HLN, 5/VII/1984. (K 1136)
703. **Verreydt (H.)**. *Uit het dossier Meensel-Kiezegem in het Hageland*, Bierbeek, N.K.B. Vlaams Brabant, (1984), 4°, cart., ill., ind., 75 p. (B 2283)

2. Rassenvervolgning

704. **Abicht (Ludo)**. *De joden in Antwerpen*, in Streven, III/1983. (K 882)
705. **Bauer (Yehuda)**. *Rescue Attempts in Western and Southern Europe. Rescue in Belgium*, in BAUER (Y.), *American Jewry and the Holocaust. The American Jewish Joint Distribution Committee, 1939-1948*. Jerusalem/Detroit, 1981, p. 266-272. (B 2438/2)
706. **Eisenberg (Dennis)**. *Joodse jongen was held van de Hitlerjeugd. Shlomo Perel via Rusland in het Duitse leger. — Jupp ontdekt zoon van Stalin onder gevangenen*, in GVA, 18-24/VII/1984. (K 997)
707. **Heylen (Maria)**. *Het meisje met de ster (roman)*. Antwerpen/Bussum, Standaard Uitgeverij, 1982, 8°, 115 p. (B 2510)
708. **Jonca (Karol)** — **Konieczny (Alfred)**. *Nuit et brouillard. NN. L'Opération terroriste nazie. 1941-1944. La vérité*, (Clavière, « Souvenir de la Déportation », 1981), 8°, facs., ill., ind., tabl., 581 p. (B 2095)
709. **Ketelbuters (Marie-Paule)**. *AOÛT 1942: le début, en Belgique, de l'Holocauste. 1. « Des milliers d'Israélites pris au piège parce que trop confiants », nous dit Maurice Pioro, président des Déportés juifs. 2. Le 4, un premier convoi part de la caserne Dossin de Malines, amenant à Auschwitz 998 Juifs dont 140 enfants. 3. On croit encore au prétexte de la mise au travail: pourtant Jacob Blom a 90 ans, Suzanne Kamonsky 14 jours! 4. La vie Bruxelloise d'une famille juive sous l'occupation. 5. Le mal court: les Palestiniens de 1962 sont les victimes indirectes des ordonnances nazies d'il y a quarante ans*, in LC, 3-8/VIII/1982. (K 766)

710. **Klarsfeld (Serge) — Steinberg (Maxime).** *Mémorial de la déportation des Juifs de Belgique, présenté par Serge Klarsfeld et Maxime Steinberg*, Bruxelles/New York, Union des Déportés Juifs en Belgique et Filles et Fils de la Déportation, The Beate Klarsfeld Foundation, 1982, 4°, facs., ill., s.p. (LG 1/1)
711. **The Nun's Tale.** « Sometimes they went home on visits, and sometimes they never came back. We didn't know the concentration camps existed but we knew these children could be sent to prison », in *The Bulletin*, 30/VIII/1984. (K 982)
712. **Prowizur-Szyper (Claire).** *Instantanés d'ici et d'ailleurs*, Bruxelles, Ed. Louis Musin, 1982, 8°, 147 p. (B 2270)
713. **Steinberg (Maxime).** *La « Solution finale » en Belgique : autopsie d'un massacre*, in *La Revue Nouvelle*, X/1983, p. 291-296. (K 1075)

3. Koncentratiekampen

714. **Une ancienne de Ravensbrück. Matricule 10465. Témoignage de lutte. Ceux qui ont connu Suzanne Grégoire**, in *Le Drapeau Rouge*, 22/IV/1983. (K 860)
715. **D.G. (J.).** *Auschwitz. Platsgewast maar niet gebroken* (Isi Majerczyk), in *Humo*, 12/V/1984. (K 1127)
716. **De Rocker (Hubert).** *Overlevende uit het dodenkamp belandde in het verdorfsboekje. Hubert De Rocker vecht voor erkenning als politiek gevangene*, in *NB*, 15/V/1984. (K 964)
717. **Dhoeve (Andries).** *Brief aan mijn vader en Getijden in Sint-Bernardus*, Herne, Uitg. Het Oude Land van Edingen en Omliggende, 1982, 8°, 64 p. (B2074/5)
718. **Gielen (Albert).** *Hoe ik opgroeide en wereldoorlog II overleefde*, Maaseik, Albert Gielen, 1983, 8°, ill., 80 p. (B 2247/1)
719. **(H.M.).** *Een terdoodveroordeelde vertelt : Omzwerving en ontbering in Duitse gevangnissen*, in *DNCi*, 19/V/1984. (K 945)
720. **J.D.G. Auschwitz.** *Een kruimel brood voor een herinnering* (Hélène Weisberg), in *Humo*, 22/XII/1983. (K 922)
721. **Id. Auschwitz.** *Hapklaar in de haaienkelder. Door de wormen opgevreten* (Tobias Schmidt), in *Humo*, 19-26/V/1984. (K 949)
722. **Id. Auschwitz.** *Uit de gaskamer ontsnapt* (Rosa Goldstein), in *Humo*, 8/XII/1983. (K 922)
723. **Id. Auschwitz.** *De vingertoppen van de dood* (Dr. Maurice Goldstein), in *Humo*, 8/XII/1983. (K 922)
724. **Lambrechts (Renaat) — B 109.938.** *Wir, Muselmänner. Memorandum van een Politieke Gevangene*, s.l., s.n., (1984), 8°, ann., facs., ill., ind., 253 p. (B 2422)
725. **Papeleux (Léon).** *En mission près d'Auschwitz* (Victor Martin), in *VW*, VII/1982. (K 806)
726. **Ranson (Jean).** *De obsessie van een « volkse prentenmaker »* (Wilchar), in *DM*, 11/IX/1982. (K 851)
727. **Tentoonstelling over de bezetting en het leven in de concentratiekampen. Lier, 10-16/XI/1983.** Lier, Ministerie van Volksgezondheid/Witte Brigade « Fidelio »/Jong Socialisten, 1983, 8°, s.p. (B 2228/9)

4. Bombardementen

728. **Anthoine (Roger).** *Il y a quarante ans, la Belgique fut le théâtre d'une bataille aérienne jusqu'ici inégalée*, in *LS*, 19/VIII/1983. (K 906)
729. **Bruggeman (Georges).** *Bommen op Kortrijk* (roman), Roeselare, Eigen Beheer, 1984, 8°, ill., 283 p. (B 2292)
730. **Decobek (Régis).** *Le Halifax MH-K de Balen-Neet*, in *Aéro-magazine*, I-II/1983, p. 12-19. (K 920)
731. **Id. Le Halifax de Balen-Neet : épilogue, in *Aéro-magazine*, XI-XII/1983. (K 920)**
732. **Dejonghe (F.) — Flips (A.).** *Operational Mission Berlin. Bury St-Edmunds — Berlin. Beselare-Zevokote. 4 maart 1944*, (Kuurne, Offset Center), (1983), 8°, cart., facs., ill., ind., s.p. (B 2185/3)
733. **Doucet (Jean-Marie).** *L'échec tragique du bombardement allié du 18 août à Huy. Une tentative d'explication à la lumière des archives militaires américaines*, in *Annales du Cercle Hutois des Sciences et Beaux-Arts*, 1983, Tome XXXVII, p. 107-172. (B 2241)
734. **Frisson (Théo).** *Op 19 april 1944 daalde de dood uit de Mechelse hemel*, in *NB*, 3/V/1984. (K 961)
735. **Id.** *Op 1 mei kwam de dood bij nacht naar Mechelen*, in *NB*, 4/V/1984. (K 961)
736. **La Gaume** vue d'un avion anglais en mai 1944, in *L'Avenir du Luxembourg*, 29/X/1982. (K 884)

737. (J.M.A.). *Le 21 mai 44, 450 tonnes de TNT sautaient en gare de Marloie, faisant 50 morts et 500 blessés*, in *Le Courrier*, 20/V/1984. (K 963)
738. Lamoral (Johan). *Media maakten weerzien na veertig jaar mogelijk. Nieuw-Zeelandse RAF-vliegenier vond onbekende belgische redder terug*, in *Vlijtmagazine*, IX/1982, p. 14-18. (K 1074)
739. Id. *Voor Belg en Nieuwzeelander (John Mackenzie), is « Ontsnappingsroute » geen fictie. Onverwachte sprong in het verleden*, in *GVA - GVM*, 10-11/VII/1982. (K 809)
740. (REM.) C. « *Nostalgic trip* » van Amerikaanse oud-soldaten brengt luchtslag boven Wiemesmeer in herinnering, in *BVL*, 6/VI/1984. (K 955)
741. Roba (Jean-Louis). *Chronique de la guerre aérienne dans la région de Charleroi*, in *LR*, 9-11/III/1982. (K 799)
742. Id. *La guerre aérienne dans le Hainaut occidental*, in *L'Echo du Centre*, 6-14/IV/1983. (K 866)
743. Ronneau (J.). *La Louvière sous les bombes : tout se termina une douce nuit de printemps, par un feu d'artifice*, in *LNG*, 20/VI/1983. (K 895)
744. Id. *Petite page (triste) de l'histoire de La Louvière : les bombardements meurtriers de 1944*, in *LNG*, 18/VI/1983. (K 895)
745. S. (J.). *Veertig jaar geleden brak de hel los boven Kortrijk*, in *DNGi*, 23/VII/1984. (K 1131)
746. Terrie (Lieve). *Op de vrouw af. Zuster Elisabeth : « We beleefden de ergste nacht uit ons bestaan »*, in *DNGi*, 23/VI/1984. (K 1131)
747. (T.J.). *Veertig jaar geleden viel de eerste bom op Mechelen*, in *GVM*, 13/IV/1984. (K 950)
748. Vandenbroucke (Dominique). *Quand les avions s'abattaient sur Mouscron*, in *Mémoires de la société d'histoire de Mouscron et de la région*, Tome IV (81), p. 277-311. (B 2233)
749. Van Castel (Luc). *Bombardement van Morsel was ook voor Amerikaanse luchtmacht een catastrofe*, in *DS*, 20/VIII/1984. (K 1003)
750. Vanoppen (G.). *Trein met vliegende bommen explodeerde na beschieting. Veertig jaar geleden lag Schulen plat*, in *HLN*, 2/IX/1984. (K 1136)
751. Van Roy (Louis). *Geallieerde luchtaanvallen op Groot-Brussel in W.O. II (1) Etterbeek en Elsene : veertig jaar geleden lijkeleek. Meer dan vier miljoen voor 1.225 gezinnen. Dodentram. Bommen op Duitse parade. Begraven in zes kuilen. (2) « Het kerkhof van Laken een echte hel ». Bombardementen voor gewone man de betekenis van een natuurramp ». Brandbom tot in kelder. Duizend doodkisten. Luchtaanvallen op Groot-Brussel in W.O. II (slot). Belevissen blijven scherp in herinnering. Bom op schuilplaats. Masuistraat : pijnlijk moment. Een heel Brussels dorp (Evere) wordt van de kaart geveegd ». Eens te laat en eens te vroeg. Duitse afweer zeer efficiënt, in *NB*, 7-14/IX/1983. (K 906)*
752. Vlaemynck (C.H.). *Operatie Ramrod 934. De geallieerde luchtraids van 28 mei 1944 op de Duitse Abwehrbasis van de Kriegsmarine in het kasteel « Ter Linden » te Sint-Michiels bij Brugge*, Brugge, Historisch Museum, 1984, 4°, bibl., cart., ill., ind., 120 p. (B 2365)
753. Wuyts (Louis). *1944, het laatste oorlogsjaar was het bloedigste. Bombardementen eisten de dood van 500.000 burgers. Honger en angst dreven velen weer op de vlucht. Weigeren betekende cel of kogel*, in *Zondagnieuws*, 19/III - 9/IV/1984. (K 946)

B. TEWERKSTELLING

754. Peleman (Achiel). *De mishukte vlucht*, Weelde, Uitg. Ten Berge, 1983, 8°, 59 p. (B 2376)
755. Rampelbergh (Luitgart). *De publieke opinie ten opzichte van de verplichte tewerkstelling. Een persstudie*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Van den Wijngaert-Wils).
756. Ranson (Lucien). *De Gedeporteerden*, Roesbrugge, Uitg. Schoonaert, 1983, 8°, cart., facs., ill., 387 p. (B 2201)
757. Sellaeslagh (Frans). *De tewerkstelling, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België (82)*, p. 154-167. (B 2416)
758. Steenhaut (Wouter). *Het sociaal dienstbetoon van de UHGA : een Ersatz voor haar sociaal-politieke onmacht, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België (82)*, p. 176-185. (B 2416)
759. Tillière (A.). *Buisson creux de la Wehrbestelle (sic) à Mettet*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945 (82)*, p. 311-315. (B 2307)

(81) Mouscron, Société d'histoire de Mouscron et de la région, 1982, 8°, cart., facs., ill., ind., 372 p.

(82) Chr. nr. 60.

C. KRIJCSGEVANGENSCHAP

760. **Bobon-Schrod (H.) — Dethienne (F.).** *Données socio-économiques de 447 anciens prisonniers de guerre hospitalisés*, in *Acta psychiatrica belgica*, 1976/76, p. 56-71. (K 1125)
761. **Bolaers (Joseph).** *Au pays des « Kourchiai »*, in *Ceux du 1A* (⁶⁶), IV/1983 - III/1984. (R 045)
762. **Broekmans (A.).** *Derrière les barbelés*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (⁶⁶), p. 413-437. (B 2307)
763. **Id.** *Quand les prisonniers de guerre chantaient*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (⁶⁶), p. 221-231. (B 2307)
764. **Brou (Willy Ch.).** *Brandebourg '45. Un épisode de la libération des camps de prisonniers de guerre au printemps 1945*, Bruxelles, Editions techniques et scientifiques, 1984, 8°, cart., ind., 155 p. (B2428)
765. **Brzozowska-Kuckzkiewicz (Marzena).** *Emile Masson, le champion au grand cœur du Stalag XIB, fêté quarante ans après*, in *LS*, 3/VI/1984. (K 959)
766. **Buckinx (Xavier).** *Belgen in Duitse krijgsgevangenschap 1940-1945*, in *Spiegel Historiael*, XI/1984, p. 503-511. (K 1068)
767. **Colmant (Richard) — Buslin (Hector).** *Commandant Gérard. De la drôle de guerre au maquis en passant par le Stalag*, (Hornu, Impr. Ledent, 1975), 8°, 107 p. (B 2228/1)
768. **De Becker (Joseph).** *Evasions de Stalag*, in *Ceux du 1A*, VI-VII/1982. (R 045)
769. **De Jonghe (Albert).** *Een betwiste kwestie. Ward Hermans en de vrijlating van Vlaamse krijgsgevangenen*, in *NB - DS*, 13/V/1982. (K 791)
770. **Delbrouck (Fernand).** *Sur le Stalag 1B*, in *Ceux du 1A*, VIII/1982. (R 045)
771. **Deleu (J.).** *Les candidats officiers en captivité*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (⁶⁶), p. 107-138. (B 2307)
772. **Dethienne (F.) — Donnay (J.M.).** *Variables environnementales et démographiques associées à la morbidité psychiatrique de l'ancien prisonnier de guerre*, in *Acta psychiatrica belgica*, 1976/76, p. 72-89. (K 1125)
773. **Fabry (Raymond).** *Cinq ans d'aventure*, in *Ceux du 1A*, I-VI-VII/1982. (R 045)
774. **Flamen (Louis).** *Tien maanden gevangenschap bij de Russen*, in *Memo*, 9/83, p. 7-11. (R 1075)
775. **Gerardy (Victor).** *Les chemins douloureux*, in *Ceux du 1A*, II-XI/1983. (R 045)
776. **Goldschmidt (Alexis).** *L'espoir barbelé* (roman), (Bruxelles), Ed. Paul Legrain, 1984, 8°, 273 p. (B2435)
777. **Hapers (Jef).** *Het krijgsgevangenschap van Broeder Jef Hapers*, in *De Nieuwe Spetser*, I-VI/1982. (R 1333)
778. **Laloux (René).** *Mon odyssée de la guerre 1940-1945*, in *Ceux du 1A*, XI-XII/1984. (R 045)
779. **Marloye (Georges).** *Depuis le Stalag 1A jusqu'à Recquignies. Mon retour de captivité*, in *Ceux du 1A*, V-VIII/1984. (R 045)
780. **Masset (Louis).** *L'odyssée du prisonnier de guerre 30362 Stalag 2C*, Bressoux, Ed. Dricot, 1984, 8°, cart., ill., ind., 346 p. (B 2275)
781. **Meykens (Marcel).** *Souvenirs de Schirwindt*, in *Ceux du 1A*, I-X/1982. (R 045)
782. **Moniquet (R.).** *Stalag 1B*, in *Ceux du 1A*, XI/1982. (R 045)
783. **Norre (John P.).** *On leur a volé la victoire!*, Bruxelles, La Renaissance du Livre, 1977, 8°, bibl., cart., ind., 199 p. (7099)
784. **Stembert (Jean).** *Croquis du pays de Memel*, in *Ceux du 1A*, IX-XI/1982. (R 045)
785. **Vanreckom (H.).** *En captivité à Hemer et Rotenburg*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (⁶⁶), p. 139-156. (B 2307)
- **Vreemde krijgsgevangenen in België**
786. **Theatre (Freddy).** *Contribution à l'histoire du Haut-Plateau. Les prisonniers de Bosfagne*, in *B-Revue*, IX/1982. (K 817)

(83) Cfr. nr. 289.

(84) Dit maandblad uitgegeven door oud-krijgsgevangenen is een zeer waardevolle bron over de krijgsgevangenschap.

D. PERS, PROPAGANDA EN PUBLIEKE OPINIE

787. **Laforce (D.)**. *Duitse radiopropaganda in België tijdens de tweede wereldoorlog: het anti-bolsjewistisch leidmotief van Zender Brussel*, Brussel, KMS, 1983, 4°, bibl., ind., 164 p. (Lic.) (TH 222)
788. **Verduyn (Ludwig)**. *Signaal. Tijdschrift van het « Oberkommando der Wehrmacht » (1940-1945). Met een voorwoord van Prof. Dr. K. Van Isacker*, Antwerpen, Uitg. All Books, 1984, bibl., cart., facs., ill., ind., tabl., 475 p. (B 2261)

E. FILM EN CULTUUR

789. **Croonenborghs (Hildegard)**. *Van het Vlaams Nationaal Zangverbond naar het Algemeen Nederlands Zangverbond (1940-1952)*, in WT, VII-IX/1981, kol. 173-186. (R 1063)
790. **Delepeleire (Marc)**. *Hergé: une étoile mystérieuse*, in *La Revue Nouvelle*, IV/1983. (K 892)
791. **De Martelaer (Hilde)**. *Analyse van de filmconsumptie te Gent, 1940-1949*, Gent, RUG, 1982 (Lic. van Eenoo).
792. **Houben (Harrie)**. *Film in de bezettingsperiode (gesprek met Dirk Lauwaert)*, in *Andere Sinema*, I/1985, p. 32-37. (K 1073)
793. **Lampo (Hubert)**. *Mijn herinneringen aan het NVT*, in *Diogenes. Letterkundig Tijdschrift*, 15/I/1984, p. 1-15. (B 2247/8)
794. **Laureyssens (Liesbet)**. *Cultuurleven en cultuurbeleid tijdens het Duitse bezettingsregime. Een verkennend en vergelijkend onderzoek van de Antwerpse casus*. (2 dln), Gent, RUG, 1983 (Lic. H. Balthazar).
795. **Lauwaert (Dirk)**. *Van publiek naar toeschouwer: Duitse films in Belgische zalen, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België* ⁽⁸⁵⁾, p. 202-217. (B 2416)
796. **Parisse (Jacques)**. *Auguste Mambour. Une œuvre, un destin*, Bruxelles, Fernand Nathan — Editions Labor, 1984, 4°, bibl., facs., ill., ind., 211 p. (B 2371)
797. **Van den Driessche (Paul)**. *Een halve eeuw Vlaams Nationaal Zangfeest*, in *Wij*, 21/IV/1983. (K 879)
798. **Vanden Eynde (Willem)**. *Het muziekleven: een nature morte, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België* ⁽⁸⁵⁾, p. 186-201. (B 2416)
799. **Vasseur (Yves)**. *Constant Malva. Correspondance 1933-1968. Préface de Michel Ragon. Postface Jean Puissant*, Bruxelles, Ed. Labor — Archives et Musée de la Littérature, 1982, 8°, bibl., ill., ind., 364 p. (B 2126)

F. DAGELIJKS LEVEN

800. **Adriaenssens (Eugene)**. *Bakkeske. Inleiding door Karel De Decker*, Puurs, Baeté, 1979, ill., ind., 251 p. (B 2305)
801. **Bauwens (Jan G.)**. *De boerenkroniek*, Leuven, De Clauwaert, 1982, 12°, ill., 290 p. (B 2073)
802. **Beke (Philippe)**. *Ravitailering, rantsoenering en zwarte handel, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België* ⁽⁸⁵⁾, p. 120-135. (B 2416)
803. **Boey (Marc)**. *De geus (roman)*, Antwerpen, Uitgeverij De Nederlanden, 1984, 12°, 134 p. (B 2271)
804. **Byl (Bernadette)**. *Het beeld van de moeder in het ledenblad van K.A.V. (1940-1970)*, Leuven, KUL, 1981 (Lic. A. Hermans en A. De Munter).
805. **Cammaer (Henri)**. *Jeugdbeweging en nieuwe orde, in Over volksopvoeding en staatsvorming* ⁽⁸⁶⁾, p. 62-77. (B 2214)
806. **Carels (Charles)**. *Quelques aspects de l'organisation du sport pendant l'occupation de la Belgique (1940-1944)*, Bruxelles, ULB, 1982, 4°, bibl., ind., 171 p. (Lic.) (TH 216)
807. **Cartier (Bob)**. *Over soldatenhardheid en opofferende moeders. Ideeën over gezin en seksualiteit tijdens « De Nieuwe Orde »*, in VMT, XII/1982. (R 987)
808. **Charlent (Georges)**. *Les sourires d'un Bruxellois*, Gent, Securex, 1982-1983, 8°, ill., ind., 2 vol. (B 2253)
809. **Claus (Hugo)**. *Het verdriet van België. (roman)*, Amsterdam, De Bezige Bij, 1983, 8°, ind., 774 p. (B 2128)

(85) Cfr. nr. 60.

(86) Cfr. voetnoot 70.

810. **Cocle (Paul)**. *West-Vlaanderen in de bezetting* (*), Roeselare, Roularta, 1984, 8°, ill., ind., 203 p. (B 2298)
811. **Dambermont (Yvonne)**. *Des loups à Rénaville. Un village Ardennais sous l'occupation nazie* (roman), Liège, Ed. Thalia, 1981, 8°, 141 p. (B 2115)
812. **Delbroux (Anne)**. *La fraude de Herseaux de 1940 à 1949*, in *Mémoires de la société d'histoire de Mouscron et de la région*, Tome IV-1982, (*), p. 313-330. (B 2233)
813. **Decock (Pierre)**. *Exploitation du réseau de la S.A. « Les Tramways Bruxellois » pendant la seconde guerre mondiale (10 mai 1940-8 mai 1945)*, (Bruxelles), Service Relations Publiques — STIB, 1982, 4°, ann., ill., tabl., 109 p. (B 2104/5)
814. **De Mulder (A.)**. *Belgische zeevisserij onder de bezetting*, in *Sirene*, VI-VII/1984, p. 12-14. (K 972 - R 1043)
815. **Denuit (Désiré)**. *La Wallonie rurale sous l'occupation, in 1940-1945. La vie quotidienne en Belgique* (*), p. 256-263. (B 2415)
816. **Duflou (Lucien)**. *Het dagelijks leven op het Vlaams platteland gedurende de Tweede Wereldoorlog, Casus Vlamertinge, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België* (*), p. 272-281. (B 2416)
817. **Enghien**. *L'Ancienne et la Ville Nouvelle. Souvenirs de la guerre 1940-45*, Enghien, Artistes & Artisans Réunion d'Enghien, 1983, 4°, facs., ill., 36 p. (B 2209)
818. **Everaert (Danny)**. *De haan zit op het dak. Verhalen uit een verloren tijd*, Brugge, Leeuwte van de Potterie, 1984, 8°, ill., ind., 107 p. (B 2505/3)
819. *Franse vissers voeren vanuit Nieuwpoort op haring*, in *DNGI*, 16-17/1/1982. (K 764)
820. **Gevers (Max)**. *Journal d'un bourgeois d'Anvers (1944)*, in *Semaine d'Anvers*, 2/III-28/XIV/1984. (K 942)
821. **Gheeraert (John)**. *De non*, Antwerpen/Amsterdam, Uitg. C. De Vries-Brouwers, 1983, 8°, 192 p. (B 2231)
822. **Gobyn (Ronny)**. *Het dagelijks leven tijdens de tweede wereldoorlog : een vreemd mengsel van individualisme en solidariteit, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België* (*), p. 17-107. (B 2416)
823. **Gomez (J.)**. *Histoire de la Clinique de la Mutualité (1925-1980)*, (Liège, Impr. Cirque Divers), s.d., 4°, facs., ill., tabl., s.p. (B 2230)
824. **Henau (Anne)**. *De evolutie van de voedselrantsoenering in België gedurende de Duitse bezetting (1940-1944)*, Leuven, KUL, 4°, ann., bibl., ind., tabl., XXII + 253 p. (Lic.). (TH 221)
825. **Henoumont (René)**. *La boîte à tartines* (roman), Paris, Ed. Robert Laffont, 1984, 8°, 235 p. (7147)
826. **Ivens (A.)**. *Het volk van de Boskant. De vreemdeling van het Moerhof* (roman), Nieuwkerken-Waas, Uitgeverij Ten Bos, 1982, 8°, 256 p. (B 2045)
827. **Lambotte (Janine)**. *En 44, avec vingt points, j'avais rien*, in *PP?*, 5/IX/1984. (K 1150)
828. **Lemarchal (Robert)**. *Un regard en arrière*, (Stavelot, Impr. Chauveheid, 1978), 8°, cart., ill., ind., 312 p. (B 2191)
829. **Librecht (Julien)**. *Apocalyps-éen*, Leuven, Davidsfonds, 1984, 8°, 138 p. (B 2249)
830. **Marchal (Jean-Paul)**. *Gent '40-'45*, Gent, Uitgeverij J. Verbeke, 1984, 4°, bibl., cart., facs., ill., ind., 179 p. (B 2339)
831. **Merksplas oorlogsboek**, Merksplas, Heemkundekring Marchblas, 1984, 8°, ann., bibl., ill., ind., tabl., 360 p. (B 2361)
832. **Morre (Victor)**. *Opbrakel onder de oorlog 1940-1945*, in *Triverius*, I/1982-VII/1984. (K 614)
833. **Pollaert (Lizzy)**. *Het verenigingsleven te Leuven in oorlogstijd (1940-1942)*, Leuven, KUL, 1982, 2 vol. (Lic. Vos).
834. **Quivy (Achille)**. *La vie quotidienne à Quevaucamps de 1940 à 1945 (1re partie)*, in *Coup d'œil sur Belœil*, 1984 - n° 20, p. 152-173. (B 2438/15)
835. **Redemans (Nadine)**. *Des enfants interrogent l'histoire... Une enquête menée au village par une classe de 5e-6e primaire sur le vécu quotidien pendant la guerre 1940-45*, Mons, Université de l'Etat, 1982, 4°, bibl., facs., ill., ind., 206 p. (TH 199)
836. **Schepens (Luc)**. *De mentaliteit van de bevolking, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België* (*), p. 218-227. (B 2416)
837. **Schoeters (L.)**. *Klein in een grote oorlog*, Malle, De Sikkel, 1984, 8°, ill., 30 p. (B 2247/6)
838. **Scholliers (Peter)**. *De georganiseerde verarming : prijzen, lonen en koopkracht tijdens de bezetting, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België* (*), p. 108-119. (B 2416)

(87) Verscheen in de loop van 1983 in *De Weekbode*.

(K 929)

(88) Mouscron, Société d'histoire de Mouscron et de la région, 1982, 8°, cart., facs., ill., ind., 372 p.

(89) Cfr. nrs 55 en 60.

839. **Smeets (Jaak)**. *De Vlaamse sport en het nationaal-socialisme tijdens WO II. Een diagnose van de sportberichtgeving en exploraties van de sportpolitiek*, Brussel, VUB, 1982, 4°, bibl., ind., tabl., VIII + 119 p. (Lic.). (TH 187)
840. **Snaeps (Louis)**. *Amusement tijdens de oorlog*, in DNG, 23/II/1983. (K 875)
841. **Sooike et Toorke uit Beerse vertellen. Smokkelen in de oorlogsjaren was niet zo eenvoudig, in GVA, 21/X/1984. (K 1018)**
842. **Sys (Karel)**. *Mijn leven als bokser*, Gent, Het Volk, 1981, 4°, ill., 112 p. (B 2567)
843. **Tomasi (Bernard)**. *La reprise de la vie à Châtelet en 1940 après l'invasion allemande*, in *Le Vieux Châtelet*, 20° ann., 1980, p. 109-122.
844. **Tintilais (Jacques)**. *Une belle Ardennaise*. (roman), Stavelot, Ed. J. Chauveheid, (1983), 8°, ill., ind., 317 p. (B 2238)
845. **Van Dongen (Hildegard)**. *Armoede en hulpverlening tijdens de Tweede Wereldoorlog, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België (*)*, p. 136-153. (B 2416)
846. **Id.**, *Winterhulp 1940-1944. Aspecten van de voedselvoorziening en de hulpverlening in de bezettingstijd*, Gent, RUG, 1983, 4°, ann., bibl., ind., tabl., 2 vol. (Lic.). (TH 218)
847. **Van Hassel (Ivo)**. *De kleine Belg in de grote oorlog. 1. De armsten leven in hun bed in deze winter van 1943. In de verduisterde steden mag niemand 's avonds op straat zonder Ausweis... — 2. Terwijl Marika Röck het filmscherm veroverd op Michèle Morgan, overspoelden Ersatzprodukten alle winkels... — 3. Elkeen heeft nu nog maar recht op 2 kilo steenkool per dag. Het eten wordt schaars en slecht. Velen overleven op haring... — 4. Nooit was er zoveel haring in de Noordzee geweest. Daarmee hebben duizenden zich levend kunnen houden... — 5. Niet alleen het Duitse leger maar ook tal van burgerorganisaties plunderden ons land letterlijk leeg... — 6. De Britten begonnen 's nachts te bombarderen dan volgden de Amerikanen met hun B-17, de vliegende forten... — 7. Op de ontsnappingsroute van de neergeschoten geallieerde vliegers gebeurden soms wonderlijke dingen... — 8. In mei 1943 werkten 216.669 Belgen in fabrieken in Duitsland. Om den brode maar meestal onder dwang... — 9. In de strijd tussen zwart en wit mengden zich plundersaars voor eigen rekening... — 10. De Joden moesten de Davidster dragen. We verborgen de kinderen. Soms werden we geholpen, soms verraden... — 11. Al met al waren de Duitse soldaten hier tegen hun zin. Maar de SS en de Gestapo, dat waren de ergsten...*, in HLN, 15-25/IV/1983. (K 875)
848. **Id.** « *Sommigen zijn rijk geworden, ik niet* ». *De spleetjes zoeken. Het Belgisch warenhuis werd leegggekocht*, in HLN-DNG, 14/IV/1984. (K 1138)
849. **Vermeulen (Marcel)**. *De legendarische Radijsstraat, in 1940-1945. Het dagelijks leven in België (*)*, p. 236-245. (B 2416)
850. **Verswijfel (René) — Van Regenmoortel (Herman) — Van Regenmoortel (Lode)**. *Kessel... en de Nieuwe Orde*, in *Salvator. Kessels driemaandelijks kultureel tijdschrift*, XII/1982, p. 2-84. (K 1059)
851. **Wynants (Jacques)**. *Verviers, in 1940-1945. La vie quotidienne en Belgique (*)*, p. 246-251. (B 2415)

I. VAN DE BEVRIJDING TOT DE VREDE (8/V/1945)

A. BEVRIJDING

1. Algemeenheden

852. *Un ancien du « Groupe Marchal » raconte. Souvenir de la libération.* In VLA, 7/IX/1983. (K 906)
853. *Automne 1944 : les Canadiens libèrent la Flandre et Anvers. Unis dans la fraternité, Belges et Canadiens se souviennent.* in *Canada d'aujourd'hui*, IX/1984, p. 8-10 + 14. (K 1011)
854. *B.D. En marge de la Libération. Le récit de la seconde guerre mondiale vécue par un soldat polonais de Wasmes-Audemez-Briffœil.* in *Courrier de l'Escaut*, 13/IX/1984. (K 995)
855. **BOUCQ (Odon).** *L'étrange libération de la Belgique. II. Anglais et Américains enchevêtrés dans le Tournais. La petite histoire a aussi ses droits : la première ville libérée est Antoing. Derrière les troupes alliées, les fuyards allemands continueront à faire des ravages. III. Mons-Bornage : des combats fureux pour lesquels il n'y eut pas de front. Vingt-sept mille prisonniers allemands entre Goëgnies-Chaussée et Ghlin : était-il raisonnable de laisser à l'arrière une telle concentration d'ennemis? IV. Mouscron sans Allemands dès samedi mais le premier Anglais arrive lundi soir. « Aussi longtemps qu'ils n'avaient vue, ne serait-ce qu'un seul allié, les Mouscronnais n'osaient croire à leur bonheur ». V. L'air du temps : collaboration et répression, les lendemains qui déchantent. L'opinion s'irrite, les tribunaux frappent, des désordres s'installent, le pays reprend difficilement son souffle. VI. Les Communistes ont-ils espéré prendre le pouvoir en novembre '44? Les partisans armés refusent de rendre leurs armes. Eisenhower l'exige de Pierlot. Un climat insurrectionnel.* in *Nord-Eclair*, 3-8/IX/1984. (K 1134)
856. **Brown (Archie).** *Destiny. A Man of two world wars.* Bognor, New Horizon, 1979, 8°, ann., ill., ind., 125 p. (7208)
857. **C. (J.).** *L'étrange été '44. Du débarquement à la libération. La vie quotidienne aux dernières heures de l'occupation.* in *LW*, 7/IX/1984. (K 1021)
858. *The Canadian Summer. The Memoirs of James Alan Roberts.* Toronto, University of Toronto, Bookroom, 1981, 8°, cart., ill., ind., 253 p. (7558)
859. **Cantré (Bob).** *De twaalfdaagse bevrijdingstocht.* in *DNGI-HV*, 2-14/IX/1984. (K 1130)
860. **CDH - de Frahan (Alain Henry).** *Twee maanden om België te bevrijden (°).* in *Vox*, VIII/1984. (K 984)
861. **Dantine (Henry).** *Septembre 1944 : ils s'en vont.* in *LC*, 2/IX/1984. (K 992)
862. **Depoorter (Chr.).** *Van Normandië tot Wilhelmshaven (de veldtocht van de 1ste Poolse Pantserdivisie in Europa).* in *Aan de Schreef — Kring voor heemkunde — Poperinge en omstreken*, 1984, 3, p. 19-23. (K 983)
863. **Didden (Emile).** *Septembre 1944. enfin. Les Américains sont arrivés. Camel à la bouche, chewing gums ou chocolats en mains, et jeunes filles sur les jeeps.* in *LC*, 9/IX/1984. (K 992)
864. **Emerson (Barbara).** *The Liberation. « In every town from the frontier to Brussels, crowds of cheering, laughing, shouting people swarmed round the tanks and vehicles. » A winter of fighting lay ahead, but the Belgian people were at last free.* Barbara Emerson writes, in *The Bulletin*, 30/VIII/1984. (K 982)
865. *Herinneringen aan de bevrijding.* in *DNG-HV*, 16/IX - 7/X/1984. (K 1132)
866. *Hun kleine bevrijding. Herinneringen in woord en beeld. Historisch overzicht door Johan De Roey.* Interviews door Maryse Van Hee, Brussel, Elsevier, 1984, 8°, ill., ind., 95 p.
867. **Lannoy (Dany).** *For Freedom. Voor de Vrijheid. Pour la Liberté.* (Brugge), Brugsch Handelsblad, 1984, 4°, cart., ill., ind., 256 p. (B 2391)
868. **Lewin (Rosine).** *La Libération 40 ans après.* in *Drapeau Rouge*, 31/VIII/1984. (K 996)
869. **Mattelaer (Eugène).** *In Vlaanderens Velden. In Flanders Fields. Dans les Prés des Flandres. Auf Flanderns Feldern. Een boek van strijd en vrede.* Knokke, Nationale Strijdersbond, 1983, 8°, ill., ind., 107 p. (B 2099)
870. **Mreyen (Erni).** *« Welcome to the liberators! » Aspekte der Befreiung Belgiens durch die Alliierten im September 1944. « Brigade Piron » wollte Beitrag zum Sieg der Alliierten leisten. Belgische Brigade wurde durch Exilregierung in Grossbritannien aufgestellt. Einige der Piron-Leute stammten aus den Kantonen Eupen-Malmédy-St. Vith.* in *Grenz-Echo*, 19/IX/1984. (K 967)

871. **Neckers (Jan)**. *De Bevrijding*. Antwerpen/Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1984, 4°, bibl., cart., ill., ind., 95 p. (B 2343)
872. **Id.** *De Bevrijding*, in 1940-1945. *Het dagelijks leven in België* ⁽⁹²⁾, p. 282-297. (B 2416)
873. **Odillon**. *Il y a quarante ans... la libération*, in *Le Rail*, IX/1984. (K 1008)
874. **Sterken (Louis)**. « *Sie kommen* ». (1) Vier jaar wachten op de langste dag. (2) Zij kwamen op D-Day plus 60. (3) Iedere soldaat beleeft slechts « zijn » dirty war. (4) Brussel viert zijn grote bevrijdingskermis, in *BVL*, 5-8/VI/1984. (K 1148)
875. **Todts (Herman)**. *September 1944. De Bevrijding*, Brussel, Uitg. Grammens, 1984, 12°, tabl., 82 p. (B 2313/9)
876. **Toneg**. *De Belgische S.A.S.-parachutisten nemen deel aan de bevrijding van België* ⁽⁹³⁾, in *Vox*, VIII/1984. (K 984)
877. *3 septembre 1944 « La Libération »*, in *Courrier de l'Escaut*, 29/VIII/1984. (K 985)
878. **Vagliano-Eloy (Sonia)**. *La Belgique*, in *Les Demoiselles de Gaulle* ⁽⁹⁴⁾, p. 153-197. (6741)
879. **Van Hassel (Ivo)**. *Het maneuver zoals in de boekjes*, in *HLN-DNG*, 5/IX/1984. (K 1139)
880. **Id.** « *Nog even geduld, straks zijn we vrij!* ». Een getuige uit de trein met politieke gevangenen die niet naar het concentratiekamp reed, in *HLN*, 29/VIII/1984. (K 1145)
881. **Id.** *En plots stonden de Duitsers er weer. « Toen ze gingen vechten waren ze helemaal anders »*. « *Ik zag de bevrijding van achter de haag* », in *HLN-DNG*, 6/IX/1984. (K 1138)
882. **Id.** *Die week staat de wereld op zijn kop*, in *HLN-DNG*, 28/VIII/1984. (K 1140)
883. **Id.** *Tot Zeebrugge ging het nog gemakkelijk*, in *HLN-DNG*, 7/IX/1984. (K 1138)
884. **Van Roy (Louis)**. *En toen gebeurde het wonder... SS-officier spaart Belgische para, in wie hij een Olympisch rivaal herkent, het leven*, in *NB*, 9/V/1984. (K 969)
885. **Van Vyve (Françoise)**. *Les voilà, enfin!*, in *Le Soir illustré*, 30/VIII/1984. (K 1133)
886. **Vanweilkenhuyzen (Jean)**. *La libération de la Belgique. Quelques aspects des opérations militaires*, in *RBHM*, XII/1984, p. 725-758. (R 017)
887. **Id.** *September 1944 : « Welcome to the liberators »*. Nach der Landung in der Normandie: Verspätung von 37 Tagen wird in 33 Tage Vorsprung umgemünzt (Teil 1) — Welche Strategie für den Sieg? Theorie des Briten Montgomery steht gegen die Vorschläge der US-Generäle (Teil 2) — Eisenhowers vorrangiges Ziel: die Häfen, vor allem Antwerpen. Der Supreme Commander entscheidet sich für die « Broad Front Policy » und gibt Montgomery einen befristeten Vorzug gegenüber General Bradley (Teil 3) — Montgomerys Befehl für den Vorstoß durch Nordfrankreich. Entschlüsselung des deutschen Funkverkehrs erleichterte die Aufgabe (Teil 4) — Die 21. Armee Gruppe « rast » über Seine und Somme nach Norden. Dempseys 2. britische Armee verzeichnet überragende Erfolge, während Crerar's 1. kanadische Armee gegen starke Kräfte an der Küste ankämpft (Teil 5) — Bradleys 1. US-Armee schwenkt in Richtung Tournai und Mons. In den Ersten Septembertagen werden die ersten belgische Städte befreit (Teil 6) — Brüssel ist wieder frei! Auf den Tag genau fünf Jahre nach dem Kriegseintritt Grossbritanniens und Frankreichs wird die belgische Hauptstadt von den Alliierten befreit (Teil 7) — Antwerpens Widerstandsbewegung führt die Briten in die Stadt. Untergrundkämpfer Vekemans zeigt Major Dunlop sicheren Weg über Willebroekkanal und Ruppel. Deutsche Verteidiger überrumpelt (Teil 8) — « Wunder von Antwerpen » ohne die Résistance nicht möglich. Dank der Aktion der Widerständler wird der Hafen vor Zerstörung bewahrt (Teil 9) — Montgomery beginnt erneut seine strategische Grundsatzdebatte. Der Brite drängt weiterhin auf einen gezielten Vorstoß in Richtung Ruhrgebiet und Berlin, notfalls ohne vorher die Scheldemündung zu sichern (Teil 10) — Arnheim und Nimwegen beenden den Spektakulären Vormarsch. Nach dem blutigen Debakel behält die « Breitfront-Strategie » die Oberhand (Teil 11) — Ganz Belgien ist wieder frei! Doch die Ardenneoffensive wird den Krieg in das Land bringen (Teil 12) ⁽⁹⁵⁾, in *Grenz-Echo*, 8-26/IX/1984. (K 986)

2. Per localiteit

Aalter

888. **A. (L.)**. *Aalterse herinneringen uit 1940 en 1944*, in *DNGI-HV*, 26/X/1984. (K 1018)

(92) Cfr nr 69.

(93) Eveneens in franse versie: **TONEG**, *Les parachutistes S.A.S. Belges participent à la libération de Belgique*, in *Vox*, VIII/1984. (K 984)

(94) Paris, Plon, 1982, 8°, ill., 262 p.

(95) Vrije vertaling van de oorspronkelijke franse tekst bezorgd door Erni Mreyen

Aarlen

889. **Kiesel (Frédéric)**. *Une jeep dans Arlon*, in PP?, 5/IX/1984. (K 1150)
890. **Triffaux (Georges) - Gueibe (Roger) - Maquet (Roger)**. *Le 10 septembre 1944, la population d'Arlon, en délire, accueillait ses libérateurs américains*, in *Arlon-Carrefour*, 8/IX/1984. (K 977)
891. **Triffaux (Gaston) - Triffaux (Jean-Marie)**. *La libération d'Arlon*, Arlon, Editions G. Everling, 1984, 4°, cart., ill., 94 p. (B 2418)

Antwerpen

892. **Brock (R.)**. *Bevrijdingsdag te Antwerpen. 4 september 1944 een andere kijk*, in *Sirene*, VI-VII/1984, p. 15-17. (K 972 - R 1043)
893. **Dirix (F.)**. *4 september 1944: Antwerpen weer vrij. Het leven zag er weer anders uit. Ze zijn op komst. Bruggen naar de bevrijding. De dertig dondere dagen van Merksem. De rol van het ondergronds verzet. Vernietiging van de haven werd verijdeld. Het smokkeltrampetje Antwerpen-Zandvliet*, in DNG, 30/VIII - 6/IX/1984. (K 1135)
894. **Dreyfus (Paul)**. *Destination Anvers*, in *Histoires extraordinaires de la Résistance en Europe* (96), p. 329-349. (6739)
895. **Eygenraam (Paul)**. *Il y a 40 ans. Comment Anvers fut libérée*, in *Se battre pour la Belgique. 1940-1945* (97), p. 317-328. (B 2307)
896. **Eylenbosch (Philippe)**. *Anvers, septembre 44: une réponse aux questions sur l'utilité de la Résistance*, in LNG, 31/III/1982. (K 872)
897. **Germoz (Alain)**. *La libération d'Anvers. On demande Tommy made in England*, in PP?, 5/IX/1984. (K 1150)
898. **Gheysens (Roger)**. *La libération du port d'Anvers par la Résistance belge*, in *Memo*, 1982/8. (R 1075)
899. **Somers (Jos)**. *Terugblik op de bevrijding. Antwerpen een onverwacht maar laat benut mirakel*, in GVA, 4/IX/1984. (K 998)
900. **Van Cauwenbergh (George)**. *Ze zijn d'er! september 1944 - bevrijding van Antwerpen*, Brugge, Uitg. Marc Van de Wiele, (1984), 4°, ill., ind., 126 p. (B 2310)
901. **Van Hassel (Ivo)**. *Die maandag is Antwerpen dronken van geluk*, in HLN, 3/IX/1984. (K 1145)
902. **Van Krunckelsven (G.)**. *Kritisch onderzoek van enkele betwiste vragen inzake de bevrijding van Antwerpen in 1944*, Brussel, KMS, 1982, 4°, bibl., ind., 69 p. (Lic.) (TH 186)

Bergen

903. **Buslin (Hector) - Mahieu (Raymond G.W.)**. *La deuxième Bataille de Mons (du siècle). La première victoire Américaine en Belgique*, Mons, R.G.W. Mahieu, 1984, 8°, ill., 85 p. (B 2280/9)
904. **(Du)**. *Il y a 40 ans. Les 225 détenus de la prison de Mons recouvraient la liberté...*, in *Le Journal de Mons*, 11-12/IX/1984. (K 1147)

Braine-le-Comte

905. **G.B.**. *Septembre 1944: enfin Braine-le-Comte, libérée par la résistance armée*, in LC, 7/IX/1984. (K 992)

Brugge

906. **Van Hasselt (Ivo)**. *Het uitstapje naar zee werd uitgesteld. «Ik en Brugge hebben gewonnen»*, in HLN-DNG, 7/IX/1984. (K 1139)
907. **Van Puyvelde (J.F.) - Pesch (J.P.)**. *Zeebrugge - les années '40*, in *Memo*, 9/83, p. 8-10. (R 1075)
908. **Van Roy (Louis)**. *Weghalen van Madonnabeeld een blaam voor Berlijn en voor... Monseigneur. Een dag langer oponthoud en de Canadezen schoten Brugge tot puin. Verwittigingsboodschap van Duitse majoor stuitte op passieve houding van het bisdom*, in NB, 12/XII/1984. (K 979)

(96) Paris, Fayard, 1982, 8°, bibl., ind., 417 p.

(97) Cfr. nr. 289.

Brussel

909. **Dantins (Henry)**. *Septembre 1944 : Enfin. Bruxelles : « Les gens sautaient de bonheur », in* L.C. 4/IX/1984. (K 992)
910. **Offergeld (Jacques)**. *Les villes libérées. Bruxelles, Montigny-le-Tilleul, Editions Scaillet, 1984, 4°, bibl., ill., 62 p.* (B 2357)
911. **Page (Julian)**. *De bevrijding van Brussel. Wedren tussen twee britse brigades (*)*, in HV, 3/IX/1984. (K 1131)
912. **Schepmans (Jacques)**. *Bruxelles, septembre 1944. « C'est la liberté », in PP?*, 5/IX/1984. (K 1150)
913. **Van Hassel (Ivo)**. *Die avond werd bevrijd Brussel knettergek. De tram reed nog. Dronken van vreugde*, in HLN-DNG, 31/VIII/1984. (K 1140)
914. **Van Roy (Louis)**. *Bevrijdingsvreugde in Brussel deed vergeten dat oorlog nog voortduurde. 40 jaar geleden vormden blijde burgers « barrière » tussen Duitsers en geallieerden*, in DS, 3/IX/1984. (K 1139)
915. **Id.** *De dag dat Brussel gek werd. Veertig jaar geleden : de brigade Piron rukt in het spoor van de Britten de hoofdstad binnen*, in NB, 3/IX/1984. (K 975)

Charleroi

916. **Destabel (Claude)**. *Il y a quarante ans, à Charleroi, comme ailleurs, la population soulagée vivait les heures éclatantes de la libération*, in L.R. 4-9/IX/1984. (K 830)
917. **Hasquin (René-Pierre)**. *Les villes libérées. Charleroi, Montigny-le-Tilleul, Editions Scaillet, 1984, 4°, bibl., ill., ind., 64 p.* (B 2405)
918. **Pigeon (Jean)**. *Pays de Charleroi. Chleuhs à 20 cm, libérateurs à 200 mètres*, in PP?, 5/IX/1984. (K 1150)

Chastres

919. **Eylenbosch (Philippe)**. *Emile De Trous (de Chastres) porte un jugement sévère sur les lacunes dont il a été le témoin dans sa zone : « Quelle pagaille à la libération! », in L.N.G. 16/IV/1982. (K 872)*

Comblain

920. **Walhain (Pol)**. *Il y a 40 ans : la libération de Comblain*, (Comblain), s.n., (1983), 4°, 14 p. + ill. (K 1076)

Dendermonde

921. *Het « bevrijding van Dendermonde-Verslag » van Commandant Buyens, Geheim Leger. Zone III, Sec. 20 Bn 82, in Le Combattant 1940-1945, II-III/1983, p. 11-12.* (R 036)
922. *Wim De Lathauwer : Zelfs na 40 jaar kon ik die gruwelijke oorlogstaferelen niet vergeten, in Story, 27/IX/1983.* (K 931)

Eeklo

923. **Van Roy (Louis)**. *Duits officier ging in op verzoek van horlogemaker om Eeklo te sparen. Defekt uurwerk redde de stad*, in De Gentenaar, 17/IX/1984. (K 1137)

Eupen

924. **Hermanus (Leo)**. *Montag 11. September 1944 : Als es am Eupener Marktplatz brannte, in Grenz-Echo, 10/IX/1984.* (K 973)
925. *Die Septembertage 1944 im Eupener Land*, in Grenz-Echo, 11/IX/1984. (K 973)

Geel

926. **Van Broeckhoven (Willem)**. *De bevrijding van Geel — 1944*, Geel, Nationale Vereniging der Oudgedienden Zeemacht Kempen, 1979, 4°, ill., 52 p. (K 1067)
927. **Van Kerckhoven (Chris)**. *De vrijheid van Geel kostte bijna duizend levens (Herinneringen aan de bevrijding, 10-12)*, in DNGi-HV, 29/IX - 1/X/1984. (K 1132)

(98) Eveneens in het frans: *La libération de Bruxelles: l'incroyable point culminant d'une journée incroyable*, in L.B. 3/IX/1984. (K 1147)

Gent

928. **De Wulf (Herman)**. De « Queen's » bevrijden Gent en de Polen vechten zich een weg naar het Noorden, in HLN-DNC, 4/IX/1984. (K 1139)
929. **Van Roy (L.)**. Na bevrijding betaalde Gent nog negen dagen oorlogstol, in DS, 6/IX/1984. (K 1004)

Hechtel

930. **Van Hassel (Ivo)**. Hechtel als het ware een tweede Caen. Op 8 september sneuvelt de enige Belgische piloot in de Amerikaanse luchtmacht (Charles Goffin). Turnhout had vooral last van het wachten, in HLN, 9/IX/1984. (K 1145)

Henegouwen

931. **Eylenbosch (Philippe)**. Revivez la libération du Hainaut comme si c'était hier..., in LNG-LPr, 3-7/IX/1984. (K 1141)
932. **Lerat (Charles)**. Il y aura bientôt quarante ans... Les armées alliées libéraient le Hainaut occidental, in Courrier de l'Escaut, 21/VIII/1984. (K 993)

Herseaux

933. **Verlinden (A.)**. Herseaux : ils venaient de Watrelos. Comme en mai 1940, les Anglais sont entrés le dimanche 3 septembre 1944 par le poste de douane du Petit-Audenarde, in Nord-Eclair, 4/IX/1984. (K 1135)

Hoogstraten

934. **Decorte (J.)**. Veertig jaar geleden. Terugtrekkende bezetters bliezen toren van Hoogstraten in de lucht, in HLN (Editie Antwerpen), 4/XI/1984. (K 1060)
935. **Noeyens (Juil)**. Herinneringen aan de bevrijding van Hoogstraten (1) Mobilizatie en oorlog. (2) Uit het dagboek van een gesneuvelde. (3) Rommelasperges en een losbarstende hel. (4) Zeven weken in een kelder. (5) Twee ton dynamiet vernielt de vrijheid. (6) Een kruisweg als monument, in GVA, 18-24/X/1984. (K 1017)

Hotton

963. **Collin (Francis)**. Septembre 44 : Enfin. Hotton ne fut « définitivement » libérée que la veille de Noël..., in LC, 14/IX/1984. (K 992)

Houthalen

937. **Gl.** 95-jarige Pieter Baeten doet zijn oorlogsverhaal. Veertig jaar geleden werden te Laak (Houthalen) vijf jonge Duitsers geëxecuteerd, in HLN, 13/IX/1984. (K 1136)

Jette

938. **Botquin (J.M.)**. Septembre 1944 : Enfin. Jette libéré offre son aide à d'autres, in LC, 9/IX/1984. (K 992)

Kempen

939. **Heerman (José)**. De bevrijding van de Kempen eiste een zware tol, in GVA, 6-14/IX/1984. (K 1129)

Komen

940. **Vierstraete, (Albert)**. Comines : cinq jours pas comme les autres, in Nord-Eclair, 4-7/IX/1984. (K 1135)

Leopoldsborg

941. **Louche (Marius)**. Overlevenden van de fusillage te Leopoldsborg. Geruigen na veertig jaar ((wordt vervolgd)), in Kamp van Beverlo, IX-XII/1984. (K 1082)

Lessen

942. *Lessines : il y a quarante ans les derniers combats et la libération de la ville*, in *Courrier de l'Escaut*, 22-26/VIII/1984. (K 994)

Leuven

943. **Harboort (M.)**. *Leuven en Arnhem 1944*, in *Museumstrip*, X-XII/1984, p. 50-55. (K 1055)
944. *Op 4 september 1944 werd Leuven bevrijd. Britse soldaten braken laatste Duitse weerstand*, in *GVA (Speciale Editie Leuven)*, 25/VIII/1984. (K 1055)

Luik

945. **Beaujean (Pierre)**. *1944-1984, Liège se souvient*, in *Bulletin d'Information du Centre liégeois d'Histoire et d'Archéologie militaires*, VII-IX/1984, p. 37-40. (R 2035)
946. **Demarteau (Joseph)**. *Il y a 40 ans, « La Gazette de Liège », elle aussi, était libérée. Joseph Demarteau raconte...*, in *LB*, 7/IX/1984. (K 980)
947. **Hénounmont (René)**. *Mon dernier soldat allemand. Liège 44*, in *PP?*, 5/IX/1984. (K 1150)
948. **Jour (Jean)**. *Les villes libérées. Liège, Montigny-le-Tilleul*, Ed. Scaillet, 1984, 4°, ill., 56 p. (B 2358)
949. *15 Luxembourgeois fusillés à la Citadelle de Liège avant la libération du sept septembre 44*, in *Avenir du Luxembourg*, 8/IX/1984. (K 991)
950. **Truffaut (France)**. *L'étrange été 44, Septembre et la libération de Liège*, in *LW*, 7/IX/1984. (K 1021)

Mechelen

951. **Van Craen (Louis) - Teughels (Frans) - Langenus (Piet)**. *40 jaar geleden werd de stad bevrijd*, in *GVM*, 4/IX/1984. (K 1148)

Merksem

952. **Somers (J.)**. *Merksem moest vier weken op zijn bevrijding wachten*, in *GVA*, 10/V/1984. (K 964)

Milmort

953. **Dewé (H.)**. *(Rapport traitant de l'histoire du siège de Milmort pendant les semaines de la libération en 1944)*, in *Musée Herstalieu*, IV/1983. (K 877)

Moeskroen

954. **De Clippele (F.)**. *Souvenirs du 3 septembre... M. Bénoni Taildeman, policier mouscronnais, est allé à Roubaix à la rencontre des libérateurs*, in *Nord-Eclair*, 5/IX/1984. (K 1135)

Namen

955. **Hinsenkamp (M.)**. *Un ancien raconte... Souvenirs de la libération de Namur*, in *Pygmalion*, n° 1, 1982, p. 25-31; n° 2, 1982, p. 6-16. (R 036)
956. **Laloux (Isy)**. *Quarante ans ont passé... longues comme un siècle! Le 4, 5 et 6 septembre 1944, Namur en ruines retrouvait la liberté*, in *VLA*, 3/IX/1984. (K 1138)
957. **Offergeld (J.)**. *Les Villes Libérées. Namur-Luxembourg et régions*, Montigny-le-Tilleul, Editions Scaillet, 1984, 4°, bibl., ill., 62 p. (B 2504)

Nijvel

958. **Bachkatov (Nina)**. *Nivelles : une libération en trois temps*, in *LC*, 9/IX/1984. (K 1036)
959. **Genty (Louis)**. *30 août-5 septembre 1944. Chronique d'une Libération. Extrait de « Rif Tout Du »*, n° 274, IX/1984, ill., (32 p.). (B 2350/13)

Ottignies

960. **Couvreur (Thierry)**. *Avant l'arrivée des Américains. Ottignies : les crimes des colonnes SS en déroute*, in *LC*, 6/IX/1984. (K 1036)

Pecq

961. Jooris (Jules). *Pecq : le rêve devenait réalité*, in *Nord-Eclair*, 7/IX/1984. (K 1135)

Pépinster

962. *Pépinster et la libération*. 40-45, (Pépinster), Editions C.C.J., (1984), 18°, ill., ind., 142 p. (B 2398)

Petit-Rechain

963. Schoonbroodt (Jos). *Septembre 1944 : enfin. Petit-Rechain : mon village à l'heure allemande*, in *LC*, 7/IX/1984. (K 992)

Poperinge

964. Depoorter (Chr.). *De bevrijding van Poperinge in september 1944*, in *Aan de Schreve — Kring voor heemkunde — Poperinge en omstreken*, 1984, 3, p. 3-11. (K 983)
965. Id. *Herdenkingen in de stad, na de oorlog*, in *Aan de Schreve — Kring voor heemkunde — Poperinge en omstreken*, 1984, 3, p. 33-34. (K 983)

Quevaucamps

966. Boucq (Odon). *Quevaucamps et Wodecq : des morts inutiles*, in *Nord-Eclair*, 3/IX/1984. (K 1134)
967. Duhant (Bernard). *La bataille de Quevaucamps*, in *Coup d'œil sur Belœil*, 1984-n° 20, p. 176-195. (B 2438/15)

Roeselare

968. Simonne Brugge, « de hulpbevrijdster » op het Roeselaarse stadhuis ontvangen, in *NB*, 27/VI/1982. (K 807)

Rulles

969. Triffaux (Gaston) - Moreaux (Roger). *Les combats de la libération des villages de la Rulles racontés par un résistant (Jules Quorin)*, in *Arion-Carrefour*, 5/IX/1984. (K 977)

Saint-Ghislain

970. Cambier (Ch.). *Saint-Ghislain dans la tourmente...*, in *Journal de Mons*, 1/VI/1984. (K 985)

Sankt-Vith

971. Es. *Eine Reise in die Vergangenheit : Auf dem Spuren des Grossen Trecks*, in *Grenz-Echo*, 5-9/IX/1984. (K 985)

Sint-Denijs

972. Delbaere (Ewald). *Tentoonstelling over « de donkere dagen 1939-1944 »*. Zo werd Sint-Denijs bevrijd, in *De Gentenaar*, 18/X/1984. (K 1048)

Stambruges

973. Populaire (Louis). *La situation à Stambruges en septembre 1944*, in *Coup d'œil sur Belœil*, 1984-n° 20, p. 174-175. (B 2438/15)

Tienen

974. Vg. (H.). *Herinneringen aan de bevrijding. Tienen, precies 40 jaar geleden*, in *NB*, 7/IX/1984. (K 1133)

Verviers

975. C. (Ph.). *Verviers : une semaine nerveuse avant la libération*, in *LC*, 9/IX/1984. (K 1036)
976. Haan (J.F.). *Souvenir de la libération d'un gamin de treize ans (Verviers)*, in *LW*, 7-14/IX/1984. (K 1131)

Veurne

977. **Govaert (René)**. 40 jaar na de bevrijding van Veurne. Het verzet van Karel Bailleul. De bevrijding, in *De Zeewacht*, 17/VIII - 7/IX/1984. (K 1136)

Walcourt

978. **Lombart (Camille)**. Septembre 1944 : enfin. Walcourt : des otages sauvés in extremis par l'abbé Wathélet, directeur des Œuvres sociales, in *LC*, 5/IX/1984. (K 992)

Waver

979. **Couvreur (Thierry)**. Septembre 1944 : enfin. Les Allemands s'échappent de Wavre par le pont de Papeteries, in *LC*, 5/IX/1984. (K 992)

Wervik

980. Veertig jaar geleden. Bewogen bevrijdingsdagen (Wervik), in *Wekelijks Nieuws*, 21/IX/1984. (K 1137)

Wodecq

981. **L.H.** Quarantième anniversaire du combat de Wodecq, in *Courrier de l'Escaut*, 29/VIII/1984. (K 994)

B. VERDERE MILITAIRE OPERATIES

1. De strijd om de Scheldemonding

982. Een eeuw loodsen op en om de Schelde. Het leven en werken van de loodsen in de Scheldemonden. Uitgegeven ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de Vereniging Nederlandse Loodsensociëteit te Vlissingen 1884-1984, Vlissingen, Vereniging Nederlandse Loodsen Sociëteit, 1984, 8°, bibl., cart., facs., ill., ind., tabl., 231 p. (7424)
983. **Hope (Alan)**. Freeing the Scheldt. The taking of Antwerp proved to be less than half the battle. The next step was to capture both banks of the Scheldt Estuary. Alan Hope tells the story of the awesome strategic decision that made this possible, in *The Bulletin*, 30/VIII/1984. (K 982)
984. **Marnegie (Paul-Marie)**. Il y a 40 ans : malgré les armes de représailles allemandes : l'estuaire de l'Escaut libéré et le port accessible, in *La Semaine d'Anvers*, 23/XI/1984. (K 941)
985. **Id.** La libération de Domburg (Pays-Bas) en 1944. Un Anversois, Adolphe Mény, paya de sa vie, in *La Semaine d'Anvers*, 6/VII/1984. (K 941)
986. **Moens (J.)**. Hoe een stukje Borgerweertpolder wandelbos werd. Overdruk uit: Antwerpen. Tijdschrift der stad Antwerpen, 29ste jrg., IX-XII/1983, p. 155-220. (B 2289/15)
987. **Morre (Roger)**. De slag om 't Molentje. Moerkerke 1944. Eeklo, De Eeckloonaar, (1982), 4°, bibl., cart., facs., ill., ind., 170 p. (B 2027)
988. **Segers (Carlo)**. Walcheren geofferd aan de zee, in *HLN*, 21/X/1984. (K 1146)
989. **Van Ishoven (Armand)**. De Kruisschans ontplofte om 5 uur in de morgen... Oostduitse spionage bracht de kwetsbaarheid van de Antwerpse haveninstallaties opnieuw onder de aandacht, in *Panorama*, 17/IX/1982. (K 855)

2. Ardennenoffensief

a. Militaire operaties

990. **Bernard (Henri) - Gheysens (Roger)**, La Bataille d'Ardenne. L'ultime Blitzkrieg de Hitler (décembre 1944 — janvier 1945), Paris-Gembloux, Ed. Duculot, 1984, 8°, ann., bibl., cart., ill., ind., 189 p. (B 2375)
991. **Cantré (Bob)**. Ardennenoffensief brak 40 jaar geleden los. 1. Geallieerd opperbevel nam te grote risico's. 2. Alleen Hitler geloofde nog in de herovering van Antwerpen. 3. Duitse hoop op zege smolt weg in het barre Bastenaken, in *DNGi-HV*, 14-17/XII/1984. (K 1040)
992. **Colbough (Jack)**. The Bloody Patch. A True Story of the Daring 28th Infantry Division, New York, Vantage Press, 1973, 8°, cart., ind., xxvii + 131 p. (7445)

993. **Dantine (Henri)**. *Il y a quarante ans. La toute dernière offensive allemande. Herbstnebel! Le ciel couvert, la surprise, la rapidité étaient les conditions du succès de l'opération « Herbstnebel » (Brouillard d'automne). Mais, au huitième matin de la dernière offensive hitlérienne, le ciel se dégagea*, in LC, 15-16/XII/1984. (K 1038)
994. **Dehouy (E.)**. *Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. En tenant 5 jours de plus que prévue Saint-Vith a fait tourner la bataille des Ardennes*, in LC, 27/XII/1984. (K 1038)
995. **Décembre 1944 — Janvier 1945 en Ardenne. De la neige et du sang, in VLA, 17-31/XII/1984. (K 1024)**
996. **De Fer (André)**. *Tonnerre sur l'Ardenne*, Gouvry, Franck-Gamma, 1984, 8°, ann., bibl., art., ill., ind., 365 p. (B 2378)
997. **De Pinchart (Henri)**. *Historique de l'unité américaine « 518 Military Police Bataillon » 1940-1946*, in *Le Combattant 1940-1945*, X-XI/1984, p. 2-9. (R 036)
998. **Emerson (Barbara)**. *The Battle of the Bulge. The Battle of the Ardennes, the first winter battle ever fought by the Americans, cost 15.000 American soldiers. It also shortened the Second World War. Barbara Emerson reports*, in *The Bulletin*, 30/VIII/1984. (K 982)
999. **Engels (Emile)**. *La Bataille des Ardennes. Le choc des armées*, Bruxelles, Didier Hatier, 1984, 8°, ann., bibl., cart., ill., ind., tabl., 105 p. (B 2421)
1000. **Id.** *C'était le retour à la liberté, La Roche-en-Ardenne*, Fédération touristique du Luxembourg belge, (1984), 4°, ill., 11 p. (K 1068)
1001. **Eylenboech (Philippe)**. *Koursk, Tcherkassi, la Normandie et... les Ardennes. Un ancien de la division blindée « Das Reich » (installé aujourd'hui en Belgique) raconte*, in LNC-LPr, 22/XII/1984. (K 1029)
1002. **Fontaine (Serge)**. *Décembre 1944 — Exercices des sapeurs U.S. à La Gleize*, in Echos, 10/XII/1982. (K 802)
1003. **G. (P.)**. *Il y a quarante ans : la Bataille des Ardennes. 1. La Victoire de l'inattendu. L'état-major allié était persuadé que les Allemands ne pouvaient pas contre-attaquer là. Rien ne l'en fit démordre... jusqu'au 16 décembre à 5 h 30. 2. Les noix de Bastogne furent trop dures à croquer... L'assaut allemand s'enlise mais Hitler persiste et précipite la fin de son armée de l'ouest*, in LW, 15-17/XII/1984. (K 1022)
1004. **Galles (G.)**. *L'histoire oubliée des hommes perdus. Quinze jours en décembre 1944*, Arlon, G. Everling, 1984, 8°, ann., bibl., cart., ill., tabl., 212 p. (B 2424)
1005. **Gennen (Emil)**. *Winter 1944/45: Ohne Schaden durch die Hölle... Bericht über das tragische Schicksal der 106. US-Infanterie-Division bei der Ardennen-Offensive in der Schnee-Eifel*, in *Grenz-Echo*, 20-21/I/1983. (K 963)
1006. **Gorris (Michel)**. *Nuts!... La bataille des Ardennes*, Paris, Ed. France-Empire, 1984 (2me éd.), 8°, ann., bibli., cart., ill., ind., 208 p. (B 2377)
1007. **Gregoire (Gérard)**. *Feu-Fire-Feu-Fuor. Décembre 1944. Atlas-Secteur-Nord*, (Stavelot, Ed. J. Chauveheid, 1983), 8°, cart., facs., ill., 80 p. (B 2239)
1008. **Hardy (Roger)**. *Un certain bataillon en décembre 1944 ou Les feux de l'hiver, suivi de Photocopie du 5me Bat. Fu, Montigny-le-Tilleul*, Editions Scaillet, 1984, 8°, bibl., cart., ill., ind., 117 p. (B 2434)
1009. **Hérubel (Michel)**. *La Bataille des Ardennes. Décembre 1944 — Janvier 1945*, Paris, Presses de la Cité, 1979, 8°, ann., bibl., cart., ill., ind., 237 p. (B 2177)
1010. *History of the 1105th Engineer Combat Group*, S.I., s.n., s.d., 4°, ill., tabl. 148 p. (B 2296)
1011. **Johnson (Charles R.)**. *The History of the Hell Hawks*, Anaheim (Calif.), Southcoast Typesetting, 1975, 4°, cart., ill., ind., tabl., ix + 263 p. (7019)
1012. **Losfeld (André)**. *Des soldats belges dans la bataille des Ardennes. De nombreux jeunes du Tournaisis, engagés au 5me Bataillon des Fusiliers, ont combattu au sein de la 1re Armée Américaine. L'un d'entre eux, Roger Hardy, originaire de Templeuve, témoigne*, in *Nord-Eclair*, 23-25/XII/1984. (K 1030)
1013. **Van Roy (Louis)**. *Veertig jaar geleden : de slag in de Ardennen. 1. De dag dat de oorlog terugkeerde. 2. Hitler staarde zich blind op zijn sukses in 1940. De ergste vijand van de Duitsers waren de woeste winterse Ardennen. 3. De waarheid over de « slachting van Malmédy ». Otto Skorzeny joeg half miljoen Amerikanen de stuipen op het lijf*, in NB-DS, 18/20/XII/1984. (K 1049)
1014. **Van Vyve (Françoise)**. *Il y a 40 ans, l'assaut le plus audacieux de toute la guerre : la bataille des Ardennes*, in *Le Soir illustré*, (K 1027)
1015. *Der verhängnisvolle Irrtum. Hitlers Fehlkalkulation in den Ardennen beschleunigte vor 40 Jahren das Ende*, Eupen, Grenz-Echo-Verlag, 1984, 4°, cart., facs., ill., ind., 255 p. (B 2407)
1016. *Vor 38 Jahren, Belgische Truppen im Kayital*, in *Luxemburger Wort*, 17/I/1983. (K 838)

1017. **Wanzoul (J.C.)**. *La Bataille des Ardennes* (Déc. 44-Janv. 45), Liège, Institut Provincial d'Etudes et de Recherches Bibliothéconiques, 1983, 4°, cart., ind., 1254 p. (TH 228)

b. Oorlog in de lucht

1018. **De Laere (M.)**. *Operatie « Bodenplatte »*, Brussel, KMS, 1981 (Lic.).
 1019. **De Wulf (Herman)**. *De verrassing van Nieuwjaarsmorgen 1945. (De kleine Belg in de grote oorlog 11)*, in HLN, 28/XIV/1984. (K 1056)
 1020. **Laprairie (D.)**. Noël 44 : l'Ardenne martyre. A Houffalize pilonnée par l'aviation alliée, le doyen Georges donne l'absolution collective dans les caves, in *L'Avenir du Luxembourg*, 22/XII/1984. (K 1014)
 1021. **Lesage (Jean-Marie)**. *Houffalize. Ville Martyre. Martelaarsstad*, Houffalize, chez l'auteur, 1984, 8°, cart., ill., ind., 112 p. (B 2372)
 1022. **Ponce (Eugène)**. Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. Houffalize, écrasée sous les bombes : 194 morts et 300 maisons détruites, in LC, 19/XIV/1984. (K 1038)
 1023. **Richard (Daniel)**. Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. A Malmédy des Américains bombardent des Américains, in LC, 27/XIV/1984. (K 1083)
 1024. **Rosignon (Jacques)**. Voici quarante ans! Houffalize survivait sous un déluge de bombes, in *Luxembourg Tourisme*, IX/1984. (K 999)
 1025. **Van Roy (Louis)**. Op nieuwjaarsdag 1945 verschenen plots 1000 jachtvliegtuigen in de hemel boven Nederland en België. De laatste grote raid van Hitlers Luftwaffe, in NB, 31/XIV/1984-1/V/1985.

c. Burgerbevolking

1026. **Barrier (Josef)**. Il y a 40 ans, in *Luxembourg Tourisme*, III/1984. (K 939)
 1027. **Bouchat (Paul)**. *Roche fort 1944 : le Noël le plus long*, in VLA, 27/XIV/1984. (K 1019)
 1028. **Collin (Francis)**. Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. Le Noël des écoliers de Fisenne : du « chewing-gum » et du chocolat US, in LC, 18/XIV/1984. (K 1038)
 1029. **Id.** Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. Nandrin, Bérismenil et Samrée : le journal de l'abbé Dasnois, in LC, 30/XIV/1984. (K 1038)
 1030. **Id.** Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. La Roche : vingt-deux jours de cauchemars sous une pluie d'obus et de bombes, in LC, 20/XIV/1984. (K 1038)
 1031. **Id.** Noël 44 : l'Ardenne martyre. Dans La Roche écrasée par les bombes, les survivants devaient briser la glace de l'Ourthe pour se procurer de l'eau, in *L'Avenir du Luxembourg*, 22/XIV/1984. (K 1014)
 1032. **Dejardin (André)**. Mgr Musty raconte Noël 1944 à Bande, in VLA, 23/XIV/1984. (K 1024)
 1033. **Delaval (Maurice)**. *Saint-Vith au cours de l'ultime Blitzkrieg de Hitler. Témoignages non conformistes. Préface de Monsieur Henri Bernard, Vielsalm, Editions J.A.C., 1984, 8°, bibl., cart., ill., ind., 400 p.* (B 2453)
 1034. **Derlet (Jean-Marie)**. *Petites histoires d'une grande bataille*, in *Luxembourg Tourisme*, III/1984. (K 938)
 1035. **De Roey (Johan)**. Een ruw verstoord feest, in *Knack*, 19/XIV/1984. (K 1061)
 1036. **De Wulf (Herman)**. Opeens keerde de oorlog weer. (De kleine Belg in de grote oorlog 1), in HLN, 14/XIV/1984. (K 1056)
 1037. **Dox.** 1944-1945 : l'hiver le plus long. Il y a quarante ans la Bataille des Ardennes, in *Le Jour*, 13-30/XII/1984. (K 1032)
 1038. **Drossart (André)**. L'Allemand de Bastogne (Karl Kohler), in *Le Vif*, 27/XIV/1984. (K 1023)
 1039. **Id.** Bastogne en enfer. Noël 1944 : ville de Bastogne, au cœur des Ardennes, est encerclée par les troupes allemandes du général von Rundstedt. Un véritable enfer : des survivants racontent. En attendant l'arrivée, 40 ans plus tard, de 40.000 « anciens », in *Le Vif*, 22/XIV/1983. (K 926)
 1040. **Engels (Emile)**. Un carrefour nommé Parker, in *Luxembourg Tourisme*, IX/1984. (K 999)
 1041. **Id.** Rendez-vous à Houffalize (16 janvier 1945), in *Luxembourg Tourisme*, XIV/1984. (K 1030)
 1042. **Francy (Georges)**. Avec nous sur la voie de la liberté. En chassant l'anecdote de Saint-Hubert à Modave (via Celles) (E. Hemingway) in *Touring Club Magazine*, XI/1984. (K 1026)
 1043. **Georges (André)**. La bataille des Ardennes, par Walthère Jamar. — 2. T.S.F. ...et difficultés de communication. — 3. Les batteries de la Noël. — 4. Partir ou ne pas partir? Telle est la question! — 5. Un colonel à la bonne franquette. — 6. Portrait, dinde et cellophane. — 7. O.K., papa! — 8. Nos bons amis vont nous quitter. — 9. Le repos des guerriers. — 10. La retraite allemande, in LB, 12-XII/1982 — 15/IV/1983. (K 867)

1044. **Id.** *L'offensive des Ardennes*, par Walthère Jamar. Nos lecteurs nous écrivent, in LB, 11/III/1983. (K 867)
1045. **Gérardy (Gérard)**. Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. Six journées d'enfer pour Bastogne assiégée, in LC, 21/XII/1984. (K 1038)
1046. **Goffinet (O.)**. Noël 44 : l'Ardenne martyre. A Bande, un officier anglais a fait défiler tous ses hommes devant les 34 corps : il craignait l'incrédulité de l'opinion internationale, in L'Avenir du Luxembourg, 22/XII/1984. (K 1041)
1047. **Graumann (Brigid)**. The Men who remember Bastogne. « Bastogne to me was fog and bitter cold and tall dark woods, Germans and the dead and wounded — ice and snow — that never seemed to end. » Brigid Graumann listened to ex GIs, in The Bulletin, 30/VIII/1984. (K 962)
1048. **Hanlet (C.)**. La Tragédie de la Maison St-Edouard à Stoumont, 19-22 décembre 1944, et Histoire du Préventorium 1912-1944, Liège, H. Dessain, 1946, 8°, ill., 47 p. (B 2438/14)
1049. **Havelange (Raymonde)**. Bastogne. Bloquée dans les caves pendant le siège, une pensionnaire de quinze ans raconte..., in LC, 23/XII/1984. (K 1035)
1050. **Laboureur (Ch.)**. Femmes, enfants, vieillards et quelques hommes valides, soit 152 personnes, ont succombé sous les balles allemandes à Stavelot. Les civils aussi ont payé le prix, in LW, 17/XII/1984. (K 1022)
1051. **Laloux (Isy)**. Celles — Foy-Notre-Dame 1944 : le coup d'arrêt à von Rundstedt. L'extraordinaire reconnaissance du capitaine de Villenfagne et du lieutenant le Hardy (nuit du 23 au 24 décembre 1944), in VLA, 26/XII/1984. (K 1019)
1052. **Laurent (Gott)**. Un Noël en enfer, in Folklore. Stavelot-Malmédy-Saint-Vith, 1982 - Tome XLVI, p. 5-41. (B 2247/2)
1053. **Marteau (Michel)**. A Hotton, 40 ans après on en frissonne encore... (Le martyre des Ardennais), in Le Soir illustré, 20/XII/1984. (K 1027)
1054. **Id.** Nous ne fêterons plus jamais Noël ! (Le martyre des Ardennais), in Le Soir illustré, 20/XII/1984. (K 1027)
1055. **Le massacre de la Noël à Bande**. Trente-quatre civils abattus par une « unité spéciale ». Un seul rescapé, in LC, 24-25/XII/1984. (K 1038)
1056. **Mergen (Paul)**. Les souvenirs de Paul Mergen. I. La contre-offensive dite « von Rundstedt » dans la région d'Arion. II. La prière du général Patton à Luxembourg. III. Une jeune américaine se prénomme Clairefontaine, du nom de l'école où son père fut infirmier en 1944, in DH, 20-23/XII/1984. (K 1034)
1057. **Motte (Michel)**. Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. Celles : les Allemands se rendent le 27 décembre après un Noël chaud..., in LC, 26/XII/1984. (K 1038)
1058. **R. (D.)**. Il y a quarante ans, l'offensive von Rundstedt. Stavelot : dix jours de larmes, de sueur et de sang, in LC, 28/XII/1984. (K 1038)
1059. **Rosignon (Jacques)**. Voici quarante ans ! Il a fait chaud à Fraiture. Louis Lesenfants, Marie et Louise Lehaire se souviennent, in Luxembourg Tourisme, XII/1984. (K 1030)
1060. **Sabus (P.)**. Virton. Rentrez chez vous, hurlent les GI à la population qui les acclame, in LC, 7/IX/1984. (K 1036)
1061. **Somers (J.)**. Vijf jaar werk voor historisch dokument. 1. Opnieuw Slag der Ardennen uitvechten. — 2. Ernie, ik geraak nooit meer thuis! — 3. Pantserspits trok in het duister terug. — 4. De Valse GI's van Stavelot, in GVA-GVM, 15-19/I/1983. (K 839)
1062. **Vessely (Jean-Marc)**. « Nous en avons réchappé par miracle... » (Le martyre des Ardennais), in Le Soir illustré, 20/XII/1984. (K 1027)
1063. **Winklin (Pol)**. Guérets d'Ardenne, Paris-Gembloux, Editions Duculot, 1984, 8°, ind., 200 p. (B 2379)

C. HET BEVRIJDE BELGIE

1. Algemeenheden

1064. **Danval (Marc)**. Les clubs à la libération. Les orchestres de l'automne, in PP?, 5/IX/1984. (K 1150)
1065. **Decamps (L.)**. Politieke aanslagen na de bevrijding, Brussel, KMS, 1982, 4°, ann., bibl., facs., ill., ind., 104 p. (Lic.) (TH 198)
1066. **L'Effort de guerre des cheminots belges 1944-1945**, s.l., Société Nationale des Chemins de Fer Belges, s.d., 4°, cart., facs., ill., ind., tabl., 55 p. (B 2262)
1067. **Lorphèvre (Georges)**. Souvenirs de la libération, in Communications Mundaneum, VIII-IX/1982. (K 793)
1068. **Marcier (Jacques)**. Les chansons du bonheur, in PP?, 5/IX/1984. (K 1150)

1069. **Roba (Jean-Louis)**. *L'après Raun 7: l'époque américaine (1944-1945). Des pages d'une histoire si récente qu'on ne peut pas l'oublier*, in LR, 19-20/X/1982. (K 873)
1070. **Id.** *Des pages d'une histoire si récente qu'on ne peut l'oublier. L'après Raun 7: l'époque américaine (1944-1945)*, in Le Courrier, 12-19/XI/1982. (K 826)
1071. **Rousseau (Paul)**. *Octobre 44: le plan Gutt. A peine les Belges avaient-ils vécu les journées folles de la libération, qu'ils étaient replongés dans l'économie de guerre. Ils en sortirent rapidement grâce au plan Gutt, qui demeure un modèle du genre*, in Trends, 26/X/1984. (K 1025)
1072. **S. (W.)**. *Il y a quarante ans la bataille des Ardennes. (I) Vendredi 15 décembre 1944 les Alliés prêts à achever les troupes nazies. (II) Heureuse petite Belgique qui a réussi à sortir de la guerre et de l'offensive alliée pas trop meurtrie et tout à son avantage sur le plan économique... (III) Le Soir pour demain: la débâcle allemande; la démocratie vue par Winston Churchill; Gaston Reiff en vedette; qui a des citrons pour une jeune femme malade? (IV) Hitler veut reprendre Anvers: il n'atteint même pas la Meuse... (V) Ignorant de la tragédie qui frappe les Ardennes, le Belge libéré parle pain, viande, confiture et sport. Et se réjouit de la condamnation à mort du traître Léon Degrelle*, in LS, 14-27/XII/1984. (K 1028)
1073. **Staes (Ghislain)**. *Les Unités d'Affaires Civiles 1944-1945*, in Le Combattant 1940-1945, X-XI/1982, p. 17-22. (R 036)
1074. **Thonon (Pierre)**. *Au cinéma, la Libération, c'était... autant en emporte le vent!*, in PP?, 5/IX/1984. (K 1150)
1075. **Van den Bossche (L.)**. *Le rôle des SAS belges dans la campagne de Hollande (1944-45)*, Bruxelles, ERM, 1975 (Lic.).
1076. **Wynants (Jaquens)**. *Tout n'est pas fini à la libération*, in 1940-1945. La vie quotidienne en Belgique⁽⁹⁹⁾, p. 298-301. (B 2415)
1077. **Id.** *Verviers libéré de l'allégresse à l'inquiétude. Septembre 1944-Janvier 1945*⁽¹⁰⁰⁾, Verviers, Libr. Dérive, 1984, 8°, bibl., cart., ill., ind., tabl., XVIII + 206 p. (B 2297)

2. Militaire inspanningen

1078. **De Pinchart (Henry)**. *Court historique du 28ème bataillon belge de Fusiliers, 1945-1946*, in Le Combattant 1940-1945, p. 19-20. (R 036)
1079. **Destabel (Claude)**. *Fort de huit cents hommes, pour la plupart volontaires de guerre de Namur, de Charleroi et des Ardennes le 16ème Bataillon de Fusiliers a vaillamment participé à la conquête de l'Allemagne nazie au côté de l'armée américaine*, in LR, 21/III/1984. (K 937)
1080. **De Wolf (Maurice)**. *Brieven uit Ierland. Belevissen van een schacht die in het jaar 1945, laatste jaar van oorlog en geweld, overzee naar Ierland trok*, Waver, Diagnostic & Communications, 1982, 4°, cart., ill., ind., 84 p. (B 2078)
1081. **De Wulf (Herman)**. *Het wilde avontuur der Belgische fuseliers. (De kleine Belg in de grote oorlog 2)*, in HLN, 16/XII/1984. (K 1056)
1082. **(E.V.J.R.)**. *Bruggelingen in Noord-Ierland, een verhaal van 1945*, in Het Vlaams Weekblad, 19/XI/1982. (K 846)
1083. **Lefebvre (Walter)**. *Het 1ste Bataljon Fuseliers oorlogsvrijwilligers*, Brugge, (Grafisch Bedrijf Schoonbaert), 1982, 4°, bibl., cart., ill., ind., 167 p. (B 2163)
1084. **M. André Raskin, de Faimas**. *évoque la Campagne d'Allemagne (1945) du 6ème Bataillon de Fusiliers belges*, in VLA, 31/I/1983. (K 897)
- Cfr. nrs 1004, 1008, 1012, 1016.

3. Terreur V-bommen

1085. **Cels (Jos)**. *V-Bommen op Antwerpen. Met vijftig foto's van Frans Claes*, Antwerpen/Weesp, Standaard Uitgeverij, 1984, 8°, cart., ill., ind., 77 p. (B 2313/8)
1086. **Despriet (Philippe)**. *De V1 en de V2 in Frans-Vlaanderen*, Roeselare, Cartoeristiek, 1983, 12°, ann., bibl., cart., ill., 40 p. (B 2151/7)
1087. **Dirix (Fons)**. *Het grote lijden van Antwerpen. (De kleine Belg in de grote oorlog 2)*, in HLN, 18/X/1984. (K 1056)

(99) Cfr. nr. 55.

(100) Uitgave van de oorspronkelijke licentieoverhandeling: Verviers. *De la libération à l'Offensive des Ardennes (Septembre 1944 - Janvier 1945)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1982, 4°, ann., bibl., cart., ind., XXIII + 289 p. (TH 193)

1088. **Id.** *Veertig jaar geleden, maar de herinnering blijft. Antwerpen onder de V-bommen*, in DNG, 6-7/X/1984. (K 1067)
1089. **Germoz (Alain).** *Anvers 1944-1945. Six mois sous les V armes secrètes d'Hitler*, in PP?, 21/XI/1984. (K 1013)
1090. **Lamoral (Johan).** *Duitsers beschoten Antwerpen met geheime drietrapsraket. Luchtvaart-hobbyist Dillen heeft boeiend archief over Deurnese luchthaven*, in GVA, 28/VII/1982. (K 810)
1091. **Leire (Yvan).** *Een vliegende bom kostte vijf mensenlevens*, in De Weekbode, 26/XI/1984. (K 1039)
1092. **Lieutenant (René).** *Liège et sa région sous les « robots ». Les sinistres bombes volantes allaient semer la ruine et la mort. 40 ans déjà! Du 20 novembre '44 au 31 janvier '45, 936 V I ou V II tombaient sur Liège et sa région*, in LW, 22/XI/1984. (K 1020)
1093. **Van Ishoven (Armand).** *Een ongelooflijke love-story na 38 onthuld. (1) « Ik trouwde met de man die Antwerpen met V-1's bestookte ». (2) De Britse geheime dienst fungeerde als huwelijksmakelaar*, in Panorama, 18-25/II/1983. (K 862)
1094. **Van Roy (Louis).** *38 jaar geleden regende het een eerste keer « vliegende bommen » (V 1) op Brussel en Vlaams-Brabantse gemeenten. Schoten Duitsers in het begin een stad te ver?*, in NB, 22/IX/1982. (K 819)

IX. NA-OORLOG (1945-1950)

A. BINNENLANDSE POLITIEK

1. Algemeen

1095. **Bamps (Chantal).** *De koude Oorlog en de gevolgen voor de socialistische arbeidersbeweging: periode 1945-1949. Een evaluatie van haar anti-communistische houding*, Brussel, VUB, 1982, 4°, bibl., cart., ind., V + 323 + XXVIII p. (Lic.). (TH 229)
1096. **Beerten (W.).** *Union Démocratique Belge. Een aanzet tot een travaillistische partij. 1944-1947*, Leuven, KUL, 1984, (Lic. Preneel).
1097. **Biron (Paul).** *Mon Mononke Désiré. Mon Mononke et le jour V*, Liège, Ed. Dricot, 1983, 8°, ann., ill., 366 p. (B 2134)
1098. **De Clercq (A.).** *Studie over het machtsverwervingsproces op het mikropolitieke vlak na de tweede wereldoorlog. Casus: de gemeenteraadsverkiezingen te De Pinte*, Gent, RUG, 1982, 2 vol. (Lic. Gaus).
1099. **Dereymaker (Yves).** *De invloed van de Koude Oorlog op de Belgische Kommunistische Beweging in de periode 1944-1948*, Brussel, VUB, 1982, 4°, ann., bibl., ind., tabl., 233 p. (Lic.). (TH 230)
1100. **De Schryver (August).** *De oprichting en leiding van de Christelijke Volkspartij — Parti Sociale Chrétien 1945-1949*, in Res Publica Belgica 1945-1975, Nr. 4-1983, p. 553-575. (B 2210)
1101. **Eyskens (Gaston).** *De functie van eerste minister in België, in de periode 1945-1975*, in Res Publica Belgica 1945-1975, Nr. 4-1983, p. 533-552. (B 2210)
1102. **Gerard (Jo).** *La Belgique et son Régent. I. — Sortir de l'enfer. II. — Un Miracle? 3. — L'air du temps*, in LB, 28-30/XI/1982. (K 828)
1103. **Id.** *Chronique de la Régence. 1944-1950*, Bruxelles, Ed. J.M. Collet, 1983, 8°, ill., ind., 447 p. (B 2167)
1104. **Id.** *Le mandarin du régent (André de Staercke)*, in Les éminences grises de Laeken⁽¹⁰¹⁾, p. 235-248. (B 2129)
1105. **Gotovitch (José).** *Sous la régence: Résistance et pouvoir*, Bruxelles, CRISP, 1983, 4°, bibl., ind., 32 p. (B 2151/14)
1106. **Lausberg (Sylvie).** *Le communisme belge pendant la guerre froide*, Bruxelles, ULB, 1984 (Lic. Stengers).
1107. **Loos (Marc).** *60 ans de Parti Communiste. Le PC après la 2me guerre mondiale*, in La Gauche, 22/IV/1982. (K 796)
1108. **André Molitor, grand commis de l'Etat, in LB, 29/XII/1982. (K 844)**
1109. **Molitor (André).** *L'évolution de l'administration belge depuis 1945*, in Res Publica Belgica 1945-1975, Nr. 4-1983, p. 661-686. (B 2210)
1110. **Perin (François) — Le Walle (Paul).** *Le Conseil d'Etat*, Bruxelles, CRISP, 1984, 4°, ind., 36 p. (B 2419)

(101) Bruxelles, Ed. J.M. Collet, 1982, 8°, bibl., cart., facs., ill., ind., 255 p.

1111. **Ronse (M.)**. *Studie over het machtsverwervingsproces op het micropolitieke vlak na de tweede wereldoorlog. Casus: de gemeenteraadsverkiezingen te Ronse, Gent, RUG, 1982* (Lic. Gaus).
1112. **La solitude d'un prince. Le prince Charles. Un homme âgé, morose, taciturne. Qui se rappelle de temps en temps à l'opinion publique par un procès... Il aurait pu être roi, in L'événement, 3/XII/1982.** (K 833)
1113. **Vermeulen (Pierre.)**. *Minister van Binnenlandse Zaken in de jaren van de Koningskwesie en de Schoolstrijd, in Res Publica. Belgica 1945-1975, Nr. 4-1983, p. 577-594.* (B 2210)
- Cfr. nrs 79, 92, 133, 140, 144, 1195, 1200.

2. Koningskwesie

1114. **De Bock (Walter)**. *De Koningskwesie: Leopold III, een boegbeeld van extreem-rechts, in Extreem-rechts en de staat* ⁽¹⁰²⁾, p. 59-66. (B 1296)
1115. **Dagboek van Achiel Van Acker over de koningskwesie blijft gesloten. Burgemeester Van Acker: «Ik meen te handelen zoals mijn vader zou gehandeld hebben...», in Brugsch Handelsblad, 30/IX/1984.** (K 990)
1116. **De Lentecker (Louis)**. *Requiem voor Leopold III*, Brussel, Uitg. Grammens, 1983, 12°, 84 p. (B 2228/15)
1117. **Driesmans (Rony) - Dewulf (Paul) - Vinck (John)**. *Exclusief het Eldrie-Archief over de Koningskwesie. Veteranen vergeten niet, in De Post, 23/X-6/XI/1983.* (K 919)
1118. **Driesmans (Rony)**. *Alle macht aan de koning. «Ik heb het verbond niet verklikt» zegt Walter Daems, ex-Eldrie voorvechter uit de rumoerige jaren 1945-1980. «Ik weet wel dat ze ons fascistie zullen noemen», in De Post, 10/IV/1983.* (K 884)
1119. **Driesmans (Rony) - Dewulf (Paul)**. *Alle macht aan de Koning. Man met één dom. «Verraad van De Vleeschauwer deed Leopold zwichten». «Bijna een bloedbad op de Meir»..., in De Post, 3/IV/1983.* (K 884)
1120. **Dupont (Colette)**. *Les mouvements léopoldistes, 1945-1980. Organisation et action*, Liège, Ulg, 1984 (Lic. F. Balace).
1121. **Gerard (Jo)**. *Auprès de Léopold III (Robert Capelle - Raoul Van Overstraeten)*, in *Les éminences grises de Laeken* ⁽¹⁰³⁾, p. 203-218. (B 2129)
1122. **Id.** *Les 120 jours de Jacques Pirenne, in Les éminences grises de Laeken* ⁽¹⁰⁴⁾, p. 219-233. (B 2129)
1123. **Id.** *Léopold III. Un Roi trahi*, Bruxelles, Editions des Archers, (1983), 4°, ill., 123 p. (B 2237)
1124. **Id. - Gerard (Hervé)**. *Leopold III zweeg. Wij spreken*, Antwerpen, Uitg. All-Books, 1983, 8°, ill., ind., 234 p. (B 2458)
1125. **Gerard-Libois (Jules) - Gotovitch (José)**. *Léopold III: le non-retour*, Bruxelles, CRISP, 1983, 4°, ind., 28 p. (B 2185/11)
1126. **Id.** *Léopold III: le non-retour. Textes et documents, sélection et présentation*, Bruxelles, CRISP, 1983, 4°, ind., 37 p. (B 2228/14)
1127. **Gielen (Georges)**. *De Koningskwesie. «Iedereen dacht: Van Acker brengt Leopold III mee in zijn koffer», in De Post, 23/IX/1984.* (K 1140)
1128. **Koeck (Paul)**. *Het vergeten leger van Leopold III. «Sire, geef het sein». Op beschuldiging van moord, in Humo, 9-23/XII/1982.* (K 832)
1129. **Maesschalck (Michaël)**. *Een cruciale fase in de Koningskwesie (febr.-juli 1945). Een inhoudsanalyse van zes belgische dagbladen, in BTNC, 1984, 1-2, p. 201-251.* (R 002)
1130. **Mincke (M.)**. *Mouvements wallons et Question royale (1949-1980)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1984 (Lic. Pirotte).
1131. **Papeleux (Léon)**. *Le Vatican et la question royale, in VW, IX/1982, p. 173-189.* (K 818)
1132. **Theunissen (Paul)**. *1980: ontknoping van de koningskwesie* ⁽¹⁰⁴⁾, Antwerpen/Amsterdam, De Nederlandsche Boekhandel, 1984, 8°, bibl., ill., ind., tabl., 180 p. (B 2301)

3. Epuratie en repressie

1133. **Boey (Marc)**. *Wolfestraat (Gedichten)*, Antwerpen, Uig. De Nederlanden, 1982, 8°, ind., 46 p. (B 2104/13)

(102) Cfr. voetnoot 12.

(103) Cfr. voetnoot 101.

(104) Uitgeverij van de oorspronkelijke licentieverhandeling: 12 maart - 11 augustus 1980. Vijf maanden die België deden wankelen... De ontknoping van de koningskwesie, Brussel, VUB, 1983.

1134. **Claes (Ernest)**. *Uit de dagboeken van Ernest Claes: het afscheid*, Leuven, Davidsfonds, 1983, 8°, ill., 283 p. (B 2121)
1135. **De Lentdecker (Louis)**. *Het Gerecht der bevrijding. Achtergronden van een onwaardig geding*. 1. Tegenstrevens « Vindevogel verdiende doodstraf niet ». 2. Verdeeldheid onder de Vlamingen fatale handicap voor Vindevogel. 3. Getuigenissen tegen Vindevogel opgedrongen. 4. « Vindevogel vrijspreken is onmogelijk ». 5. Waarom was de krijgsraad in de zaak-Vindevogel zo onprecies? 6. Vindevogel als zondebok terechtgesteld, in *DS*, 29/VIII-4/IX/1983. (K 902)
1136. **Depuydt (Paul)**. *Repressie en epuratie in België na W.O. II*, Leuven, KUL, 1984, 4°, bibl., ind., 306 p. (TH 245)
1137. **De Schuyteneer (Hugo)**. *90-jarige Frans Beirens: ik geef de fakkel van Frontsoldaten door...*, in *Wij*, 3/III/1983. (K 859)
1138. **De V. (E.)**. « Het feest van de haat ». 1. September 1944. 2. De heerschappij van de straat. 3. De ophitsers. 4. De Vliegende Brigade. 5. In de diertuin. 6. De moord op Herman de Vos. 7. Ja, dat gebeurde hier. 8. De generaal en de majoor. 9. Onschuldige vrouw terechtgesteld. 10. Irma Laplasse. 11. De lijdensweg van Irma Laplasse. 12. Salvo in het hoofd. 13. Hulp in Nood. 14. Rektor Bernaerts en Pater Vervinck. 15. De schat van het V.N.V. 16. Van Ergens, ter dood veroordeeld. 17. In de vergeetput. 18. Ook in het Walenland. 19. Waarover velen zich schamen. 20. Het geval Borginon. 21. Borginon, twintig jaar buitengewone hechtenis. 22. De abt van Steenbrugge. 23. Geen gerechtigheid voor Dom Modest van Assche. 24. De dood van Modest van Assche. 25. Vindevogel. 26. Borms. 27. Leo Delwaide, oorlogsburgemeester. 28. 41.486 stemmen voor Mevrouw Delwaide. 29. José Streef, in 't Pallieterke, 22/III-4/X/1984. (K 935)
1139. **Genty (Louis)**. *Deux épisodes du Conseil de guerre de Nivelles: Ils avaient assassiné des Résistants*, in *Memo*, 1982/8. (R 1075)
1140. **Gielen (Georges)**. *Vendetta tussen wit en zwart*, in *De Post*, 16/IX/1984. (K 1140)
1141. *Herinneringen van Willy Helsen aan z'n 12 jaar russisch concentratiekamp van 5 maart 1944 tot 19 augustus 1955*, in *Berkenkruis*, I-III/1982. (R 032)
1142. **Lefebvre (Albert)**. *De tijd van Toen*, in *Berkenkruis*, V/1982-IX/1982. (R 032)
1143. **Todts (Herman)**. *Hoe Vlaanderen het maakte. Dossier 1940-1960*. — (2) *De tweederangse tijd*. — (3) *De miljoenen van G. Vandaele*. — (4) *Een meerderheid om wat te doen?* — (5) *« En wie uw scholen belagen, ransel die op de straat »*, in *Knack*, 18/V-15/VI/1983. (K 891)
1144. **Van der Elst (Frans)**. *Advokaat in sombere tijden* ⁽¹⁰⁶⁾, Brussel, Vlaams-Nationaal Studiecentrum, 1983, 8°, ill., 20 p. (B 2104/7)
1145. **Id.** *De Doodstraf*, in *Wij*, 16-30/VI/1983. (K 898)
1146. **Id.** *De Vlaamse Beweging in de eerste jaren na de bevrijding*, in *Wij*, 3-17/XII/1983. (K 928)
1147. **Vinks (Jos)**. *Van repressie tot Egmont. 35 jaar Vlaamse strijd*, Brecht/Antwerpen, De Roerdomp, 1980, 8°, bibl., tabl., 227 p. (B 2222)
1148. **Wuyts (Louis)**. « *Moeten mijn kleinkinderen boeten voor mijn verleden?* ». *Het verbeterde gevecht van gewezen Oostfrontstrijder Oswald Van Ooteghem*. « *Ik vecht niet voor amnestie, maar tegen excessen van de repressie* », in *De Post*, 22/V/1983. (K 886)

Cfr. nrs 1173, 1190.

B. BUITENLANDSE POLITIEK

1149. **De Groof (Bert)**. *De politieke erkenning van West-Duitsland door België 1945-1955. De Westduitse kwestie in België. Ontwikkeling, samenhangen en resultaten*, Brussel, VUB, 1984 (Lic. Magits).
1150. **Gonzales Petraglia (Fernando)**. *Marcel-Henri Jaspars, Ministre en Argentine (1946-1951)*, Bruxelles, ULB, 1984 (Lic. Stengers).
1151. **Van Eenoo (Romain)**. *Van neutraliteit naar Europese integratie*, in *Algemene Geschiedenis der Nederlanden. Nieuwste Tijd* 15 ⁽¹⁰⁶⁾, p. 370-381. (LJ 2/2)

(106) Verscheen vooreerst als: *Advokaat in sombere tijden. Regering-Pierlot bereidde in Londen repressie voor. Krijgsauditeur weigerde moeder melk voor haar kind. De executie van dr. Borms is een onuitwisbare schande. In 1945 werden moorden bij wet straffeloos verklaard. Amnestie is een Vlaamse eis en komt er dus niet*, in *Wij*, 6/1-3/IV/1983.

(106) Cfr. voetnoot 138.

D. EKONOMIE

1152. **Collin (Fernand)**. *De Belgische financiële groepen van 1945 tot 1978*, in *Res Publica. Belgica 1945-1975*, Nr 4-1983, p. 621-631. (B 2210)
1153. **Dambre (Wouter)**. *Geschiedenis van de ondernemingsraden in België (1945-1967)*, Gent, RUG, 1983, 2 vol. (Lic. Balthazar).
1154. **Gielen (Georges)**. « Na de bevrijding werden we een mirakelland ». « Onze frank was de dollar van Europa », in *De Post*, 9/IX/1984. (K 1140)
1155. **Henricot (Robert)**. *Qui décide en matière de finances publiques en Belgique?*, in *Res Publica. Belgica 1945-1975*, Nr. 4-1983, p. 607-619. (B 2210)
1156. **Van Belle (Jan)**. *De houding van patronale groeperingen, politieke partijen en economische groepen in België tegenover de politieke en economische integratie in de periode 1946-1949, met de nadruk op de invoering van het Marshall Plan; een voorbereidende studie*, Gent, RUG, 1976, 4°, bibl., ind., tabl., 264 p. (TH 224)
1157. **Vandewalle (G.)**. *De economische ontwikkeling in België 1945-1980*, in *Algemene Geschiedenis der Nederlanden. Nieuwste Tijd*, 15⁽¹⁰⁶⁾, p. 116-158. (LJ 2/2)
1158. **Wauters (Patrick)**. « De Steenkoolslag ». *Krisis in de Belgische steenkoolindustrie na Wereldoorlog II (1945-1948). Vooropgestelde oplossingen — Gevoerd beleid*, Brussel, VUB, 1981, 4°, ann., bibl., ind., tabl., 213 p. (TH 210)

Cfr. nr. 1234.

D. SOCIAAL LEVEN

1159. **Cober (C.)**. *Sociale opvattingen en initiatieven van de Leuvense studenten tussen 1944 en 1963*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Vos).
1160. **Collet (François)**. *L'émigration des paysans flamands en Wallonie, dans la région du Condroz et de la Famenne (1945-1965)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1983 (Lic. Pirrotte).
1161. **Dresse (Renée)**. *Le statut de la Jeunesse Travailleuse et le congrès de la JOC d'août 1945*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1984 (Lic. Aubert).
1162. **Grinberg (G.) - Tollet (R.)**. *Le syndicalisme et la crise ou la crise du syndicalisme*, Bruxelles, CRISP, 1983, 4°, ind., 29 p. (B 2151/13)
1163. **Leburton (Edmond)**. *La prise de décision en Belgique en matière de santé publique (1945-1975)*, in *Res Publica. Belgica 1945-1975*, Nr. 4-1983, p. 633-653. (B 2210)
1164. **Schoktaert (L.)**. *De Vlaamse problematiek bij de naoorlogse jeugdbewegingen 1944-1960*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Vos).
1165. **Struyve (Johan)**. *Socio-culturele ontwikkeling in België 1945-1980*, in *Algemene Geschiedenis der Nederlanden. Nieuwste Tijd*, 15⁽¹⁰⁶⁾, p. 318-336. (LJ 2/2)
1166. **Van den Wijngaert (Mark) - Weyns (Peter)**. *De politieke opstelling van het A.C.W. en zijn verhouding tot de C.V.P. (1945-1966)*, in *De kracht van een overtuiging. 60 jaar A.C.W. 1921-1981*, (107), p. 191-211. (B 2288)
1167. **Van Hoorbeeck (M.)**. *Het Algemeen Diets Jeugdverbond (A.D.J.V.). Vlaams-nationalistische jeugdbeweging (1944-1961)*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Vos).
1168. **Withofs (M.)**. *Een bijdrage tot de geschiedenis van de V.K.A.J. De naoorlogse jeugdorganisatie tot 1960*, Leuven, KUL, 1984 (Lic. Vos).
1169. **Witte (Els) - Meynen (A.)**. *Het maatschappelijk-politieke leven in België 1945-1980*, in *Algemene Geschiedenis der Nederlanden. Nieuwste Tijd*, 15⁽¹⁰⁶⁾, p. 204-268. (LJ 2/2)
1170. **Wittebols (Gust) - Durnez (Gaston)**. *Van Leeuwte tot D.C. Kroniek van een literaire uitgeverij*, Leuven, De Clauwaert, 1984, 12°, bibl., ill., ind., 80 p. (B 2272)

— *Krijgsgevangenen in België*

1171. **Debecker (G.)**. *Het Duitse krijgsgevangenenkamp nummer 2228 van Overijse-Terlanen*, Overijse, Gilbert Debecker, 1984, 8°, bibl., cart., facs., ill., ind., 183 p. (B 2483)

Cfr. nr. 3.

E. PERS EN PUBLIEKE OPINIE

1172. **Knabe (C.)**. *Het bevrijdingsjaar in Antwerpen (september 1944 — juli 1945). Een persstudie*, Leuven, KUL, 1984 (Lic.).

(107) Cfr. voetnoot 2.

(108) Cfr. voetnoot 38.

1173. **Laurent (Annick)**. *L'opinion publique face à la répression de l'incivisme en Belgique (6 septembre 1944 — 20 mars 1946)*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1981, 4°, ann., bibl., facs., ind., XXV + 224 p. (TH 214)
1174. **Michiels (Carl)**. *De Belgische publieke opinie ten aanzien van de communistische revolutie in China: 1948-1949. Een personsonderzoek*, Leuven, KUL, 1982 (Lic. Vos).
1175. **Rommelpot**. *Samengelezen door Arthur De Bruyne en Joris Lombaerts, Brecht/Antwerpen, De Roerdomp, 1983, 4°, ill., 142 p.* (B 2219)
1176. **Sterckx (Alain)**. *La Revue Nouvelle, 1945-1969; contribution à l'étude de l'opinion catholique en Belgique*, Louvain-la-Neuve, UCL, 1981 (Lic. Lory).
1177. **Van den Heuvel (G.)**. *België na de bevrijding in de spiegel van de Brusselse pers (september 1944 — juni 1945)*, Leuven, KUL, 1983 (Lic. Wils).
1178. **Van der Spiegel (W.)**. *De houding van de Belgische dagbladpers tegenover de Israëlisch-Arabische oorlog van 1948*, Leuven, KUL, 1983 (Lic. De Queeker).
1179. **Vanvaecck (M.)**. *'t Pallieterke van Bruno De Winter 1945-1966*, Leuven, KUL, 1983 (Lic. Vos).
1180. **Vranck (Rudi)**. *De Belgische publieke opinie en het Marshall-plan: 1947-1948. Een persstudie*, Leuven, KUL, 1982, 4°, bibl., ind., XI + 213 p. (TH 207)
1181. **Wieërs (H. Jos)**. *18 december 1944. De sensationele wedergeboorte van Het Volk na de bezetting*, in HV, 18/XIV/1984. (K 1040)

X. PERSONALIA

Baels (Hendrik)

1182. **Driesmans (Rony)**. *Hendrik Baels, te Vlaams en te volks.. In zijn politieke en diplomatieke loopbaan stootte de vader van prinses Lilian telkens weer op twee onoverkomelijke handicaps*, in De Post, 16/XII/1984. (K 1041)

Bernard (Henri)

1183. **Ricquier (Jean-Claude)**. *Les Souvenirs du Professeur Henri Bernard*, in RG, VIII-IX/1981, p. 3-19; X/1981, p. 5-26; XIII/1981, p. 23/42. (K 884 - R 923)

Blume (Isabelle)

1184. **Gerards (Isabelle)**. *L'action rouge (Isabelle Blume)*, in Sept Dames de qualité⁽¹⁰⁹⁾, p. 123-143. (B 2166)

Borms (August)

1186. **Dr. August Borms**. *Data-feiten-citaten-foto's*, Antwerpen, Wete Di, s.d. (1984), 8°, facs., ill., ind., 52 p. (B 2350/17)

Brunning (Henri)

1186. **Van Gele (Henk)**. *Henri Brunning ten onrechte vergeten*, in DS, 14/VII/1984. (K 1002)

Cardijn (Jozef)

1187. **Lewin (Rosine)**. *Pour le centenaire de la naissance de Joseph Cardijn, Militant ouvrier et cardinal*, in CM, XII/1982. (K 845)
- Cfr. nrs 197, 211, 626, 628.

Cool (August)

1188. **Franssen (Peter) - Martens (Ludo)**. *De dood van een ACV-leider of Het geld van de C.V.P.*, Antwerpen, Uitg. EPO, 1984, 8°, ind., tabl., 213 p. (B 2290)

Daels (Frans)

1189. **De V. (E.)**. *Professor Daels. I. « Testamentuitvoerder van de IJzer » — II. « Ik dien », in 't Pallieterke, 7-14/I/1982. (K 765)*

(109) Bruxelles, Ed. J.M. Collet, (1982), 8°, facs., ill., ind., 250 p.

De Coene (Jozef)

1190. **Germonprez (Fred)**. *Jozef De Coene en de Kortrijkse Kunstwerkstede*, Tielt/Bussum, Lannoo, 1983, 8°, facs., ill., 219 p. (B 2218)

Degrelle (Léon)

1191. **De Thier (Jacques)**. *Pourquoi l'Espagne de Franco n'a pas livré Degrelle*, in RG, IV/1983. (K 880)
1192. **Smeets (René)**. 1. *Wil u Degrelle? U kan hem krijgen! Er zijn kort na het einde van de oorlog en in de loop van de jaren vijftig verschillende pogingen ondernomen om Léon Degrelle in Spanje te ontvoeren en in België voor zijn rechters te brengen. Hoe komt het dat die allemaal mislukt zijn?* 2. *Wachten op Léon Degrelle. Straks komt de gevreesde Rex-leider ongehinderd het land binnen, hoezeer sommigen daar ook tegen gekant zijn*, in *Knack*, 12-19/IX/1984. (K 1006)
- Cfr. nrs 101, 529, 531, 1220.

De Jongh (Andrée)

1193. **Gerard (Isabelle)**. *Mémoires parlés* (Andrée De Jongh), in *Sept Dames de qualité* (108), p. 145-161. (B 2166)

De Man (Hendrik)

1194. **De Man (Yvonne)**. *Hendrik de Man, een karakterstudie* (110), in *Bulletin de l'Association pour l'étude de l'œuvre d'Henri de Man*, XII/1982, n. 8-33. (R 785)

De Schryver (August)

1195. **Ricquier (Jean-Claude)**. *Auguste De Schryver: souvenirs politiques et autres*, in RG, V/1982, VI-VIII/1982, p. 17-31; IX/1982, p. 19-35. (R 923 - K 848)

Elias (Hendrik)

1196. **Van der Elst (F.)**. *Tien jaar na het overlijden van dr. Elias*, in *Wij*, 10/II/1982. (K 870)
- Cfr. nrs 497, 500, 503, 520.

Elisabeth van België

1197. **Delépine (Berthe)**. *Elisabeth. Reine des Belges*, Bruxelles, La Belgothèque/Paul Legrain, 1983, 8°, ill., ind., 96 p. (B 2245)
1198. **Wuyts (Louis)**. *Elisabeth werd 's lands eerste verzetsvrouw. Het Belgisch Koningshuis in de storm 40-45. In de « kostschool » van Ciergnon kregen de kinderen Boudewijn, Albert en Josephine-Charlotte het naar hun zin*, in *Zondagnieuws*, 4/II/1983. (K 853)
1199. **Id.** *Koningin Elisabeth schreef aan Paul Reynaud, de eerste minister van Frankrijk: « Mijn zoon is geen verrader! »*. *Het Belgisch Koningshuis in de storm 40-45*, in *Zondagnieuws*, 21/XII/1982. (K 853)

Eyskens (Gaston)

1200. **Ricquier (Jean-Claude)**. *Le Vicomte Eyskens: souvenirs et commentaires*, in RG, IX/1983, p. 3-22. (K 923 - K 848)

Gantois (Jean-Marie)

1201. **Defoort (Eric)**. *De Vlaamse Beweging in Frankrijk tussen mythografie en historiografie*, in WT, I/1984, p. 20-35. (R 1063)
1202. **Id.** - **Balcaen (Beatrijs)**. *Brieven van J.M. Gantois aan V. Celen. II. 1941-1951*, Kortrijk, KUL-Campus Kortrijk, 1980, 8°, ind., 121 p. (B 2525)

(110) Verscheen vooreerst in *De Maand*, VIII/1986, p. 421-437.

(111) Vertaling van een deel van het hoofdstuk *La Ligue des Flamands de France*, « Vlaamsch Verbond van Frankrijk », p. 283-286 uit *Histoire secrète de la Flandre et de l'Artois*, Paris, Albin-Michel, 336 p. (B 2106)

1203. Landry (G.) – De Verrewaere (G.). *Het proces Gantois* ⁽¹¹⁾, in *Dietsland-Europa*, X/1982.
(K 822)
1204. Wils (Lode). *J.M. Gantois als historicus*, in *WT*, 1/1984, p. 17-19.
(R 1063)

Gerretson (Frederik Carel)

1206. Van Hees (Pieter). *Frederik Carel Gerretson (1884-1958) als Groot-Nederlander*, in *WT*, 1/1984, p. 36-43.
(R 1063)
- Cfr. nrs 118, 120.

Gevers (Max)

1206. Gevers (Max). *Une vie consacrée au culte du beau*, in *Semaine d'Anvers*, 17/IV/1984.
(K 942)

Goossenaerts (Jef)

1207. Baert (Lutgart). *Dr. Jef Goossenaerts (1882-1963)*, in *Heemkundige Kring « De Oost-Oudburg »*, Jaarboek XX-1983, 8°, facs., ill., ind., 188 p.
(B 2285)
1208. Dal. *Aan alle Vlaamse akties tussen 1900 en 1963 te pas. Jef Goossenaerts toch niet vergeten. « Hij is zwart, maar we hebben geen bewijs ». Tweemaal repressie, tweemaal : waarom?*, in *DS*, 1/V/1984.
(K 967)
1209. *Dr. Jozef Goossenaerts 1882-1963. Een album samengesteld ter gelegenheid van de herdenkingstentoonstelling in het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven te Antwerpen van 6 maart tot 18 april 1982*, Gent, Stichting Dr. Jozef Goossenaerts, 1982, 4°, facs., ill., ind., 112 p.
(B 2054)

Grauls (Jan)

1210. Van Mechelen (Johan) – Vanderbiesen (Fons). *Dr. Jan Grauls. 1887-1960*, Gent, Beschermkomitee Campo Santo, 1981, 4°, ill., 15 p.
(B 2104/2)

Lannoo (Joris)

1211. Vanlandschoot (Romain). *Joris Lannoo. Drukker en uitgever voor Vlaanderen. 1891-1971*, Tielt, Lannoo, 1984, 8°, bibl., ill., ind., 237 p.
(B 2293)

Léopold III

1212. H. (V.). *Leopold III. 'n Vorst die tweemaal de dynastie redde*, in *Zondagsblad*, 17/X - 20/XI/1983.
(K 1051)
1213. Kirschen (Gilbert). *L'éducation d'un prince. Entretiens avec le Roi Léopold III* ⁽¹²⁾, Bruxelles, Didier Hatier, 1984, 8°, facs., ill., ind., 155 p.
(B 2402)
1214. Meire (Robert). *Léopold III. Pensée et messages*, Bruxelles, Ed. Paul Legrain, 1983, 8°, ind., 103 p.
(B 2246)
1215. Offergeld (Jacques). *Léopold III*, (Bruxelles), Ed. J.M. Collet, (1983), 4°, ill., 73 p.
(B 2234)
1216. Remy (Col.). *Le Fils du « Roi Chevalier »*, in *Mes Grands Hommes et quelques autres* ⁽¹³⁾, p. 352-379.
(6745)
1217. Verwerft (Gust). *Leopold III. Koning - soldaat - mens*, Antwerpen/Amsterdam, Helios, 1983, 4°, ill., 96 p.
(B 2211)
- Cfr. nrs 315-323, 472, 476, 1114-1132, 1220, 1231-1232.

Mahieu (Jules)

1218. Ferrier (Roland). *III. L'abbé Jules Mahieu*, in *HUMBLET (Jean-E.) – DHANIS (Tony), Eglise-Wallonie I. Chances et risques pour un peuple* ⁽¹⁴⁾, p. 92-108.
(B 2198)
- Cfr. nr. 84.

(112) Verscheen vooreerst als: *Entretiens avec le Roi Léopold: Réflexions sur la formation d'un prince*, in *RG*, I/1984, p. 3-26; II/1984, p. 3-22; III.

(113) Paris, Bernard Grasset, 1982, 8°, 424 p.

(114) Bruxelles, Ed. Vie Ouvrière, 1983, 12°, ann., bibl., ind., 223 p.

Melis (Willem)

1219. **Durnez (Gaston)**. *Oud-hoofdredakteur van De Standaard overleden. Willem Melis : een bedrijvig leven in dienst van de Nederlandse gedachte*, in DS, 13/III/1984. (K 1128)

Mélot (Albert)

1220. **Laloux (Isy)**. *Les souvenirs de guerre du baron Albert Mélot. Le roi Léopold accepta en principe de prendre le commandement de l'A.S. Degrelle fut à deux pas d'être enlevé en Espagne*, in VLA, 11/IX/1984. (K 1138)

Moens (Wies)

1221. **Verstraete (Erik)**. *Wies Moens. 1898-1982. Gedenkboek*, Antwerpen, Stichting Mercator-Plantijn, 1984, 8°, bibl., facs., ill., ind., 478 p. (B 2455)

Moyersoen (Ludovic)

1222. **A. (P.)**. *Oud-minister Ludovic Moyersoen werd tachtig*, in DNGi, 17/VIII/1984. (K 1131)

Naessens (Maurits)

1223. **Bailly (Michel)**. *La mort d'un mécène : Maurice Naessens, banquier, socialiste, flamingant citoyen d'honneur de Liège*, in LS, 10/IX/1982. (K 849)

1224. **De Bock (Walter)**. *Bankier Naessens overleden. De schaduw van de Man*, in DM, 7/IX/1982. (K 849)

1225. **De V. (E.)**. *Maurits Naessens*, in 't Pallieterke, 16/IX/1982. (K 830)

1226. **Rens (Jef)**. *Maurits Naessens — Mijn beste vriend*, in Bulletin de l'Association pour l'étude de l'œuvre d'Henri de Man, XIV/1982, p. 34-39. (R 785)

Poulet (Robert)

1227. **Germoz (Alain)**. *Un autre regard sur le patriotisme. Le cas Robert Poulet*, in PP?, 9/IX/1983, p. 82-97. (K 1072)

Cfr. nrs 527-528.

Renard (André)

1228. **André Renard**. *Un demi-siècle de vie en images et documents. Il avait choisi depuis sa prime jeunesse. — Un personnage multiple mais un seul visage*, in LW, 3-6/VIII/1982. (K 871)

Rey (Jean)

1229. **Mommen (André)**. *Jean Rey. Il faut rentrer dans l'ordre*, in De Nieuwe, 2/VI/1983. (K 896)

1230. **Ricquier (Jean-Claude)**. *Jean Rey : portrait et souvenirs. II. — Des années de captivité à celles du gouvernement*, in RG, I/1983, p. 3-24. (R 923 - K 848)

Romsée (Gerard)

1231. **Van der Elst (Frans)**. *Romsée en de Koning*, in Wij, 17/II - 10/III/1983. (K 869)

1232. **Id.** *Romsée en Leopold III*, in DS, 20/IV/1983. (K 869)

Schiltz (Hugo)

1233. **De Haes (Leo)**. *Hugo Schiltz : « Zelfs de Ieren, die pummels hebben revolutie gemaakt. Wij Vlamingen zijn het enige volk in West-Europa dat dat niet heeft gedaan »*, in Humo, 8/III/1984. (K 939)

Snoy et d'Oppuers (Baron)

1234. **Ricquier (Jean-Claude)**. *Comte Snoy et d'Oppuers : témoignage et souvenirs. De la création du Ministère des Affaires économiques au Traité de Rome*, in RG, IV/1984, p. 19-29; V/1984, p. 13-26. (R 923)

Spaak (Paul-Henri)

1235. **Monteyne (André)**. *Paul-Henri of de kwikzilveren beweging*, in *De Brusselaars in een stad die anders is* (1ste), p. 334-358. (B 2071)

Stracke (Desiderius A.)

1236. **Penning De Vries (Piet)**. *Pater D.A. Stracke. Een heelnederlander*, Brugge. Uitg. Tabor, 1982, 8°, ill., 36 p. (B 2151/16)

Van Cauwelaert (Frans)

1237. **Van Mechelen (Mia)**. *Frans Van Cauwelaert. Een portret*, in *Ons Erfdeel*, IX-X/1982, p. 524-537. (R 028)

Vandamme (Pierre)

1238. **Vandamme (Pierre)**. *Een hart aan zee*, Brugge, Uitg. Raaklijn, 1982, 4°, cart., facs., ill., 192 p. (B 2462)

Verschaeve (Cyriel)

1239. **Neels (Julius)**. *Zeven brieven van Cyriel Verschaeve uit de jaren 1942-1944 aan Julius Neels*, in *Verschaeviana*, Tweede deel, aflevering 1, 1974, p. 143-154.
Cfr. nrs 100, 498-499, 510.

Wouters (Leo)

1240. *Hulde-schrift Dr. Leo Wouters*, s.l., Nationalistische Studentenvereniging & Nationalistische Jongstudentenverbond, 1982, 8°, facs., ill., ind., 64 p. (B 2104/1)

(115) Thelt/Bussum, Lannoo, 1981, 12°, bibl., ind., 376 p. In het Frans vertaald als *Les Bruxellois. Un passé peu ordinaire*, Bruxelles, Ed. Vander, 1982, 12°, bibl., ind., 332 p. (B 2075)

INDEX *

A

- A. (P.)** 1222
A. (L.) 888
Aalst 76, 212
Aalter 888
Aarlen 207, 561, 700-701, 889-891, 1056
Abbeville 339-340
Abicht (Ludo) 704
A.D. 167
Adriaens (Ward) 496, 543, 641
Adriaenssens (Eugeen) 800
Aisemont 453
Alexander (Martin S.) 152
Algiers 364
Altringham 362
Améry (Jean) 257
Amourette (Jean-Paul) 261
Andries (J.) 690
Anthoine (Roger) 728
Antoing 855
Antwerpen 185, 232, 239, 362, 574, 794,
 820, 853, 887, 892-902, 982-985, 989, 1072,
 1085, 1067-1090, 1093, 1172, 1209
Appermans (Fons) 623
Arnhem 887, 943
Arnould (Emilie) 624
Arnould (Maurice A.) 84
Awouters (Pierre) 544
Asse 579
Auschwitz 673, 709, 715, 720-723, 725
Bal (J.) 96
Bal (Nic) 657-659
Balcaen (Beatrijs) 1202
Balen-Neet 730-731
Ballegeer (Johan) 401
Bakhazar (Herman) 437
Bamps (Chantal) 1095
Bande 1032, 1046, 1055
Banjikila (Bakajika) 406
Barrier (Joseph) 1026
Basècles 294
Basenaken 992, 1003, 1038-1039, 1045,
 1049
Bastin (Yves) 168
Bauer (Raoul) 38
Bauer (Yehuda) 705
Bauwens (Jan G.) 801
B.D. 854
Beaujean (Pierre) 945
Beauraing 225
Beaurir (Generaal) 584, 586
Beckers (Jos.) 325
Beernem 865
Beerse 841
Beerten (W.) 1096
Beirens (Frans) 1137
Bekaert (Leon) 190
Beke (Philippe) 802
Belvaes (Jan) 515
Bemong (Jean) 606
Bergen 602, 855, 887, 903-904
Beringen 487
Bérismenil 1029
Berlijn 162, 506
Bernaerts (Rektor) 1138
Bernard (Henri) 281, 990, 1183
Beselare 732
Beyens (Antoine) 342
Bikar (André) 282-285
Billen (Raymond) 698
Biron (Paul) 1097
Blairon (José) 384
Blom (Jacob) 709
Blondeel (E.) 359
Blume (Isabelle) 4, 1184
Blumensson (Martin) 53

B

- B. (J.P.)** 324
Bachkatov (Nina) 958
Bedoux (Generaal) 172
Baelen 468-469
Baels (Hendrik) 1182
Baert (Koen) 69
Beert (Lutgart) 1207
Beert (Roger) 52
Baeten (Pieter) 937
Baevegans (Carina) 128
Bailleul (Karel) 977
Bailly (Michel) 1223
Bailly (Pierre) 545

* Auteursnamen worden in vet gezet, in titels vermelde persoonsnamen in kursief, terwijl plaatsnamen in romein gedrukt worden. Bijzondere dank moet hier gebracht worden aan Lieve Maes, korrespondent der Vorssing bij de bibliotheek van het Centrum, wiens hulp voor de samensteller van onschatbare waarde is.

Bobon-Schrod (H.) 760
 Boey (Marc) 80, 1133
 Boeyaert (Dirk) 147
 Boeykens (Wim) 148
 Boigelot (Françoise) 262
 Bollaers (Joseph) 761
 Bonnet (Raymond) 334
 Bonsin 550
 Bontinck (F.) 407
 Bonus (Dominique) 630
 Boom 247
 Boon (Jan) 12
 Borginon (Hendrik) 1138
 Borgloon 189
 Bormans (Carine) 217
 Bormans (Y.) 179
 Borms (August) 1138, 1185
 Bosfagne 786
 Bosmans (Fernand) 676
 Bossier (Arthur) 70
 Bossier (Herman) 70
 Bossier (Willem) 70
 Botquin (J.M.) 938
 Bouchat (Paul) 1027
 Boucq (Odon) 858, 966
 Boudens (Robrecht) 71, 489
 Boudereghien (D.) 546
 Boudewijn 1198
 Boudin (Hugh R.) 218
 Bouillon 442
 Boulanger (L.) 195
 Bourgeois (R.) 408
 Bourguignon (E.) 326
 Bouveroux (Jos) 691
 Brabant (Vlaams) 548, 1094
 Bracquegnies 578
 Bradley (Omar) 887
 Braine-le-Comte 681, 906
 Brandenburg 764
 Brandt (Willy) 549
 Brans (Jan) 497
 Breslau 67
 Brock (R.) 892
 Broekmans (A.) 762-763
 Brou (Willy Ch.) 764
 Brouwers (J.) 180
 Brown (Archib) 856
 Browning (Christopher R.) 440
 Brugge 129, 610, 906-908, 1062
 Brugge (Arrondissement) 93, 186
 Brugge (Simonne) 968
 Bruggeman (Georges) 729
 Bruggeman (Kathleen) 219
 Bruggen (P.) 196
 Brunning (Henri) 1186
 Brunson-Lenaerts (Gilberte) 674
 Brussel 236-237, 239, 285, 456-458, 632, 690,
 751, 808, 813, 849, 864, 874, 887, 909-915,
 1094, 1177
 Brussel (Arr.) 18, 177, 199
 Brusselairs (Charles) 547
 Brustem 448, 459

Brzozowska-Kuczkiewicz (Marzena) 765
 Buchenwald 865
 Buckinx (Xavier) 766
 Buset (Max) 5
 Buslin (Hector) 767, 903
 Bussière (Eric) 181
 Buyens (Commandant) 921
 Buyst (Erik) 220
 Byl (Bernadette) 804

C

C. (J.) 887
 C. (J.P.) 594
 C. (Ph.) 975
 Caestecker (Frank) 248-249
 Cahen (L.) 409
 Callewaert (Jules) 503
 Cambier (Ch.) 970
 Cammaer (Henri) 805
 Canada 853, 858, 887, 908
 Canaris (Constantin) 442
 Cantillon (André) 383
 Cantre (Bob) 889, 991
 Capelle (J.) 98
 Capelle (Robert) 1121
 Cardijn (Jozef) 197, 211, 626, 628, 1187
 Carels (Charles) 806
 Carotte (Henri) 294
 Carotte (Michel) 545
 Carlier (Bob) 807
 Casaert (Raf) 263
 Cassart (Jean) 589, 625
 CDH 860
 Celen (Vital) 1202
 Celles 1042, 1051, 1087
 Cels (Jos) 1085
 Ceulemans (Maria) 12
 Champagne (Jacques P.) 29-30
 Charlent (Georges) 808
 Charleroi 300, 384, 452, 454, 530, 602, 608,
 693-695, 741, 916-918, 1069-1070, 1079
 Chastrès 919
 Châtelet 844
 Chenot (Henri) 631
 Chièvres 450
 China 1174
 Churchill (Winston) 1072
 Ciergnon 1198
 Claes (Ernest) 264, 1134
 Claes (Jef) 626, 698
 Claes (Lode) 494
 Clara (Alain) 265
 Claus (Hugo) 809
 Clesry (Emile) 662
 CLIO 286, 472
 Cloet (Michel) 71
 Closset (Henri) 575
 Cober (C.) 1159
 Cooke (Paul) 810
 Colbaugh (Jack) 982

Colignon (A.) 97
 Collet (François) 1160
 Collin (Fernand) 1152
 Collin (Francis) 936, 1028-1031
 Colmant (Richard) 767
 Comblain 920
 Condroz 1160
 Conix (Els) 266
 Convents (Guido) 54, 153
 Cool (August) 215, 1188
 Coolen (Eric) 221
 Coppieters (Digna) 72
 Corbais 326
 Cornelis (H.A.A.) 410
 Cornillie (John) 655
 Courcelles 694
 Courtois (Luc) 222
 Coussement (Claude) 636
 Couvreur (Thierry) 960, 979
 Crab (Jan) 548
 Cramer (Henry) 887
 Croonenborghs (Hildegard) 789

D

Daels (Frans) 169, 1189
 Daems (J.) 308
 Daems (Walter) 1118
 Daems-Van Ussel (Paula) 473
 Daens (Pieter) 32
 Daix (Georges) 384
 Dal 1208
 Dambermont (Yvonne) 811
 Dambre (Wouter) 1153
 Damme 865
 Daneels (Augustin) 223
 d'Anethan-de-Gerlache (Bénédicte) 411
 Dantine (Henry) 861, 909, 993
 Dantoing (Alain) 1, 490-491
 Danval (Marc) 1064
 Dasnois (Abbé) 1029
 Dauge (Walter) 136
 Day (Hem) 127
 De Backer (Thomas) 116
 De Becker (G.) 1171
 De Becker (Joseph) 768
 Debeve (Emile) 359
 Debica 67
 De Bock (Walter) 73, 98, 1114, 1224
 Debouny (E.) 994
 de Briey (Philippe) 620
 Debrock (Walter) 654
 Debroux (Anne) 812
 De Bruyne (Arthur) 99, 1175
 Decamps (L.) 1065
 De Cat (Karel) 509
 De Cauwer (Patrick) 74
 Décembre (Claude) 463
 Deckers (V.) 343
 De Clercq (A.) 1098
 De Clercq (Staf) 503-504, 517-518

De Clippele (F.) 954
 Decoback (Régis) 369, 730-731
 Decock (Pierre) 813
 De Coene (Jozef) 1190
 Decorte (Bert) 280
 Decorte (J.) 934
 Decoux (Jules) 595
 De Craen (P.) 62
 Decrits (M.) 31
 De Decker (Annie) 224
 De Deygere (Renaat) 100, 498-499
 De Fer (André) 996
 Defoort (Eric) 1201-1202
 de Frahan (Alain Henry) 860
 de Gaulle (Charles) 164, 166
 Degrelle (Léon) 101, 529-531, 1072, 1191-1192, 1220
 Degreve (D.) 182
 De Groof (Bert) 1149
 de Gruben (Hervé) 7
 De Haes (Leo) 658, 1233
 Dehane (Raymond) 384
 de Hempinne (Mgr.) 415
 De Hertogh (Ingrid) 344
 Deheusch (Willy) 360
 De Hoon (Frans) 500
 Dejardin (André) 101, 1032
 De Jongh (Andrée) 1193
 De Jonghe (Albert) 441-442, 769
 Dejonghe (F.) 732
 Dekeyser (Willy) 584
 De Laere (M.) 1018
 De Landsheer (Clemens) 69
 de Lannoy (Colonel) 170
 De Lathauwer (Wim) 922
 Delatte (Jules) 384
 de Launay (Jacques) 438-439
 Delaval (Maurice) 1033
 Delbaere (Ewald) 972
 Delbeke (Lutgart) 198
 Delbrouck (Fernand) 770
 De Lentdecker (Louis) 392, 501-502, 549, 1116, 1135
 Delepeleire (Marc) 790
 Delépinne (Berthe) 1197
 Delestrain (Jean) 627
 Deleu (J.) 771
 Delforge (V.) 199
 Delhez (Jean H.) 550
 Delmée (Emmanuelle) 632
 Delmelle (Joseph) 183-184
 Delvaux (Béatrice) 225
 Delvo (Edgard) 121
 Delvoye (Xavier) 464
 Delwaide (Leo) 1138
 Delperdange (Jean) 384
 De Man (Hendrik) 135, 138, 481, 505, 1194, 1224, 1226
 De Man (Yvonne) 1194
 Demarteau (Joseph) 946
 De Martelaer (Hilde) 791
 De Meyer (Célestin) 685

- de Mont (Paul)* 268
Demoulin (Charles) 269
Demoulin (Robert) 267
Dempsey (Miles) 887
De Mulder (A.) 814
De Mulder (Dirk) 226
De Munck (Luc) 32
Dendermonde 921-922
De Neckere (Emmanuel) 629
De Neef (M.) 227
Denet (Pierre) 327
Denuit (Désiré) 228, 815
De Pillecyn (Jef) 328
De Pinchart (Henri) 997, 1078
De Pinte 1098
Depoorter (Chr.) 862, 964-965
Depuydt (Paul) 1136
de Raet (Sebastien) 633
Dereymaker (Yves) 1099
De Rijck (Germaine) 702
der Kinderen (Martien) 677
Derlet (Jean-Marie) 1034
De Rocker (Hubert) 716
De Roey (Johan) 866, 1035
Derycke (L.) 185
de Saint-Moulin 412
De Schryver (August) 1100, 1196
De Schuyteneer (Hugo) 370, 1137
Desiron (Catherine) 200
De Smedt (Henri V.L.) 551
De Smet (Godelieve) 474
de Smet (Robrecht) 919
Desmerck (Gaston) 637
Despriet (Philippe) 1086
Despy-Meyer (Andrée) 2
Destabel (Claude) 552, 642, 693-695, 916, 1079
Destrebecq (Guy) 371-374
Dethienne (F.) 760, 772
De Thier (Jacques) 154, 1191
Dethier (René) 329
De Trous (Emile) 919
Deurne 220, 1090
De V. (E.) 503-505, 527, 634, 1138, 1189, 1225
Devalet (Germaine) 672
De Verrewaere (G.) 1203
Devèze (Albert) 21
de Villenfagne (Jacques) 607, 1051
de Vincennes (Jean) 553
De Vlamincx (Michaël) 486
De Vleeschauwer (Albert) 1119
De Volder (Daniël) 186-188
de Vos (Herman) 1138
De Vos (Jacques) 171
Devroe (Marleen) 475
De Waele (Maria) 23
de Wailly (Henri) 339
Dewandre (R.) 375
Dewé (H.) 953
Deweert (Jacques) 546
De Weert (Denise) 24
De Wever (Bruno) 533
De Wilde (Maurice) 36, 75
de Winde (Joul) 505
De Winter (Bruno) 1179
De Winter (Karine) 76
de Wit (Paul) 659
De Wolf (Maurice) 1080
De Wulf (Herman) 353-354, 376-377, 386, 393, 554, 696, 928, 1019, 1036, 1081
Dewulf (Paul) 1117, 1119
D.G. (J.) 715
Dhaene (L.) 229
Dhanis (Tony) 1218
D'Hoest (V.) 443
Dhoeve (Andries) 717
D'Hondt (Jan) 128
Didden (Emile) 863
Dieppe 361
Dierynck (Lieve) 18
Diksmuide 188, 865
Dingledine (Gene) 501
Dirix (Fons) 893, 1087-1088
Dive (Modeste) 643
Dom (Madeleine) 596-598
Domburg 985
Donnay (J.M.) 772
Dooms (Constance) 130
Doornik 335, 672, 887, 1012
Dortmund 823
Dottignies 617
Doucet (Jean-Marie) 733
Dox 1037
Dresse (Renée) 1161
Dreyfus (Paul) 894
Driesmans (Ronny) 1117-1119, 1182
Dropsy (Georges-Louis) 627
Drossart (André) 1038-1039
Drouillon (Jos) 77
(Du) 904
Dubru (Alfred) 599-601
Duerinckx (Fernand) 698
Duerinckx (Maria) 702
Duerinckx (Oktaaf) 697-698
Dufiou (Lucien) 816
Duhant (Bernard) 967
Duinkerke 281
Dulait (André) 384
Dulanty (Aislinn) 378, 678
Dumeunier (Victor) 78
Dumon (F.) 315
Dumont (Jacques) 332
Dumont (S.) 98
Dumoulin (Michel) 39-40, 155-156
Dunlop (Maj.) 887
Dupont (Colette) 1120
Durant (Gustaaf) 79
Durnez (Gaston) 268, 628, 679, 1170, 1219
Dutoit (Christian) 145
Duvosquel (Jean-Marie) 3
d'Ydewalle (Pierre) 316
Dyspa (Yves) 131

E

- Eben-Ernael 304-305
Ecaussines-d'Enghien 80
Edingen 817
Eisenberg (Dennis) 706
Eisenhower (David Dwight) 855,887
Elen (Maria) 132
Elias (Hendrik J.) 497, 500, 503, 520, 1196
Elisabeth van België 167, 1197-1199
Ellwangen 67
Eloi (Jean-Michel) 80
Elsene 751
Embourg 293
Emerson (Barbara) 378, 864, 998
Engels (Emile) 999-1000, 1040-1041
Es 971
Ethiopie 157
Etterbeek 751
Eupen 870, 924-925
(E.V.J.R.) 1082
Everaert (Danny) 818
Evere 751
Eygenraam (Paul) 172, 314, 361, 895
Eylenbosch (Gustaaf) 215
Eylenbosch (Philippe) 355, 558-557, 602-603, 669, 896, 919, 931, 1001
Eynatten 178
Eynikel (Hilde) 413
Eyskens (Gaston) 79, 81, 1101, 1200

F

- Fabry (Raymond)** 773
Fagnoul (Kurt) 465
Faines 1084
Falter (Rolf) 201, 444-445
Famenne 1160
Fastres (Jacqueline) 414
Fayat (Hendrik) 133, 317
Felix (Willy) 680-681
Feltz (G.) 415
Ferrier (Roland) 1218
Fervaille (Dominique) 134
Ferval (Henri) 682
Feyten (Godelieve) 370
Fierens (Abbé) 531
Finland 139, 172
Fisenne 1028
Flagothier (Linda) 4-5
Flagothier (Robert) 4-5
Flamen (Louis) 774
Fleurenchamps 603
Flipts (A.) 732
Fontaine (Serge) 1002
Foubert (Beatrijs) 149
Foutry (Vita) 416
Franckart (Léon) 663
Francy (Georges) 1042
Franco (Francisco-Bahamonde) 1191
Franquet (Juliette) 644
Franssen (Peter) 1188
Frans-Vlaanderen 1086, 1201-1204

- Freddy (Kapt.) alias André Moyen* 461
Fried (Eugène) 636
Frison (Théo) 734-735

G

- G. (P.)** 629, 1003
Gadeyne (Guido) 58
Gahide (Y.) 335
Gaisse (Christine) 230
Galhaut (Pascale) 269
Gallez (G.) 1004
Cantois (Jean-Marie) 1201-1204
Gaume 736
Gaus (Helmut) 23
G.B. 905
Geel 90, 169, 865, 926-927
Geerts (Manu) 368
Gembloers 598
Gendebien (Marc) 384
Gennen (Emil) 1005
Genotte (P.) 288
Gent 15, 217, 243, 605, 617, 791, 830, 865, 928-929
Genty (Louis) 959, 1139
George (Fernand) 544
Georges (André) 1043-1044
Georis (Michel) 1006
Geraardsbergen 212, 223
Gérard (Cdt) 767
Gerard (Emmanuel) 6, 82, 203-204, 206
Gerard (Hervé) 289, 1124
Gerard (Isabelle) 1184, 1193
Gerard (Jo) 56, 289, 476, 1102-1104, 1121-1124
Gerard-Libois (Jules) 1125-1126
Gerardy (Gérard) 1045
Gerardy (Victor) 775
Germontprez (Fred) 1190
Gernoz (Alain) 897, 1089, 1227
Gerretson (Frederik Carel) 118, 1205
Gevers (Max) 820, 1206
Geyl (Pieter) 118
Geysen (Marie-Louise) 270
Cheeraert (John) 821
Cheysens (Roger) 898, 990
Ghlin 855
GI 937
Gielen (Albert) 683, 718
Gielen (Georges) 448, 1127, 1140, 1154
Gihousse (Marie-Françoise) 664
Gijssen (Marnix) 345
Gilissen (J.) 495
Gilson (Lucien) 587
Glasneck (J.) 135
Gobyn (Ronny) 822
Goddeeris (G.) 487
Goëgnies-Chaussée 855
Goffin (B.) 231
Goffin (Charles) 372, 930
Goffinet (O.) 1046
Goldberg (Sarah) 673

Goldschmidt (Alexis) 723
 Goldstein (Maurice) 723
 Goldstein (Rosa) 722
 Gomez (J.) 823
 Gonzales Petraglia (Fernando) 1150
 Goossenaerts (Jef) 1207-1209
 Goovaerts (Frank) 102
 Gotovitch (José) 7-8, 41-43, 150, 250, 558-559, 636, 660, 671, 692, 1105, 1125-1126
 Govaert (René) 977
 Gouy-lez-Piéton 616
 Graindorge (M.) 98
 Grammens (Mark) 83
 Graus (Jan) 1210
 Graumann (Brigid) 1047
 Grauwels (An) 238
 Graz 67
 Grégoire (Gérard) 1007
 Grégoire (Suzanne) 714
 Grimbergen 549
 Grinberg (G.) 1162
 Groot-Brittannië 152, 314, 341, 344, 347, 353, 356, 361-363, 378, 380, 615, 855-856, 870, 915, 928
 Oueibe (Roger) 890
 Guilini (Jan) 580-581
 Gutt (Camille) 1071

H

(H.M.) 719
 H. (P.) 683
 H. (V.) 1212
 Haan (J.F.) 976
 Habay-la-Vieille 587
 Hallade (Jean) 379
 Hanlet (C.) 1048
 Hansotte (G.) 9
 Hapars (Jef) 777
 Harboort (M.) 943
 Hardy (Roger) 1008
 Harmignie (Pierre) 694
 Harmignies (Roger) 52
 Hasquin (Hervé) 84, 692
 Hasquin (René-Pierre) 917
 Hasselt 544
 Hautecler (Georges) 292
 Havelange (Raymonde) 1049
 Hechtel 865, 930
 Heerman (José) 939
 Heist-op-den-Berg 641, 652
 Helmreich (J.E.) 347
 Helsen (Willy) 1141
 Hemer 785
 Hemingway (Ernest) 1042, 1061
 Henau (Anne) 824
 Hendrikx (Martine) 232
 Henegouwen 455, 742, 931-932
 Hénonmont (René) 233, 604, 645-646, 825, 947
 Henric (Robert) 1155
 Henry (Jacques L.) 561

Henry (J.-M.) 417
 Heppeneert 683
 Hergé 790
 Hermanns (Leo) 924
 Hermans (Louis) 251
 Hermans (Ward) 506, 769
 Herseaux 812, 933
 Herubel (Michel) 1009
 Heylen (Maria) 707
 Heyman (Hendrik) 20
 Heynderickx (Aubin) 583
 Heyse (Marleen) 58
 Himmeler (Heinrich) 441-442, 500, 503
 Hinsenkamp (M.) 955
 Hinsenkamp (M.-J.) 562
 Hoboken 231
 Hoei 329, 564, 733
 Hollants (Betsy) 679
 Hollenfeltz (Jean-L.) 701
 Holsbeek 296
 Hoogstraten 934-935
 Hoogveld (A.) 44
 Hope (Alan) 380, 983
 Hotton 599, 936, 1053
 Houben (Harrie) 792
 Houben (Robert) 477
 Houbrechts (M.) 189
 Houdemont 631
 Houffalize 601, 1020-1024, 1041
 Houthalen 937
 Hünningen 462
 Huibrechts (Marion) 605
 Hullebroeck (Lucy) 672
 Hulstaert (G.) 418
 Humblot (Jean-E.) 1218
 Hurard (Yves) 293

I

Ieper 188
 Ierland 1080, 1082
 Italië 39, 112-113, 156, 163, 252-256, 267, 273, 277, 318, 447, 573
 Ivens (A.) 826
 Izegem 187

J

Jacobs (Marc) 294
 Jacqmotte (Fanny) 670
 Jadot (Maurice) 565
 Jadoul (Jacques) 157
 Jamar (Walther) 1043
 Jansen (Carine) 173
 Janssens (Emile) 431-433
 Janssens (Gustaaf) 507
 Janssens (Luc) 33, 205
 Janssens (Patricia) 103
 Janssens de Bisthoven (Boudewijn) 71
 Jaspard (Marcel-Henri) 22, 1149
 Jauche 302
 J.D.G. 673, 720-723
 Jette 938

(J.M.A.) 737
Jodoigne 594
Joegoslavië 364
Johnson (Charles R.) 1011
Jonca (Karol) 708
Jooris (Jules) 961
Joris (Freddy) 122, 668
Jorssen (Jet) 508-509
Jospa (Yvonne) 678
Jost (Hermann) 467
Jour (Jean) 948
Joye (Leo) 589

K

Kalisz (R.) 45
Kamonsky (Suzanne) 709
Karel van Vlaanderen 1102-1105, 1112
Karolinski (Didier) 123
Katanga 406, 414, 428
Kauwenberghs (Lieve) 104
Kermen (Albert E.) 347
Kessel-Lo 338, 850
Ketelbuters (Marie-Paule) 709
Keuckeleire (Alfred) 295
Keyes (Roger) 319
Kiesel (Frédéric) 889
Kirsch (Gilbert-Sadi) 588, 1213
Kiersfeld (Serge) 710
Knabe (C.) 1172
Knokke 186
Knudde (Florent) 449
Koeck (Paul) 1128
Koekelberg 492
Koersk 1001
Komen 940
Konieczny (Alfred) 708
Konings (Jan) 446
Kortrijk 187, 729, 745-746, 865, 1190
Kremer (Rudolf) 467
Kresko (E.) 45
Kruibeke 865

L

L. (W.) 606
Laboureur (Ch.) 1050
Lafontaine (René) 566
Laforce (D.) 787
Lahaye (Ghislain) 105
Laken 751
Lallemant (Roger) 379, 387, 390
La Louvière 743-744
Laloux (Isy) 607, 956, 1051, 1220
Laloux (Maurice) 384
Laloux (René) 778
Lambion (Robert) 668
Lambotte (Janine) 827
Lambrechts (Renaat) 724
Lamoral (Johan) 738-739, 1090
Lampaert (Piet) 638
Lampo (Hubert) 793

Landry (G.) 1203
Langenus (Piet) 951
Lannoo (Joris) 1211
Lannoy (Danny) 867
Laplasse (Irma) 1138
Laprairie (D.) 1020
La Roche 1030-1031
Landelout (Marc) 528
Laurent (Annick) 1173
Laurent (Gott) 1052
Laureysens (Liesbet) 794
Lausberg (Sylvie) 1106
Laurwaert (Dirk) 792, 795
Lawrie (A.) 608
Leboutte (L.) 381
Leburton (Edmond) 645, 1163
L'Ecluse (Ann) 88
Lederer (A.) 419, 434
Ledoux (Yvonne) 669
Leemans (Victor) 473, 479
Lefebvre (Albert) 1142
Lefebvre (Walter) 1083
Lefebvre (Renand) 136
Lefebvre (René) 80
Lefevre (Patrick) 14
Legain (Catherine) 124
Legrain (Ch.) 566
Legros (F.) 98
Lehaire (Marie et Louise) 1059
le Hardy (Lieut.) 1051
le Havre 342
Leire (Yvan) 1091
Lemaire (Marie-Emma) 34
Lemarchal (Robert) 828
Lembrechts (Walter) 106
Leon (Paul) 534
Leopold III 50, 158, 228, 316-320, 350, 356, 472, 476, 1114, 1116, 1119-1121, 1123-1129, 1199, 1212-1217, 1220, 1231-1232
Leopoldsborg 941
Léopoldville 407
Léotard (J.) 301
Lerat (Charles) 932
Le Roy (Pol) 524
Lesaffre (André) 16
Lesage (Jean-Marie) 1021
Lesenants (Louis) 1059
Lessen 942
Leuven 54, 62-63, 222, 227, 833, 865, 943-944
Leuze 556
Leverville 425
Lévy (Paul M.G.) 684
Le Walle (Paul) 1110
Lewin (Rosine) 868, 1187
Leyder (Pascalle) 107
L.H. 961
Lhoir (Ghislain) 567
Libotton (Jos) 296
Librecht (Julien) 829
Lier 543
Lieutenant (René) 1092

Limburg 180, 209, 691
Lis (Catharina) 25
 Liverpool 391, 394, 400
Lizin (Adj) 609
Locamor (Jean) 589
Logghe (Achiël) 210
Lombaerts (Joris) 1175
Lombart (Camille) 978
 Londen 10, 342, 344, 347, 350, 353, 356, 364,
 375, 602, 648
Loos (Marc) 639, 1107
Lorge (Marie-Anne) 207
Lorneau (Marc) 125-126
Lorphèvre (Georges) 1067
Losfeld (André) 1012
Louche (Marius) 685-686, 941
Louveaux (C.L.) 478
Louyet (Paul) 568
Lucion (André) 701
 Luik 90, 131, 232, 267, 269, 271-272, 293,
 574, 592, 823, 945-950, 1092, 1223
 Luik (Arrondissement) 105
Lurquin (Léon) 393
Luther (Martin) 440
Luthers (Thierry) 271
 Luxemburg (Groot-Hertogdom) 40, 156,
 1056
 Luxemburg (Provincie) 107, 216, 957

M

M. (A.) 635
 Maaseik 291, 613
Machielsen (R.) 394-395
Mackenzie (John) 738-739
Maerten (Fabrice) 569
Maertens (A.) 610
Maes (Tijl) 108
Maesschalck (Michaël) 1129
Maesschalk (A.) 98
Mahieu (Jules) 84, 1218
Mahieu (Raymond G.W.) 903
Majerczyk (Isi) 715
Major (Louis) 137, 142, 661
 Malmédy 870, 1013
Malva (Constant) 799
Mambour (Auguste) 796
Mampuy (Jozef) 208
Mampuy (Maria) 234
 Man 341
Maquet (Roger) 890
Marchal (Jean-Paul) 830
 Marcinelle 642
 Marie-José, Koningin van Italië 318
 Markie 737
Marloye (Georges) 779
Marnegie (Paul-Marie) 362, 674, 984-985
Marquet (V.) 611
Marteau (Michel) 1053-1054
Martens (Henri) 403
Martens (Ludo) 1188
Martin (Bernd) 158

Martin (Dirk) 8, 85
Massart (Col. B.E.M.) 297
Massart (Fernand) 663
Massenaux (Guillaume) 468-469
Masson (Emile) 765
Masset (Louis) 780
Masson (Henri) 10
Mattelaer (Eugène) 869
Mazy (G.E.) 174
 Mechelen 709, 734-735, 747
 Meensel-Kiezegem 697-698, 702-703
Meire (Frieda) 109
Meire (Robert) 1214
Melis (Willem) 1219
Mélot (Albert) 1220
 Membach 469
 Memel 784
 Menen 187
Mény (Adolphe) 985
Mercier (Jacques) 1068
Mergen (Paul) 1056
 Merksem 893, 952
 Merksplas 831
Mertens (Robert) 384
Messiaen (Jean-Jacques) 272
Mestrez (Albert) 650
 Mettet 759
Meyers (Willem C.M.) 11, 19, 26-27, 510-
 511, 570-571
Meykens (Marcel) 781
Meynen (A.) 1169
Michiels (Carl) 1174
Militis (Jean) 604
 Milmar 953
 Milowitz 67
Mincke (M.) 1130
Minten (L.) 209
 Miranda 298
Mladina (René) 651
 Modave 1043
Moens (J.) 986
Moens (Wies) 1221
 Moerkerke 987
 Moeskroen 187, 569, 629, 635, 748, 855, 954
Moffett (Cleveland) 572
Mokan (Yvan) 557
Molitor (André) 86-87, 1109
Mommen (André) 190, 1229
Moniquet (R.) 782
Monteyne (André) 1235
Montgomery (Bernard) 887
 Montzen 466
Moreau (Robert) 666
Moreaux (Roger) 969
Moreels (Michel) 159
Morelli (Anne) 252-256, 273, 572
Morre (Roger) 987
Morre (Victor) 832
Mortier (Konrad) 191
 Mortsel 749
Motte (Michel) 1057
Mousty (Jean) 612

Moyen (André) 461
Moyersoen (Ludovic) 1222
Mreyen (Erni) 870
Musty (Mgr) 1032

N

Nandrin 1029
Naessens (Maurits) 1223-1226
Namen 337, 425, 955-957, 1079
Namen (Provincie) 336
Napels 364
Nauwelaerts (Walter) 12, 35
Neckers (Jan) 871-872
Nederland 40, 152, 156, 158, 165, 266, 347, 405, 1075
Neels (Julius) 1239
Nemry (Serge) 382
Neuengamme 698
Neve (André) 450
New York 345
Nieuwpoort 819
Nijmegen 887
Nijvel 1139
Nimmegeers (Wim) 36
Noeyens (Juil) 935
Noorwegen 299
Norré (John P.) 783
Norton (B.) 420
Notabaert (Alexandre) 13
Nothomb (Pierre) 101, 111

O

Ocquier 550
Odilon 873
Oedelem 865
Offergeld (Jacques) 438-439, 910, 957, 1215
Oger (Joseph) 566
Oigem 307
Oostakker 865
Oostende 186, 637
Opbrakel 832
Osaer (Antoon) 12, 18, 61, 210
Ottignies 960
Oudenaarde 257
Ougrée 181
Overboelare 865
Overijse 1171

P

(PA) 652
Paget (Julian) 911
Papeleux (Léon) 298, 574, 725, 1131
Parisse (Jacques) 796
Passendale 306
Patroons (Beatrijs) 110
Patton (George) 1056
Payen (Fabienne) 451
Pecq 961
Peemans (Françoise) 14
Peleman (Achiël) 754

Pels (Dick) 138
Penning De Vries (Piet) 1236
Pépinster 962
Perel (Shlomo) 706
Perin (François) 1110
Pesch (J.P.) 908
Petite-Somme 550
Petit-Rechain 963
Pfaefflin (Friedrich) 257
P.H. 613-614
Philippart (Jacques) 373
Philippot (Henri) 535
Picard (Henri) 371
Pierlot (Hubert) 855
Pigeon (Jean) 918
Pijpen (Jean) 698
Pinxten (Karel) 77
Pioro (Maurice) 709
Pirenne (Jacques) 1122
Piron (Jean) 353-355, 358, 389, 870, 915
Pitteeman (Patrick) 146
Podevijn (D.) 212
Polen 617, 854, 862, 929
Pollaert (Lizzy) 833
Ponce (Eugène) 1022
Poperinge 188, 964-965
Populaire (Louis) 973
Poulet (Robert) 527-528, 1227
Preneel (Louis) 46
Prins Albert 1198
Prinses Josephine-Charlotte 1199
Prinses Lilian 1182
Prowizur-Szyper (Claire) 712
Puttemans (J.) 641

Q

Quevaucamps 451, 834, 966-967
Quirynen (Charles) 111
Quivy (Achille) 834

R

R. (D.) 1058
Rampelbergh (Lutgart) 755
Rance 687-688
Ranson (Jean) 726
Ranson (Lucien) 756
Raskin (André) 1084
Raskin (Jozef) 623
Ravensbrück 714
Recquignies 779
Redemans (Nadine) 835
Reeder (Eggert) 441-442
Reiff (Gaston) 1072
Rekem 606
(REM.), C. 740
Remy (Col.) 299, 320, 1216
Renard (André) 44, 667, 1228
Renaville 811
Renotte (Thérèse) 675
Rens (Gustave) 289
Rens (Jef) 139, 1226

Rey (Jean) 1229-1230
Reynaud (Paul) 1199
Reynebeau (Guy) 151
Reynebeau (Marc) 348-349
Richard (Daniel) 1023
Richard (Raoul) 1
Richelet (Armand) 384
Ricquier (Jean-Claude) 47, 140, 1183, 1195, 1200, 1230, 1234
Rigaux (François) 112
Rinchart (Dr.) 545
Rion (Pierre) 492
Rits (Renaat) 538
Roba (Jean-Louis) 300-301, 383-384, 452-455, 687-688, 741-742, 1069-1070
Roberts (James Alan) 858
Rocheport 1027
Rochtus (D.) 615
Roelandt (Robert) 616
Roeselare 188, 968
Rolin (Henri) 481
Roman (Charles) 374
Rome 163, 1234
Romsée (Gerard) 1231-1232
Ronneau (J.) 743-744
Ronse 31, 58, 1111
Ronse (M.) 1111
Roozen (Charles) 274
Roozens (Claude) 160
Rosart (Roger) 456-458
Rosières 619
Rossignol (Colonel) 591
Rossignol (Dominique) 692
Rossignon (Jacques) 1024, 1059
Rotenburg 785
Roubaix 954
Rousseau (Paul) 1071
Ruanda 410
Rubbens (A.) 421
Ruesselberg (Roland) 512
Rulles 969
Rutten (Georges) 201
Ruys (Manu) 479
Ryckmans (Pierre) 420

S

S. (J.) 745
S. (W.) 1072
Sabus (P.) 1060
Saerens (Lieven) 275
Sainte-Marie-sur-Semois 604
Saint-Ghislain 970
Saint-Hubert 1042
(Salembier (Roland)) 617
Sallesse (Pascale) 276
Salzburg 441
Samrée 1029
Sankt-Vith 465, 870, 971, 997, 1033
Santy (Filip) 61
Sarton (J.-J.) 302

Sauvage (Pierre) 113
Sauvot (Jean) 470
Sayer (Ian) 348-349
Schalich (Günter) 303
Schepens (Luc) 88, 175, 836
Schepmans (Jacques) 912
Schildermans (J.) 127
Schiltz (Hugo) 1233
Schirwindt 781
Schmidt (Tobias) 721
Schoeters (L.) 837
Schokkaert (L.) 1164
Scholliers (Peter) 235-238, 240, 838
Schoonbroodt (Jos) 963
Schoten 67
Schreiber (Jean-Philippe) 258
Schrijnen (Remi) 542
Schulen 750
Seberechts (Frank) 513
Sedan 161
Segers (Carlo G.) 350, 356, 363-365, 388, 404-405, 988
Selleslagh (Frans) 571, 757
Sennheim 67
Seraing 643, 668
Seuntjens (S.) 309
Shitmir 67
Simon (Patrick) 141
Simon-Van Der Meersch (Anne-Marie) 15
Sint-Andries-Brugge 295
Sint-Laureins 865
Sint-Michiels-Brugge 752
Sint-Truiden 65
Smeets (Jaak) 839
Smeets (René) 1192
Smet (Jan) 422
Smeyers (Jos) 576
Snaps (Louis) 840
Snoy et d'Oppuers (Baron) 1234
Soedan 434
Somers (Jos) 899, 952, 1061
Sonneville (Marcel) 633, 635
Souchard (Vladi) 423
Souris (Christian) 304, 529, 577, 699
Spaak (Paul-Henri) 1235
Spanje 147-151, 1191-1192, 1220
Spengler (Oswald) 266
Sprengers (E.) 62
Staes (Ghislain) 1073
Stalin (Jozef) 706
Stambruges 973
Stanleyville 430
Stashar (Mark) 514
Stavelot 1050, 1058, 1061
Steels (M.) 176
Steenhaut (Wouter) 758
Steinberg (Maxime) 621-622, 710, 713
Stembert (Jean) 784
Stengers (Jean) 48, 259, 480-481
Stepennes 651
Stephany (Pierre) 89
Sterckx (Alain) 1176

Sterken (Louis) 459, 874
Steven (Fernand) 151
 Stevoort 623
 Stoumont 1048
Stracke (Desiderius A.) 1236
Streel (José) 1138
Strijdonck (Generaal) 355
Struye (Johan) 1165
Suchecky (Bernard) 49
Sys (Karel) 842

T

T. (L.X.) 578
Tack (Frans) 505
Talldeman (Bénoni) 954
 Tancremont 167, 305
Tazneff (Haroun) 646
 Tcherkassy 1001
Teller (Willy) 482
Tellier (Jean-Louis) 337
Temmerman (Jean) 366
 Tenby 356
 Terrie (Lieve) 746
Teughels (Frans) 951
Touwens (Jozef) 515
Théâtre (Freddy) 786
Theunissen (Paul) 1132
Thielemans (Marie-Rose) 16
Thonon (Pierre) 1074
 Thuin 608
Tielemans (Leon) 618
 Tiel 188
 Tienen 974
Tillière (A.) 759
Tintilaine (Jacques) 843
Tito 364
(T.J.) 747
Todts (Herman) 875, 1143
Tollet (R.) 1162
Tomasi (Bernard) 844
Toneg 876
Topitscht (Ernst) 161
Tourbier (Alain) 389
Toussaint (Myriam) 530
Triffaux (Gaston) 891, 969
Triffaux (Georges) 890
Triffaux (Jean-Marie) 700-701, 891
Trotsky (Léon) 124-126
Truffaut (France) 950
Tschoffen (Paul) 1067

U

Urundi 410
 U.S.S.R. 159, 1141
Uytterhaegen (Frank) 23

V

Vagliano-Eloy (Sonia) 878
Valkeners (Jean-Marie) 90
Van Acker (Achiel) 1115, 1127

Van Acker (Frank) 1115
Van Agtmaal (Petrus) 213
Van Assche (Modest) 1138
Van Audenhove (Marcel) 192, 488
Van Belle (Jan) 1156
Vanbellingen (Paul) 17
Van Broeckhoven (Willem) 926
Van Buyten (L.) 62-63
Vancaeneghem (Staf) 390
Van Cauwelaert (Frans) 1237
Van Cauwenbergh (George) 239, 900
Van Craen (Louis) 951
Van Daele (Geeraard) 1143
Vandamme (Hilde) 214
Vandamme (Pierre) 1238
Vandebroek (Pros) 18
Vandecruys (G.) 91
Van Den Bossche (L.) 1075
Vandenbroucke (Dominique) 748
Vandenbussche (Fred) 398
Van Den Driessche (Paul) 797
Vanden Eeckhout (Patricia) 25, 240
Vanden Eynde (Willem) 798
Van Den Heuvel (G.) 1177
Van den Wijngaert (Mark) 50, 1166
Vandeputte (Robert) 215
Vanderbiesen (Fons) 1210
Van Der Elst (Frans) 1144-1146, 1196, 1231-1232
Vanderlinden (J.) 424
Van De Roes (Narke) 536
Van Der Spiegel (W.) 1178
Van de Rul (Marcel A.) 310
Van de Voorde (Mark) 114, 493
Van de Vylem 311
Van de Walle (F.) 435
Vandewalle (G.) 1157
Van De Wiele (Jef) 500, 537
Van De Woestijne (Marc) 579
Vandewoude (Emile) 385
Van Dingenen (Jef) 516-519, 538
Van Dongen (Hildegard) 845-846
Van Doorslaer (Jan) 142
Vandromme (Pol) 330
Van Eenoo (Romain) 351, 1151
Van Elsacker (Frans) 539
Van Extergem (Jef) 145
Van Garssse (Leo) 241
Van Gastel (Luc) 749
Van Gelre (Henk) 1186
Van Haegendoren (M.) 520
Vanhaegendoren-Goffi (Y.) 219
Van Hassel (Ivo) 460, 521-523, 540-541, 580-582, 593, 653, 847-848, 879-883, 901, 906, 913, 930
Van Haver (Griet) 115, 277
Van Hee (Maryse) 866
Vanhees (Daniël) 524-525
Van Hees (Pieter) 1205
Van Hoorebeek (M.) 1167
Van Hoorick (Annie) 242
Van Hoorick (Bert) 640

Van Hoya (D.) 243
 Van Isacker (Karel) 92
 Van Ishoven (Armand) 689, 989, 1093
 Van Kerckhoven (Chris) 927
 Van Krunkelsven (G.) 902
 Van Kuyck (Hugo) 386
 Vanlandschoot (Romain) 1211
 Van Lierde (Remy) 376
 Van Lysebetten (Annie) 24
 Van Mechelen (Johan) 1210
 Van Mechelen (Mia) 1237
 Van Meir (Guido) 583, 640, 654
 Vanneste (M.) 618
 Van Oden (M.) 655
 Vanoppen (G.) 750
 Van Oteghem (Oswald) 1148
 Van Overbeek (Ad) 37
 Van Overstraeten (Raoul) 1121
 Van Praet (Flor) 331
 Van Puyvelde (J.F.) 907
 Van Regenmoortel (Herman) 850
 Van Regenmoortel (Lode) 338, 850
 Vanroelen (Jenny) 244
 Van Roey (Josephus-Ernestus) 489, 492
 Van Roy (Louis) 367, 542, 584, 751, 884
 908, 914-915, 923, 929, 1013, 1025, 1094
 Van Severen (Joris) 99
 Vanthemsche (Guy) 193-194
 Vanvaeck (M.) 1179
 Vanvreckom (H.) 483, 785
 Van Vyve (Françoise) 425, 885, 1014
 Vanwal (K.) 399
 Vanwelkenhuyzen (Jean) 47, 162-164, 321-
 322, 332, 484-485, 886-887
 Van Zeeland (Paul) 155
 Varenne (Luc) 403
 Vasseur (Yves) 799
 Vatikan 574
 V.C. (D.) 702
 V.C. (Y.) 619
 Vekemans (Robert) 887
 Velghe (Emile) 656
 Velghe (Rudy) 143
 Vellut (Jean-Luc) 28, 426-428
 Verbeke (Roger V.) 306
 Verbelen (Robert) 496, 501-502
 Verbelen (Robert P.J.) 526
 Verbruggen (Jan-Frans) 323
 Vercauteren (Daniel) 19
 Verdeyen (D.) 312
 Verduyn (Ludwig) 788
 Verenigde Staten 855, 863, 892, 997-998,
 1005, 1010-1011, 1073
 Verfaillie (Jean) 278
 Verhaegen (B.) 429
 Verhaert (Bieke) 116
 Verhoeven-Malchaire (Bernadette) 216
 Verhoeven (E.) 98
 Verhoogen (Jos) 6
 Verleyen (Jean) 402, 436
 Verlinde (Rik) 93
 Verlinden (A.) 933

Vermeulen (Marcel) 177, 849
 Vermeylen (Karine) 245
 Vermeylen (Piet) 140, 144, 1113
 Verreydt (Henri) 548, 703
 Verrycken (Jean-Charles) 447
 Verschaeve (Cyriel) 100, 498-499, 510,
 1239
 Verstraete (Erik) 1221
 Verstraete (Leontine) 94
 Verstraete (Lieven) 279
 Verswijfel (René) 880
 Verviers 271, 665, 851, 878, 975-976, 1077
 Vervinck (Pater) 1138
 Verwerft (Gust) 1217
 Veszely (Jean-Marc) 1062
 Veurne 977
 Veurne (Arrondissement) 108, 186
 V.G. (H.) 974
 Vialt (Birdsall S.) 165
 Vielsalm 601
 Vierstraete (Albert) 940
 Vinck (Alex) 247
 Vinck (John) 1117
 Vincx (Jan) 64-68
 Vindevogel (Leo) 1135, 1138
 Vindevogel (Valère) 307
 Vinks (Jos) 1147
 Vints (Luc) 20
 Virton 207, 1060
 Vlaemynck (Carlos H.) 341, 752
 Vlamertinge 816
 Vlayen (Maria) 95
 Vliexs (Alphonsine) 613
 von Falkenhausen (Alexander) 446, 472
 Vos (Herman) 118
 Vos (Louis) 117
 Vranckx (Rudi) 1180

W

W. 668
 Waegeman (Omar) 333
 Walcheren 364, 969
 Walcourt-Beaumont 301, 355, 978
 Walhain (Pol) 307bis, 920
 Waltniel (Louis) 585
 Wanzoul (J.C.) 1017
 Wasmes-Audemé-Briffœil 854
 Wathélet (Abbé) 978
 Wauters (Patrick) 1158
 Waver 979
 Weber (Guy) 357-358, 430
 Weisberg (Hélène) 720
 Welkenraedt 464, 648
 Wellkens (Jean) 385
 Wellens (Robert) 21-22
 Wervik 981
 West-Vlaanderen 88, 175, 210, 810
 Wetteren-ten-Ede 865
 Weyns (Peter) 1166
 Wieërs (H. Jos) 1181

Wijnendaele 316
 Wilchar 726
Wilhelmina der Nederlanden 158
 Wilhelmshaven 862
 Willame (J.-C.) 382
 Willekens (Em.) 280
 Willequet (Jacques) 156, 166
 Wilmet (Bob) 313
 Wilquin (Bernard) 462
 Wils (Lode) 118-120, 1204
 Winkin (Pol) 1063
 Withages (Jaak) 638
 Withofs (M.) 1168
 Witte (Els) 1169
 Wittebols (Gust) 1170
 Wodecq 966, 981

Wolfs (Ingrid) 260
 Wolfs (P.) 586
 Wouters (Leo) 1240
 Wuyts (Louis) 461, 531-532, 753, 1148,
 1198-1199
 Wynants (Jacques) 178, 471, 851, 1076-
 1077

Y

Yeu 364

Z

Zaire 14, 28, 179, 346, 352, 406-436
 Zeebrugge 884, 906
 Zelzate 865

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	p. 375
LIJST VAN AFKORTINGEN	p. 376
WERKINSTRUMENTEN	p. 378
A. ARCHIEFINVENTARISSEN	
B. BIBLIOGRAFIEËN	p. 379
C. REPERTORIA	
D. METHODOLOGIE	
ICONOGRAFIE	p. 380
I. VOORROORLOG (1936-9.V.1940)	p. 382
A. BINNENLANDSE POLITIEK	
1. Algemeen	
2. Rechts en de fascistische bekoring	p. 383
3. Links en het antifascisme	p. 384
a) <i>Algemeen</i>	
b) <i>Socialisme</i>	
c) <i>Communisme</i>	p. 385
d) <i>Spaanse Burgeroorlog</i>	
B. BUITENLANDSE POLITIEK	
C. MILITAIRE POLITIEK EN LEGER	p. 386
D. SOCIALE EN EKONOMISCHE GESCHIEDENIS	p. 387
1. Economie	
2. Sociaal leven	
3. Dagelijks leven en samenleving	p. 388
4. Immigratie	p. 390
E. PUBLIEKE OPINIE EN MEDIA	
II. DE ACHTTIENDAAGSE VELDTOCHT	p. 392
A. MILITAIRE GEBEURTENISSEN	
B. KONING EN REGERING	p. 393
C. BURGERBEVOLKING	
1. Vlucht	
2. Bombardementen	p. 394
3. Wegvoeringen	

III. DE BELGISCHE REGERING MET DE GEALLIEERDEN (28.V.1940-LIX.1944)	p. 395
A. REGERING	
B. OORLOGSINSPANNINGEN	
1. Militaire inspanningen	
a) <i>Brigade Piron</i>	
b) <i>Para's en commando's</i>	p. 396
c) <i>In de lucht</i>	
d) <i>Deelname aan de bevrijding van Europa</i>	p. 397
2. Inspanningen van burgers	
a) <i>Koopvaardij</i>	
b) <i>Vissers</i>	p. 398
c) <i>Dagelijks leven</i>	
C. KONGO	
1. Samenleving	p. 399
2. Weermacht	
IV. HET BEZETTE BELGIË	p. 400
A. ALGEMEENHEDEN	
B. DE BEZETTER	
1. Organisatie van de bezetting	
2. Verdere aanwezigheid	
3. Annexatie van Belgisch grondgebied	p. 401
C. DE BELGISCHE STRUKTUREN	p. 402
1. Bestuur	
2. Economie	
3. Kerk en godsdienstig leven	
V. COLLABORATIE	p. 403
A. ALGEMEENHEDEN	
B. IN VLAANDEREN	
C. IN FRANSTALIG BELGIË	p. 404
D. MILITAIRE COLLABORATIE	~ 405
VI. HET VERZET	p. 406
A. ALGEMEENHEDEN	
B. AKTIE- EN INLICHTINGSDIENSTEN	p. 407
C. GEHEIM LEGER	p. 408

D. JODEN IN HET VERZET	
E. KERK EN GELOVIGEN	
F. KLANDESTIENE PERS	p. 409
G. KOMMUNISTISCHE PARTIJ	
H. ONAFHANKELIJKHEIDSFRONT	
I. SOCIALISTEN IN HET VERZET	p. 410
J. WAALS VERZET	
K. VROUWEN IN HET VERZET	p. 411
L. ONDERDUIKERS, ONTSNAPPINGSLIJNEN EN HULP AAN GEALLIEERDE PILOTEN	
 VII. BEVOLKING TIJDENS DE BEZETTING	 p. 412
A. TERREUR	
1. Algemeen	
2. Rassenvervolging	
3. Koncentratiekampen	p. 413
4. Bombardementen	
B. TEWERKSTELLING	p. 414
C. KRIJGSGEVANGENSCHAP – VREEMDE KRIJGSGEVANGENEN IN BELGIË	p. 415
D. PERS, PROPAGANDA EN PUBLIEKE OPINIE	p. 416
E. FILM EN CULTUUR	
F. DAGELIJKS LEVEN	
 VIII. VAN DE BEVRIJDING TOT DE VREDE (8.V.1945)	 p. 419
A. BEVRIJDING	
1. Algemeenheden	
2. Per lokaliteit	p. 420
B. VERDERE MILITAIRE OPERATIES	
1. De strijd om de Scheldemonding	p. 426
2. Ardennenoffensief	
a) <i>Militaire operaties</i>	
b) <i>Oorlog in de lucht</i>	p. 428
c) <i>Burgerbevolking</i>	

C. HET BEVRIJDE BELGIË	p. 429
1. Algemeenheden	
2. Militaire inspanningen	p. 430
3. Terreur V-bommen	

IX. NA-OORLOG (1945-1950)

A. BINNENLANDSE POLITIEK	
1. Algemeen	p. 431
2. Koningskwesie	p. 432
3. Epuratie en repressie	
B. BUITENLANDSE POLITIEK	p. 433
C. EKONOMIE	
D. SOCIAAL LEVEN	p. 434
– KRIJCSGEVANGENEN IN BELGIË	
E. PERS EN PUBLIEKE OPINIE	

X. PERSONALIA	p. 435
---------------	--------

INDEX	p. 441
-------	--------

TABLE DE MATIERES

INTRODUCTION	p. 375
LISTE DES ABREVIATIONS	p. 376
INSTRUMENTS DE TRAVAIL	
A. INVENTAIRES D'ARCHIVES	p. 378
B. BIBLIOGRAPHIES	p. 379
C. REPERTOIRES	
D. METHODOLOGIE	
ICONOGRAPHIE	p. 380
I. L'AVANT-GUERRE (1936-9.V.1940)	p. 382
A. POLITIQUE INTERIEURE	
1. Généralités	
2. La droite et la tentation fasciste	p. 383
3. La gauche et l'antifascisme	p. 384
a) <i>Généralités</i>	
b) <i>Socialisme</i>	
c) <i>Communisme</i>	p. 385
d) <i>Guere civile espagnole</i>	
B. POLITIQUE ETRANGERE	
C. POLITIQUE MILITAIRE ET ARMEE	p. 386
D. HISTOIRE ECONOMIQUE ET SOCIALE	p. 387
1. Economie	
2. Vie sociale	
3. Vie quotidienne et société	p. 388
4. Les immigrés	p. 390
E. OPINION PUBLIQUE ET PRESSE	
II. LA CAMPAGNE DES DIX-HUIT JOURS	p. 392
A. LES EVENEMENTS MILITAIRES	
B. LE ROI ET LE GOUVERNEMENT	p. 393
C. LA POPULATION CIVILE	
1. L'exode	
2. Les bombardements	p. 394
3. Les déportations	

III. LE GOUVERNEMENT BELGE AVEC LES ALLIES (28.V.1940-I.IX.1944)	p. 395
A. LE GOUVERNEMENT	
B. L'EFFORT DE GUERRE	
1. Domaine militaire	
a) <i>Brigade Piron</i>	
b) <i>Paras et commandos</i>	p. 396
c) <i>La guerre aérienne</i>	
d) <i>Participation à la libération de l'Europe</i>	p. 397
2. Les civils	
a) <i>La marine marchande</i>	
b) <i>Les pêcheurs</i>	p. 398
c) <i>La vie quotidienne</i>	
C. LE CONGO	
1. La société	p. 399
2. La Force Publique	
IV. LA BELGIQUE OCCUPEE	p. 400
A. GENERALITES	
B. L'OCCUPANT	
1. Organisation de l'occupation	
2. Présence de l'Axe	
3. Annexion de territoires belges	p. 401
C. LES STRUCTURES BELGES	p. 402
1. Administration	
2. Economie	
3. L'église et la vie religieuse	
V. LA COLLABORATION	p. 403
A. GENERALITES	
B. EN FLANDRE	
C. EN BELGIQUE FRANCOPHONE	p. 404
D. COLLABORATION MILITAIRE	p. 405
VI. LA RESISTANCE	p. 406
A. GENERALITES	
B. SERVICES DE RENSEIGNEMENT ET D'ACTION	p. 407
C. L'ARMEE SECRETE	p. 408

D. LES JUIFS DANS LA RESISTANCE	
E. EGLISE ET CROYANTS	
F. LA PRESSE CLANDESTINE	p. 409
G. LE PARTI COMMUNISTE	
H. LE FRONT DE L'INDEPENDANCE	
I. LES SOCIALISTES DANS LA RESISTANCE	p. 410
J. LA RESISTANCE WALLONNE	
K. LES FEMMES DANS LA RESISTANCE	p. 411
L. REFRACTAIRES, RESEAUX D'EVASION ET L'AIDE AUX AVIATEURS ALLIES	
 VII. LA POPULATION SOUS L'OCCUPATION	 p. 412
A. LA TERREUR	
1. Généralités	
2. Persécution raciale	
3. Camps de concentration	p. 413
4. Bombardements	
B. LA MISE AU TRAVAIL	p. 414
C. LES PRISONNIERS DE GUERRE	p. 415
- LES PRISONNIERS DE GUERRE ETRANGERS EN BELGIQUE	
D. PRESSE, PROPAGANDE ET OPINION PUBLIQUE	p. 416
E. CINEMA ET CULTURE	
F. LA VIE QUOTIDIENNE	
 VIII. DE LA LIBERATION A LA PAIX (8.V.1945)	 p. 419
A. LA LIBERATION	
1. Généralités	
2. Par localité	p. 420
B. OPERATIONS MILITAIRES ULTERIEURES	
1. La bataille pour l'embouchure de l'Escaut	p. 426
2. La bataille des Ardennes	
a) <i>Opérations militaires</i>	
b) <i>La guerre aérienne</i>	p. 428
c) <i>La population civile</i>	

C. LA BELGIQUE LIBEREE	p. 429
1. Généralités	
2. L'effort militaire	p. 430
3. Bombes volantes	
 IX. L'APRES-GUERRE (1946-1960)	 p. 431
A. POLITIQUE INTERIEURE	
1. Généralités	
2. La question royale	p. 432
3. Epuration et répression	
B. POLITIQUE EXTERIEURE	p. 433
C. ECONOMIE	
D. LA VIE QUOTIDIENNE	p. 434
– LES PRISONNIERS DE GUERRE ALLEMANDS EN BELGIQUE	
E. OPINION PUBLIQUE ET PRESSE	
 X. PERSONALIA	 p. 435
 INDEX	 p. 441

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION	p. 375
LIST OF ABBREVIATIONS	p. 376
REFERENCE WORKS	
A. GUIDES TO ARCHIVES	p. 378
B. BIBLIOGRAPHIES	p. 379
C. REPERTORIES	
D. METHODOLOGY	
ICONOGRAPHY	p. 380
I. PRE-WAR PERIOD (1936-9.V.1940)	p. 382
A. DOMESTIC POLITICS	
1. Generalities	
2. The right and the attraction of fascism	p. 383
3. The left and antifascism	p. 384
a) <i>Generalities</i>	
b) <i>Socialism</i>	
c) <i>Communism</i>	p. 385
d) <i>Spanish Civil War</i>	
B. FOREIGN POLICY	
C. MILITARY POLICY AND THE ARMY	p. 386
D. SOCIAL AND ECONOMIC HISTORY	p. 387
1. Economy	
2. Social life	
3. Daily life and society	p. 388
4. Immigration	p. 390
E. PUBLIC OPINION AND MEDIA	
II. THE 18 DAYS CAMPAIGN (1940.V.10-28)	p. 392
A. MILITARY EVENTS	
B. THE KING AND THE GOVERNMENT	p. 393
C. THE CIVILIAN POPULATION	
1. The Exodus	
2. Bombardments	p. 394
3. Deportations	

III. THE BELGIAN GOVERNMENT WITH THE ALLIES (1940.V.28-1944.IX.1)	p. 395
A. THE GOVERNMENT	
B. WAR EFFORT	
1. Military efforts	
a) <i>Piron-Brigade</i>	
b) <i>Paratroopers and commando forces</i>	p. 396
c) <i>Aviation</i>	
d) <i>Participation in the liberation of Europe</i>	p. 397
2. Civilian efforts	
a) <i>Merchant Navy</i>	
b) <i>Fishermen</i>	p. 398
c) <i>Daily Life</i>	
C. CONGO	
1. Society	p. 399
2. Defence Forces	
IV. THE OCCUPIED COUNTRY	p. 400
A. GENERALITIES	
B. THE OCCUPIER	
1. Organisation of the occupation	
2. Further presence	
3. Annexation of belgian territories	p. 401
C. BELGIAN INSTITUTIONS	p. 402
1. Administration	
2. Economy	
3. The Church and religious life	
V. COLLABORATION	p. 403
A. GENERALITIES	
B. IN FLANDERS	
C. IN FRENCH-SPEAKING BELGIUM	p. 404
D. MILITARY COLLABORATION	p. 405
VI. RESISTANCE	p. 406
A. GENERALITIES	
B. INTELLIGENCE AND ACTION SERVICES	p. 407
C. SECRET ARMY	p. 408

D. JEWS IN THE RESISTANCE	
E. CHURCH AND RELIGIOUS LIFE	
F. UNDERGROUND PRESS	p. 409
G. COMMUNIST PARTY	
H. INDEPENDENCE FRONT	
I. THE SOCIALIST UNDERGROUND	p. 410
J. WALLOON UNDERGROUND	
K. WOMEN IN THE RESISTANCE	p. 411
L. HIDING PEOPLE, ESCAPE-LINES AND AID TO ALLIED PILOTS	
 VII. THE POPULATION DURING THE OCCUPATION	 p. 412
A. TERROR	
1. Generalities	
2. Racial persecution	
3. Concentration camps	p. 413
4. Bombardments	
B. FORCED LABOUR	p. 414
C. PRISONERS OF WAR	p. 415
– FOREIGN POW'S IN BELGIUM	
D. PRESS, PROPAGANDA AND PUBLIC OPINION	p. 416
E. FILM AND CULTURE	
F. DAILY LIFE	
 VIII. FROM LIBERATION TO V-E. DAY (1945.V.8)	 p. 419
A. LIBERATION	
1. Generalities	
2. Liberated localities	p. 420
B. FURTHER MILITARY OPERATIONS	
1. The battle for the Scheldt estuary	p. 426
2. The battle of the Bulge	
a) <i>Military operations</i>	
b) <i>Aerial combat</i>	p. 428
c) <i>The civilians</i>	

C. LIBERATED BELGIUM	p. 429
1. Generalities	
2. Military Effort	p. 430
3. Terror - V-weapons	
IX. THE AFTER-WAR (1945-1950)	p. 431
A. DOMESTIC POLITICS	
1. Generalities	
2. Royal question	p. 432
3. Purge and repression	
B. FOREIGN POLICY	p. 433
C. ECONOMY	
D. SOCIETY	p. 434
- POW'S IN BELGIUM	
E. PRESS AND PUBLIC OPINION	
X. BIOGRAPHICAL MATERIALS	p. 435
INDEX	p. 441